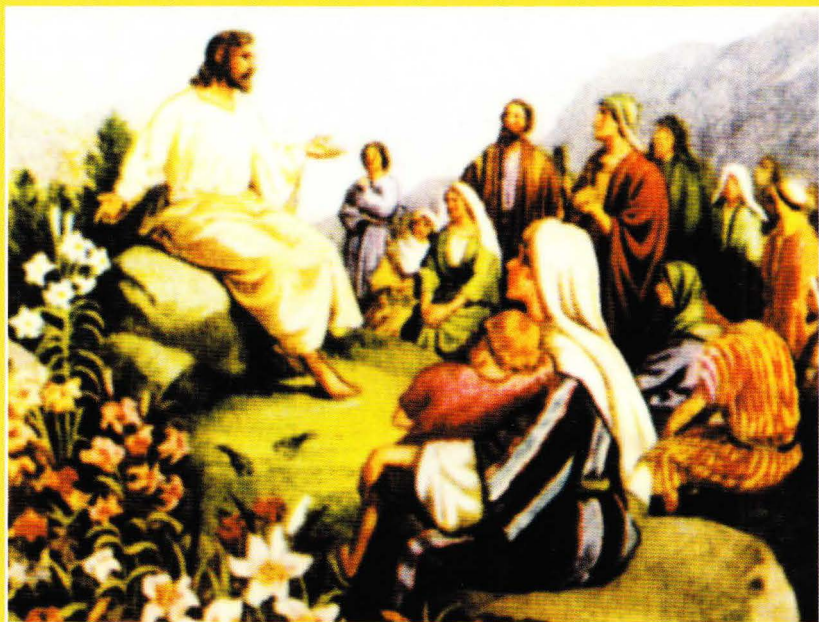
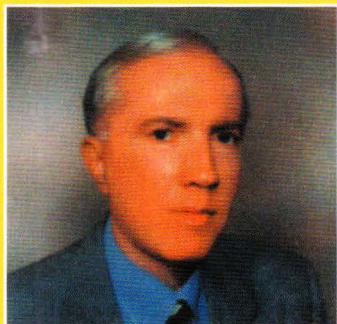

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΗΛΕΚΤΡΟΝ»
ΑΘΗΝΑΙ 2004**

Ὁ Κων. Πλεύρης ἐτελείωσε τὴν Γαλλικὴν Σχολὴν τοῦ Λεοντείου Λυκείου καὶ ἔλαβε πτυχίον Νομικῆς (πανεπ. Θεσσαλονίκης), Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν (Πάντειον Πανεπιστήμιον) καὶ Κοινωνιολογίας (NOE Παρισίων). Εἶναι Δικηγόρος παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὴν πολιτικὴν.

Διετέλεσε καθηγητὴς Πολιτικῆς Κοινωνιολογίας στὶς Σχολές τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ στὴν Σχολὴν Γενικῆς Μορφώσεως Ἀξιωματικῶν τοῦ Ἀρχηγείου Στρατοῦ. Ἔχει κυκλοφορήσει μίαν σειρὰν βιβλίων ἱστορικοῦ, πολιτικοῦ, φιλοσοφικοῦ καὶ κοινωνιολογικοῦ περιεχομένου, πού ἐπραγματοποίησαν ἐκδόσεις στὰ Ἀγγλικά, Ἱταλικά, Ἀραβικά.

Ἐπὶ δεκαετίαν ἐπεμελεῖτο κι ἐπαρουσίαζε στὸ ΤΗΛΕΑΣΤΥ τὴν ἐκπομπὴν «Ἱστορικὲς Μνῆμες» καὶ τῶρα στὸ «EXTRA» τὴν ἐκπομπὴν «Ἐδῶ Ἑλλάς».

Τό συγγραφικόν του ἔργον, πού εἶναι αὐστηρῶς ἐπιστημονικόν, ἀναγνωρίσθηκε στὸ ἐξωτερικὸ (π.χ. ἀναγόμεναι εἰς ἐπίτιμον καθηγητὴν Πανεπιστημίου Γκουανταλαχάρας, βιβλιογράφησις ἐργασιῶν του, ἀνακοινώσεις εἰς ἐπιστημονικά περιοδικά, συνέδρια κ.τ.λ.). Ἔχει κάνει πολλές διαλέξεις καὶ ἐδημοσίευσε ἄρθρα σὲ ἡμερησίδες καὶ περιοδικά.

Γιὰ τίς πολιτικὲς του ἰδέες φυλάκισθηκε ἐπὶ ἑπταετίας, δικάσθηκε καὶ καταδιώχθηκε μαζί μὲ τοὺς συνεργάτες του ἐπὶ Δημοκρατίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Σειρά: Έργα Κωνσταντίνου Πλεύρη

**Έπιτρέπεται πᾶσα ἀναδημοσίευσις,
κατόπιν ἐγγράφου ἀδείας τοῦ συγγραφέως.**

ΗΛΕΚΤΡΟΝ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Π.Ε.

**Ίπποκράτους 85, Ἀθῆναι, Τ.Κ. 106 80
τηλ. (210) 36.05.305 - Τηλεομ.: (210) 36.14.063
Τηλέτυπον 210324 NIKI GR.
ISBN 960-835-802-7**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

**ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝ
ΑΘΗΝΑΙ 2003**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
--------------------------	----------

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΟΓΜΑΤΙΣΜΟΙ.	9
---	----------

Τό ἐρώτημα: Ποίαν γλῶσσαν ὠμίλει ὁ Χριστός; κατόπιν ἐπιχειρημάτων καί στοιχείων - Ἡ σκοπιμότης τῆς γνώσεως τῆς γλώσσης τοῦ Ἰησοῦ - Θεολογοῦντες καί ἱστορικοί - Παλαιά καί Καινή Διαθήκη.

3. ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.	32
-----------------------------------	-----------

Πενιχρότης Ἑβραϊκῆς γλώσσης - Ἡ ὑπεροχή τοῦ Ἑλληνικοῦ λόγου - Ἡ Ἑβραϊκή νεκρά γλῶσσα - Ἡ παγκοσμιότης τῆς Ἑλληνικῆς - Τά Ἀραμαϊκά - Ἡ μετάφρασις τῆς Π.Δ. - Ἡ Κ.Δ. ἐγράφη στά Ἑλληνικά - Ὁ Χριστός καί οἱ Ἀπόστολοι ὠμίλουν Ἑλληνικά

4. ΓΝΩΜΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ.	49
-----------------------------------	-----------

Ξένοι συγγραφεῖς στοιχειοθετοῦν τήν Ἑλληνικότητα τῆς ὁμιλίας τοῦ Ἰησοῦ - Οἱ Ἑβραῖοι ἠγνοοῦν τήν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν - Ὁ Χριστός ὠμίλει κυρίως Ἑλληνικά καί κατ' ἐξαίρεσιν Ἀραμαϊκά - Συνομιλίας Ἰησοῦ στά Ἑλληνικά - Ἑλληνες συγγραφεῖς ὑπέρ τῆς γλωσσικῆς Ἑλληνικότητος τοῦ Ἰησοῦ - Ταυτόσημος γλῶσσα Εὐαγγελίου καί προφορικοῦ λόγου Χριστοῦ - Οἱ Γαλιλαῖοι καί οἱ Σαμαρεῖται δέν ἦσαν Ἑβραῖοι.

5. Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ.	59
---	-----------

Ὁ Χριστός δέν ἦτο Ἑβραῖος - Ἡ Ἑλληνικότης τῆς Γαλιλαίας - Ποῦ εὐρίσκετο ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ 18 ἔτη;

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ. 66

Τήν ἐποχή τοῦ Ἰησοῦ τά Ἑβραϊκά ἦσαν νεκρά γλῶσσα - Ὁ Χριστός ἐδίδασκε καί συνωμίλει Ἑλληνιστί - Ἡ Κ.Δ. ἐγράφη στα Ἑλληνικά - Στήν Γαλιλαία ὠμίλουν κυρίως Ἑλληνικά - Ὁ Χριστός ἐχρησιμοποιοῖ περιστασιακῶς τά Ἀραμαϊκά

7. Η ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΜΕ ΤΟΝ ΠΙΛΑΤΟΝ. 67

Κάποια ἀποσπάσματα ἀπό τά Ταλμούδ - Ὁ ἐκκληματικός ἀντιχριστιανισμός τῶν Ἑβραίων - Σύγκρισις Πιλάτου πρὸς μαθητάς Ἰησοῦ - Ἡ συμπεριφορά τοῦ Πιλάτου - Οἱ μισόχριστοι Ἰουδαῖοι - Σύγκρουσις Πιλάτου μέ Ἑβραίους - Συμπεράσματα ἀπό τήν συνομιλίαν Ἰησοῦ καί Πιλάτου

8. Η ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. 94

Αἱ πρῶται ἀπεικονίσεις τοῦ Ἰησοῦ - Πληροφορίαι τοῦ Ἐπισκόπου Καισαρείας Εὐσεβίου - Ἡ περιγραφή τοῦ Λεντούλου - Τό Ἅγιον Μανδήλιον - Τά μόνα ὑπάρχοντα στοιχεῖα

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ 101

10. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 108

11. ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΛΕΥΡΗ 110

ΣΗΜ.: Τά κείμενα ἀκολουθοῦν τήν σύνταξιν καί τήν ὀρθογραφίαν τῶν πρωτοτύπων των.

1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τίθεται τό ἐρώτημα: Ποίαν γλῶσσαν ὠμίλει ὁ Ἰησοῦς; Ὁ σκοπός τῆς ἀπαντήσεως εἶναι καθαρῶς ἱστορικός, δηλαδή ἐνδιαφέρει νά ἐπισημανθῇ ἡ ἀλήθεια. Τά μέσα, πού θά ὀδηγήσουν στό συμπέρασμα εἶναι **τά ἐπιχειρήματα καί τά στοιχεῖα**.

“Οταν λέγωμεν **ἐπιχείρημα** ἐννοοῦμεν κάποιον ἀποδεικτικόν συλλογισμόν π.χ. στήν Γαλιλαίαν ὅλοι ὠμίλουν Ἑλληνικά -ὁ Ἰησοῦς ἦτο Γαλιλαῖος- ἄρα ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικά.

“Οταν λέγωμεν **στοιχεῖον** ἐννοοῦμεν κάποιο ἀποδεικτικόν ὕλικόν π.χ. ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης (ΙΘ, 30) γράφει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ: *«τετέλεσται καί κλίνας τήν κεφαλὴν παρέδωκε τό πνεῦμα»*. Ἡ ἀναφορά τοῦ «τετέλεσται» σημαίνει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικά, ἀφοῦ αὐτή ἡ λέξις εἶναι Ἑλληνική.

Ἡ γνῶσις τῆς γλώσσης τοῦ Ἰησοῦ ἔχει σημασίαν α) διὰ τήν καταγωγὴν του, β) διὰ τό γλωσσικόν πλαίσιον τῆς ἐποχῆς, γ) διὰ τό εὐληπτον τῆς διδασκαλίας καί τήν ἀκριβῆ ἀπόδοσιν αὐτῆς καί δ) διὰ τήν ὑποβοήθησιν τοῦ ἔργου τοῦ ἱστορικοῦ.

Τόσον τό ἐπιχείρημα, ὅσον καί τό στοιχεῖον ἔχουν ἀποδεικτικὴν ἀξίαν. Ἐκ προοιμίου οὐδέν εἶναι ἰσχυρότερον τοῦ ἄλλου. Ἐκαστον ἐξ αὐτῶν ἐξετάζεται ἰδιαιτέρως καί ἀναλόγως κρίνεται. Δέν πρέπει νά

συγγέωμεν τήν ἱστορίαν μέ τήν θεολογίαν. Συνήθως ὁ δογματισμός τοῦ θεολόγου συγκρούεται μέ τόν πραγματισμόν τοῦ ἱστορικοῦ.

Θά προσπαθήσωμε νά ἀναζητήσωμε ἐκεῖνα τά στοιχεῖα καί ἐπιχειρήματα, τόσον ἀπό ἱστορικές πηγάς, ὅσον καί ἀπό θεολογικούς δογματισμούς, τά ὁποῖα θά μᾶς ὁδηγήσουν εἰς ἀσφαλῆ συμπεράσματα, διά τήν γλῶσσαν τήν ὁποῖαν ὠμίλει ὁ Χριστός εἰς τάς διδασκαλίας Του. Σκοπός αὐτοῦ τοῦ βιβλίου εἶναι νά παρουσιάσῃ τά πραγματικά δεδομένα τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, τάς δυνατότητας διαδόσεως, τήν κοινωνικήν δομήν τοῦ περιβάλλοντος εἰς τό ὁποῖον ἔζησεν ὁ Χριστός, καθώς καί τάς προοπτικές αἱ ὁποῖαι διεγράφοντο ἐκείνην τήν ἐποχήν.

Ἡ γλῶσσα, τήν ὁποῖαν ὤφειλεν κάποιος νά χρησιμοποιήσῃ διά νά ἀκουσθῇ καί νά διαδοθοῦν τά νοήματα τῶν λεγομένων του, θά ἔπρεπε νά εἶναι τοιαύτη, ὥστε καί τά νοήματα νά ἀποδίδωνται μέ τήν πραγματική τους ἔννοιαν καί ἡ διάδοσίς των νά εἶναι ἐξησφαλισμένη. Συνθέτοντες ὅλους αὐτούς τοὺς παράγοντας, θά ἐπιχειρήσωμε νά τεκμηριώσωμεν καί νά ἀποδείξωμεν ποία ἦτο ἡ **μητρική γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ**, ὥστε νά ἀπομυθοποιηθῇ πᾶσα πεπλανημένη θεώρησις, ἐπὶ τοῦ σημαντικωτάτου αὐτοῦ γεγονότος.

*Κωνσταντῖνος Πλεύρης
Παλαιά 2003*

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΟΓΜΑΤΙΣΜΟΙ

Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία βασίζεται εἰς δύο «Διαθήκας» τοῦ Θεοῦ (Ἰεχωβά). **Στὴν Παλαιάν Διαθήκην** (Π.Δ.) καὶ **στὴν Καινὴν Διαθήκην** (Κ.Δ.). Ἡ ἐβραϊκὴ λέξις «μπερείθ» (συνθήκη) ἀποδίδεται στὰ Ἑλληνικά μέ τόν ὄρο «διαθήκη» καί ἐννοεῖται ἡ συμφωνία, πού ἔκανε ὁ Θεὸς μέ τοὺς ἀνθρώπους. Συγκεκριμένως ἡ Παλαιά Διαθήκη εἶναι ἡ συμφωνία μεταξύ **Θεοῦ καὶ Νῶε** ἀρχικῶς, κατόπιν μεταξύ **Θεοῦ καὶ Ἀβραάμ** καὶ ὁλοκλήρου τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραήλ (Παῦλος «Β' πρὸς Κορινθίους» Γ. 14).

Ἡ Π.Δ. καλεῖται ἐπίσης διαθήκη **περιτομῆς**: «καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς» («Πράξεις Ἀποστόλων» Ζ, 8). Τέλος ἡ συμφωνία μεταξύ Θεοῦ, διὰ μέσου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, τῆς ἀνθρωπότητος δηλαδή, λέγεται **Καινὴ Διαθήκη**, ὅπως τὴν ὠνόμασε ὁ Χριστός: «*Τοῦτο γάρ ἐστι τό αἷμα Μου τό τῆς Καινῆς Διαθήκης τό ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν*» (Ματθαῖος ΚΣΤ, 28, Μάρκος ΙΔ, 24) ἢ «*τοῦτο τό ποτήριον ἡ Καινὴ Διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τό ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον*» (Λουκάς ΚΒ, 20).

Τό διατί ὁ Θεὸς ἔκανε περισσοτέρας τῆς μιᾶς συμφωνίας (Διαθήκας) εἶναι θέμα ἰδικόν Του. Οἱ ἱστορι-

κοί δέν τό γνωρίζουν. Μόνον οί παντογνώσται θεολογούντες θά ἔχουν ἐτοιμούς ἀπαντήσεις.

Ὁλόκληρος ἡ Παλαιά Διαθήκη εἶναι ἓνα βιβλίον πλήρες ἀνακριβειῶν. Εἰς ἐκεῖνο περιγράφονται ἀναπόδεικτα γεγονότα, τά ὅποια οἱ ἱστορικοί ἀμφισβητοῦν, ἐνῶ οἱ θεολόγοι τά δέχονται ὡς ἀναμφισβήτητα. Αἱ συναντήσεις π.χ. Ἀγγέλων καί Προφητῶν δέν εἶναι δυνατόν νά θεωρηθοῦν ἱστορικά συμβάντα. Οἱ θεολόγοι διαφωνοῦν. Ἐπικαλοῦνται τό θεόπνευστον τῆς Γραφῆς. Ἀλλά τοῦτο δέν εἶναι ἱστορία. Ὁ ἱστορικός ἀπαιτεῖ **ἀναμφίβολον ἀπόδειξιν**.

Ὅταν οἱ ἱστορικοί διαψεύδουν τήν ΠΔ. καί οἱ θεολόγοι δέν μποροῦν νά τοὺς ἀντικρούσουν ἐπιστρατεύουν τοὺς συμβολισμούς καί ὑποστηρίζουν, ὅτι αὐτά πού ἐδιαβάσατε εἶναι συμβολικά, ἔχουν ἄλλο νόημα καί ὁ καθείς δίδει τās ἐρμηνείας του.

Ἀντιθέτως στήν Καινή Διαθήκη δέν περιγράφεται ἡ «ἱστορία» τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ μέ ἀνυπάρχουσ βασιλεῖς, φανταστικούς ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον πολέμους, ἐπικοινωνίας μετά τοῦ Ἰεχωβά, συνεργασίας Ἀγγέλων μέ διαφόρους Ἑβραίους κ.τ.λ. Ἡ ΚΔ. βασικῶς περιλαμβάνει τήν διατύπωσιν τοῦ **θεοῦ ἠθικοῦ λόγου τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ἐντός ἑνός πλαισίου δράσεως προσωπικοτήτων**. Εἶναι λοιπόν θεολογικόν κείμενον, κι ὅσα γεγονότα ἀναφέρει εἴτε συνέβησαν, εἴτε ὄχι δέν ἐπηρεάζουν τήν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ.

Στήν Παλαιά Διαθήκην προβάλλονται «ἱστορικά» συμβάντα, τά ὅποια ἀπορρίπτονται συλλήβδην, ὑπό τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης ὡς τελείως ἀναληθῆ. Ἀσφαλῶς δέν ἀποτελεῖ ἱστορικὴν διαπίστωσιν ἡ συνά-

ντησις Ἰεχωβά μετά τοῦ Διαβόλου καί ἡ ἐν συνεχείᾳ συνομιλία των, ἥ ἡ βασανιστική δοκιμασία τοῦ Ἰώβ, ὅπως τήν διηγεῖται τό σχετικόν κεφάλαιον τῆς ΠΔ. Ἡ ἀκόμη ἡ «ἱστορία» τοῦ **Σαμψούντος**, τοῦ Ἰωνά καί τά τόσα ἄλλα ἐμφανῆ παραμύθια τῆς ΠΔ. Ἀφῆνω κατά μέρος τās κλοπās (**Ραχὴλ**), τās ἀπάτας (**Ἰακώβ**), τās δολοφονίας (**Μωϋσῆς**), τās μαστροπειάς (**Ἀβραάμ**), τās πορνείας (**Σάρρα**), τās σφαγās νηπίων, καταστροφās πόλεων, βιασμούς κ.τ.λ. πρό τῶν ὁποίων κάθε ἱστορικός μειδιᾷ, ἐκτός κι ἂν ὁ **Αὐνάν** θεωρηθῇ ἱστορία.

Οἱ Ἑβραῖοι δέν ἀναφέρονται ἀπό τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἐπειδὴ ὑπῆρξαν εἰς κατώτερος λαός κτηνοτρόφων, ἄνευ πολιτισμοῦ. Δέν εἶχαν κάτι νά ἐπιδείξουν. Ἐγιναν γνωστοί, διότι ἐσταύρωσαν τόν Χριστόν καί ὄχι διότι κατώρθωσαν κάποιο ἐπίτευγμα.

Τήν Ἀλεξανδρινή ἐποχή ἐπιφανεῖς πνευματικάί προσωπικότητες (**Ἀπίων**, **Μνασέας**, **Λυσίμαχος**, **Χαιρήμων** κ.ἄ.) ἐτοποθέτησαν τοὺς Ἑβραίους ἐκεῖ πού τοὺς πρέπει.

Στήν νεωτέραν ἐποχήν ὁ Ἀδόλφος Λόντς (**Adolphe Lods**) στό βιβλίον του: «Προχριστιανική ἐποχή» (ἐλλ. ἐκδ. «Δίβρης», τόμος 4ος, σελ. 257 κ.ἑ.) μᾶς πληροφορεῖ διὰ τήν ζωήν τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι «ζοῦσαν βασικά στίς νότιες ἐρημικές ἐκτάσεις τῆς Παλαιστίνης, πού τόν χειμῶνα τουλάχιστον προσφέρουν ἄρκετό χορτάρι γιά τήν ἐπιβίωσι τῶν κοπαδιῶν. Τό ἐπάγγελμά τους ἦταν ἡ κτηνοτροφία τῶν μικρῶν ζώων, κι αὐτό ἄλλωστε δήλωσαν, ὅταν παρουσιάστηκαν στήν Αἴγυπτο. Ἄλλωστε, καί οἱ γεωφυσικές συνθῆκες τοῦ χώρου τους εἶναι κατάλληλες γιά μιά τέτοια ἀπασχόληση.

Ἐκτός ἀπό τὰ πρόβατα καί τίς κατσίκες ἔτρεφαν καί γαῖδούρια, πού τά χρησιμοποιοῦσαν στίς μεταφορές, ἐνῶ ἀγνοοῦσαν τ' ἄλογα. Τά βόδια καί οἱ καμήλες ἦταν σπάνια ζῶα καί συνήθως ἀποτελοῦσαν ἰδιοκτησία τῶν πιά πλουσίων φατριῶν. Ποτέ τους οἱ Ἑβραῖοι δέν ἀσχολήθηκαν μέ τή συστηματική κτηνοτροφία τῆς καμήλας, ἀπόδειξη πῶς δέν ὑπάρχει στή γλῶσσα τους εἰδική λέξη γιά τό θηλυκό, ὅπως συμβαίνει μέ ὅλα τ' ἄλλα ζῶα τῆς ἐρήμου...

Μέ τό μαλλί ἀπ' τὰ πρόβατα ἔφτιαχναν χιτῶνες, κάππες καί χαλιά, πού μαζί μέ τήν πῆλινη λάμπα ἦταν τά μόνα ἐπιπλά τῆς σκηνῆς.

«Στο σημεῖο αὐτό», συνεχίζει ὁ συγγραφεύς, «δημιουργεῖται καί τό πρόβλημα τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῶν Ἑβραίων νομάδων». Ποῖον πρόβλημα; Μέ περιβάλλον πρόβατα, κατσίκες, ἄντε καί βόδια καί καμήλες καί πῆλινες λάμπες (ἐπιπλον!) στή σκηνή, τί πολιτιστικόν ἐπίπεδον θά ἀναπτυχθῇ;

Μολονότι οἱ Ἑβραῖοι ἔζησαν ἐπὶ μακρόν μεταξύ τῶν Αἰγυπτίων καί τῶν Ἀσσυρίων δέν κατώρθωσαν νά ἀφομοιώσουν κάτι ἀπό τόν πολιτισμό αὐτῶν τῶν λαῶν.

Ἀπό τοὺς Ἕλληνας ἀργότερον ἐπέτυχαν νά πάρουν μερικά πράγματα καί νά ἀναπτυχθῇ ἡ Ἑβραϊκή πολιτιστική τάσις τῶν Ἑλληνιζόντων Ἰουδαίων, τοὺς ὁποίους μέ πρωτοφανῇ ἀγριότητα κατεδίωξαν οἱ ὀρθόδοξοι Ἑβραῖοι.

Ἡ ἐξάπλωσις τῶν Ἑβραίων (διασπορά) ἐκτός Ἰουδαίας, ἀπέβη πληγὴ εἰς βάρος τῶν διαφορῶν ἐθνῶν, διότι οἱ Ἑβραῖοι ἀπετέλουν ἓνα ξένον σῶμα,

τό ὅποῖον ἐπέδωκε νά ἐπιβληθῇ δι' ὑπονομεύσεως τῶν ἐθνικῶν κοινωνιῶν. Τά παραδείγματα εἶναι ἄφθονα, ἀτελείωτα. Ἡ παρασιτική συμπεριφορά τῶν Ἑβραίων ἐπροξένησε τήν ἀντίδρασι Ρωμαϊκῶν προσωπικοτήτων, ὅπως ὁ **Κικέρων** («ὑπέρ Φλάκκου»), ὁ **Τάκιτος** («Ἱστορία»), ὁ **Πετρώνιος** («Fragment. Poet.»), ὁ **Πλίνιος** («φυσική ἱστορία»), ὁ **Γιουβενάλης** (sat. 14, 96, 104), ὁ **Σουετώνιος** (ἐνθ. ἄνωτ.), ὁ **Ὀβίδιος** («Τέχνη τοῦ Ἀγαπᾶν»), ὁ **Σενέκας** («Περί τῆς προλήψεως» 36) ὅπου τοὺς ἐχαρακτήρισε «ἀπαίσιον ἔθνος»! κ.τ.λ. Ὅλοι τῶν κατήγγειλαν τὸν διαβρωτικὸν ρόλον τοῦ Ἑβραϊσμοῦ.

Ὁ μέγας Αἰγύπτιος ἱστορικός **Μανέθων** θά κατηγορήσῃ μέ στοιχεῖα τοὺς Ἰουδαίους. Κυρίως ὁμως οἱ Ἀλεξανδρινοὶ ἱστορικοὶ συγγραφεῖς τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων θά ἀποκαλύψουν τήν μοχθηρότητα τῆς Ἑβραϊκῆς φυλῆς καί τὰς μισανθρώπους ἐπιδιώξεις της. Τά βιβλία τοῦ **Ἀπολλωνίου καί τοῦ Μόλωνος** («Συσκευὴ κατὰ Ἰουδαίων»), τοῦ **Ἀπίωνος**, τοῦ **Πλειστονίκου** («Αἰγυπτιακά»), τοῦ μαθητοῦ τοῦ Ἑρατοσθένους **Μνασέου** («Περιηγήσεις», «Περί Λιβύης» κ.τ.λ.), τοῦ **Χαιρήμονος** («Αἰγυπτιακὴ ἱστορία»), τοῦ **Λυσιμάχου** («Αἰγυπτιακά»), τοῦ **Δαμοκρίτου** («Περί Ἰουδαίων») καί πολλῶν ἄλλων ἱστορικῶν συγγραφέων εἶναι ἰδιαιτέρως διαφωτιστικά, περὶ τῶν Ἑβραίων, οἱ ὅποιοι ὅπως μᾶς βεβαιώνει ὁ φιλοεβραῖος καθηγητὴς τῆς θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν **Βασ. Βέλλας**: «ὑπὸ μέντῃς μεγάλης τοῦ λαοῦ μάξης ἐμισοῦντο ὑπὸ δέ τῶν πεπαιδευμένων καί μορφωμένων περιεφρονοῦντο καί ἐνεπαίζοντο ὡς λαός, ὅστις οὐδέν εἰς τὸν πολιτισμὸν γενικῶς

συνεισέφερε οὐδέ ἡδύνατο εἰς τό μέλλον νά προσφέρῃ. Ὡς τοιοῦτος δέ ἐτίθετο εἰς ὑποδεεστέραν μοῖραν...» (Β. Βέλλας: Φλαβίου Ἰωσήπου: «Κατ' Ἀπίωνος», εἰς ἐκδ. «Πάπυρος», Ἀθῆναι 1975). Ὡστόσο, ὁ συγγραφεύς ὑποστηρίζει, ὅτι δέν θά πρέπει νά δεχθῶμεν τό συμπέρασμα τῶν ἐρευνητῶν, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἑβραῖοι ἦσαν «τελείως ἀπολίτιστοι»! Διατί νά μή τό δεχθῶμεν;

Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι, κυρίως ἡ νεολαία καί οἱ μορφωμένοι, εἶχαν τήντάσιν νά μιμηθοῦν τοὺς Ἕλληνας καί κάτι παραπάνω νά ἐξελληνισθοῦν. Ὁ Ἑλληνικός τρόπος ζωῆς τοὺς ἐγοήτευε. Ὁ ἀθλητισμός, αἱ φιλοσοφικαί σχολαί, ἡ γλυπτική, ἡ ὄρχησις, ἡ διαλεκτική, ἡ ρητορική, ὁ ἔρως ἐμαγνήτιζαν τήν Ἑβραϊκή νεολαία, ἡ ὁποία παντοῦ ἐξελληνίζετο ταχέως ἀρχίζουσα ἀπό τά Ἑλληνικά ὀνόματα, πού ἐχρησιμοποιοῖ. Εἶχε καταστεῖ σαφές ὅτι ὁ Ἰουδαϊσμός τοὺς προσέφερε μίαν ζωήν ἐπιπέδου κτηνοτρόφων, ἐνῶ ὁ Ἑλληνισμός τοὺς ἐξησφάλιζε ἀνώτατον πολιτιστικόν ἐπίπεδον. Ἔτσι οἱ Ἑβραῖοι ἐστράφησαν πρὸς τόν Ἑλληνισμόν ἀρχῆς γενομένης, ὅπως ἦτο φυσικόν, μέ τήν γλῶσσαν, ὥστε **«στην πραγματικότητα ὁ γλωσσικός ἐξελληνισμός τῶν Ἰουδαίων εἶναι γρήγορος»** καθὼς παραδέχεται ὁ Γάλλος καθηγητής **Πασκάλ Μπαλέ** στήν ἐργασίαν του «Ἡ καθημερινή ζωή στήν Ἀλεξάνδρεια 331-330 π.Χ.» (ἐλλ. ἐκδ. «Παπαδήμα», Ἀθῆναι 2002, σελ. 45).

Ὁ φιλοεβραῖος καθηγητής πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Βασίλειος Βέλλας στό βιβλίον του «Ἑβραϊκή ἀρχαιολογία» (ἐκδ. «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», Ἀθῆναι 1984, σελ. 90, 98,

102) γράφει διά τόν πολιτισμό τῶν Ἑβραίων, ὅτι ἦτο κατώτερος τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Παλαιστίνης, ὅπου εἰσέβαλον καί τήν ἐκυρίευσαν «τοῦ Θεοῦ βοηθοῦντος καί συμπαρισταμένου κατὰ τὰς μάχας»! (ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 99).

Κατά τὰ λοιπά θά ἴδωμεν πῶς περιγράφεται ἡ ζωὴ καί ὁ πολιτισμός τῶν Ἑβραίων. Μήπως νομίζετε, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐκαλλιτέχνουν; Ἐφιλοσόφουν; Ἐρητόρευαν; Ἡθλοῦντο; Παρηκολούθουν θέατρον; Συνέγραφον ἐπιστημονικά ἔργα ἢ λογοτεχνήματα; Ἀνήγειρον κτίρια; Ἐκυκλοφόρουν βιβλία; Ὁχι. Οὐδέν ἐξ αὐτῶν. Ἰδού μέ τί ἡσχολοῦντο:

«Κυρία ἀσχολία τῶν νομάδων Ἰσραηλιτῶν ἦτο ἡ ἐπιμέλεια τῶν ζώων. Τῆς ἐρήμου τό ζῶον ἦτο πάντοτε ἡ κάμηλος. Τά ποίμνια αὐτῶν ἀπετελοῦντο ἐξ αἰγῶν καί προβάτων, ἐκ τοῦ γάλακτος τῶν ὀποίων ἐτρέφοντο. Τά δέρματα τῶν ζώων ἐπεξεργάζοντο καί κατεσκεύαζον εἴτε πρόχειρα σανδάλια εἴτε ἀσκούς, ἐντός τῶν ὀποίων ἐφύλαττον τό ὄξινον γάλα πρὸς κατάσβεσιν τῆς δίψης ἢ τό ὕδωρ. Ἡ κατασκευὴ τοῦ βουτύρου φαίνεται νά ἦτο γνωστή, οὐχί ὁμως καί τοῦ τυροῦ. Κρέας μετεχειρίζοντο εἰς ἐξαιρετικάς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ἐορτάς καί τήν φιλοξενίαν.

Ὁ βίος ἦτο πλάνης, ὡς καί ἡ Παλαιά Διαθήκη μαρτυρεῖ. Περιεφέροντο πρὸς ἀνεύρεσιν τόπων βοσκῆς καί φρεάτων. Τό φρέαρ ἢ ἡ πηγή ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐν τῇ ζωῇ τῶν νομάδων λαῶν. Τόπος διαμονῆς τῶν ἀνθρώπων τῆς ὑπ' ὄψιν ἐποχῆς εἶναι ἡ σκηνή, κατεσκευασμένη ἐκ τῶν τριχῶν τῆς αἰγός. Ἦτο δέ ἡ σκηνή κυκλική καί διηρεῖτο εἰς δύο μέρη, τό τοῦ ἀνδρός καί τῶν γυναικῶν. Ἐντός τῆς σκηνῆς ὑπῆρχεν

ἡ σέλλα τῆς καμήλου, ὁ κάδος διὰ τοῦ ὁποίου ἦντλων τό ὕδωρ, οἱ ἄσκοί μέ ὄξινον γάλα ἢ ὕδωρ, πινάκια ξύλινα καί λοιπά εἶδη μαγειρείου. Ὡς ἐνδυμασίαν ἔφερον χιτῶνα ἐκ δέρματος ζώου ἢ ἐκ τριχῶν αἰγός. Ὁ τρίχινος σάκκος, προσδενόμενος περί τήν ὀσφύν, διετηρήθη καί εἰς τοὺς βραδυτέρους χρόνους.....» (ἐνθ. ἀνωτ.).

Ἡ ἱστορική ἀσημαντότης τῶν Ἑβραίων, κατὰ τήν ἀρχαίαν ἐποχήν εἶναι αὐταπόδεικτος, ἀφοῦ μάλιστα **οὐτε εἰς ἱστορικός τοὺς ἀναφέρει**, διότι οὐδεὶς ἱστορικός ἠσχολήθη μέ μερικές χιλιάδας βοσκῶν τῆς ἐρήμου, οἱ ὅποιοι ἄλλως τε οὐδέν ἐδημιούργησαν ἄξιον λόγου, διὰ νά μνημονευθοῦν.

Οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι ἐγνώριζον αὐτὴν τήν ἀλήθειαν. Ἔτσι κι ἐπειδὴ ἦσαν ἀνίκανοι διὰ κάτι ἀνώτερον, ἐναπέθεσαν τό μέλλον των ὅχι στήν ἀξίαν των, ἀλλά στὸν θεό τους Ἰεχωβά. Αὐτός τοὺς ὑπεσχέθη νά τοὺς δώσῃ τήν «γῆ τῆς Ἑπαγγελίας», νά τοὺς προσφέρῃ πόλεις ἄλλοεθνῶν, νά τοὺς χαρίσῃ τὰ ἀγαθὰ τῶν ξένων λαῶν καί φυσικά νά φονεύσῃ ὅσους ἀντετίθεντο στήν Ἑβραϊκή κυριαρχία. Τέλος θά ἔστελλε κι ἕναν εἰδικόν ἀπεσταλμένο (Μεσσίας) πού θά ἐπέβαλε τήν παγκόσμιον κυριαρχίαν τῶν Ἑβραίων.

Χαρακτηριστικῶς ὁ φιλοεβραῖος **Vittorio Messori** «Ὑπόθεσις Ἰησοῦς» (ἐλλ. ἔκδ. «Πορεία Πνευματική», Ἀθῆναι 1980, σελ. 64) γράφει:

«Υπάρχει λοιπόν ἕνα μικρό ἔθνος πού ἐναπέθεσε τήν ἐλπίδα του στό μέλλον καί περίμενε ἀπό τήν ἀρχή τῆς ἱστορίας του τήν εὐλογία γιά τό γένος του. Ἕνας λαός πού περίμενε τό αἰώνιο βασίλειο πού θά

ἵδρυν ἓνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ του. Ἡ βεβαιότητα τοῦ ἀσημάντου αὐτοῦ λαοῦ γιὰ τὸ μέλλον του εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε τὰ σχόλια τῆς Γραφῆς νὰ παίρνουν πολλές φορές τὴ μορφή κάποιας μεγαλομανίας: **Ὁ κόσμος δημιουργήθηκε γιὰ τὸν Ἰσραήλ. Χωρὶς τὸν Ἰσραήλ δὲν θὰ ὑπῆρχε τὸ σύμπαν»!!**

Αἱ ἀνισόρροποι ἀντιλήψεις τῶν Ἑβραίων ἐπροκάλεσαν ἀρχικῶς τὴν εἰρωνίαν. Κι ὅταν ἐπεδίωξαν νὰ τὰς ἐπιβάλλουν μέ συνωμοσίας διήγειραν τὴν ἐχθρότητα τῶν λαῶν μέ συνέπειαν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ λεγομένου **ἀντισημιτισμοῦ**, ὡς φυσικοῦ ἐπακολούθου τῆς ἐβραϊκῆς ὑπονομευτικῆς δράσεως.

Ἀντικιनेζισμός, ἀντιρωσισμός, ἀντιγαλλισμός, ἀντινορβηγισμός, ἀντιγερμανισμός, ἀντιαυστραλιανισμός, ἀντιδανισμός, κι ὅτι ἄλλο ἀντι-θέλετε δὲν ἀνεπτύχθη εἰς ὅλους τοὺς λαούς, εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς, εἰς ὅλα τὰ πολιτεύματα, διότι οἱ διάφοροι λαοὶ δὲν ὑπενόμειναν ἄλλους λαούς, ὅπως ἔκαναν καὶ κάνουν οἱ Ἑβραῖοι, προκαλοῦντες οὕτω τὴν ἀναμενομένην ἀντίστασιν τῶν λαῶν, πού ἀρνοῦνται νὰ ὑποκύβουν στοὺς Ἑβραίους.

Μᾶς λέγουν καὶ μᾶς ἐδίδαξαν στό σχολεῖο τὰς δέκα ἐντολάς, τὰς ὁποίας ἔδωσε ὁ Ἰεχωβά στὸν Μωϋσῆν, ὅπως περιγράφεται στό βιβλίον τῆς ΠΔ. «᾽Εξοδος». Ὅταν διαβάσετε τὸ κείμενον θὰ διαπιστώσετε, ὅτι αἱ δέκα ἐντολαὶ δὲν εἶναι δέκα, ἀλλὰ περισσότεραι. Μεταξύ αὐτῶν ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ ἀπαγορεύει στοὺς Ἑβραίους νὰ ἐργάζωνται τὸ Σάββατον καὶ ἐκτός τῶν Ἑβραίων ἀπαγορεύει τὴν ἐργασίαν καὶ στά κτήνη! («᾽Εξοδος» Κ, 8). Ἐπίσης ἀπαγορεύει στοὺς Ἑβραίους νὰ ἐπιθυμήσουν τὸν βόυν τοῦ πλησίου των «μηδέ

τόν ὄνον αὐτοῦ» («Ἔξοδος» Κ, 17). Διὰ τὰ ἄλλα ζῶα μᾶλλον ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιθυμία των, ἀφοῦ δέν ἀπαγορεύεται. Εἶναι ἐντυπωσιακόν τό ἐνδιαφέρον τοῦ Ἰεχωβά διὰ τοὺς Ἑβραίους καί τὰ βόδια. Στό κεφ. ΚΑ, 28-33, ΚΒ, 1-9, ΚΓ, 4 τῆς «Ἐξόδου» ὁ Ἰεχωβά ἐν μέσῳ ἀστραπῶν, βροντῶν, φωνῆς σάλπιγγος ἐλάλησε ἐκ τοῦ καπνίζοντος ὄρους καί καθώρισε τί πρέπει νά γίνη «ἐάν βοῦς κερατίσῃ ἄνδρα ἢ γυναῖκα...», «ἐάν βοῦς κερατίσῃ υἱόν εἴτε θυγατέρα...», «ἐάν ὁ βοῦς κερατίσῃ δοῦλον ἢ δούλην...», «ἐάν τις σκάψῃ λάκκον καί δέν σκεπάσῃ αὐτόν καί πέσῃ εἰς αὐτόν βοῦς ἢ ὄνος...», «ἐάν ὁ βοῦς τινός κερατίσῃ τόν βοῦν τοῦ πλησίον αὐτοῦ...», «ἐάν τις κλέψῃ βοῦν...», «ἐάν τις παραδώσῃ εἰς τόν πλησίον αὐτοῦ ὄνον ἢ βοῦν ...διὰ νά φυλάττῃ αὐτό καί ἀποθάνῃ...», «ἐάν ἀπαντήσῃς τόν βοῦν τοῦ ἐχθροῦ σου πλανώμενον...».

Ἐν γένει στά κεφάλαια ΚΑ - ΚΓ τῆς «Ἐξόδου» καί ἄλλοῦ στήν Π.Δ. ἀναγράφονται θεῖαι ἐντολαί «περί παντός εἶδους ἀδικήματος περί βοός, περί ὄνου, περί προβάτου...» (ἐνθ. ἄνωτ. ΚΒ, 9) τὰς ὁποίας πρέπει νά διαβάσετε προσεκτικῶς, διότι θά σᾶς εἶναι ἰδιαίτερος χρήσιμοι εἰς περίπτωσιν «βοός κερατιστοῦ» ὥστε νά γνωρίζετε τί νά πράξετε. Τό βόδι πού κερατίζει κατά τόν Ἰεχωβά πρέπει νά θανατώνεται διὰ λιθοβολισμοῦ καί τό κρέας του νά μή τρώγεται (ἐνθ. ἄνωτ. ΚΑ, 28).

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω θεμάτων ἐκπονοῦνται μελέται εἰς ἑβραϊκὰς ἱερατικάς σχολάς, δίδονται διατριβαί (Παλαιοδιαθηκολόγοι) καί σοφοί καθηγηταί ἀσχολοῦνται ἐμβριθῶς μέ τό τί πρέπει νά ὑποστῇ «ὅστις συνενερεθῇ μέ κτῆνος...» (ἐνθ. ἄνωτ. ΚΓ, 19).

Ἀντιλαμβάνεσθε λοιπόν τό πολιτιστικόν ἐπίπεδον τῶν Ἑβραίων κτηνοτρόφων, ἀφοῦ κι ὁ Θεός τους ἀκόμη ἡσχολήθη μέ βόδια, ὅπως καί πρόβατα, ἐζητεῖ μάλιστα νά τοῦ στείλουν *«τρίχες αἰγῶν καί δέρματα κριῶν κοκκινοβαφῆ...»* (ἐνθ. ἄνωτ. ΚΕ, 5). Θαυμάσατε ἐπιθυμίας Θεοῦ!

Εἰς ἄλλον θεόπνευστον βιβλίον τῆς Π.Δ. στούς «Ἀριθμούς» (ΙΕ, 1-16) ὁ Ἰεχωβά «ἐλάλησε» ὡς συνήθως πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καί τοὺς εἶπε ὅτι *«ὅταν εἰσέλθετε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεώς σας τὴν ὁποίαν ἐγὼ δίδω εἰς ἐσᾶς...»* θά πρέπει νά τοῦ κάνουν κάποια δῶρα, κάποιας προσφοράς μέ βόδια καί πρόβατα. Ὁ ἴδιος ρυθμίζει τὴν διαδικασίαν τῶν προσφορῶν: *«ἐάν δέ προσφέρῃ μόσχον ἐκ βοῶν ... τότε θέλει φέρεי μετὰ τοῦ μόσχου ἐκ βοῶν προσφορὰν ἐξ ἀλφίτων, τρία δέκατα σιμιγδάλεως ἐξυμωμένην μέ ἔν ἡμισυ ἰν ἐλαίου...»* (ἐνθ. ἄνωτ. ΙΕ, 8-9). Καί ἀφοῦ ὁ Ἰεχωβά ἐξηγεῖ ὅλα, ὥστε νά αἰσθάνεται *«ὁσμὴν εὐωδίας»*, καταλήγει: *«οὕτω θέλει γίνεσθαι δι' ἓνα μόσχον, ἢ δι' ἓνα κριόν ἢ δι' ἄρνιον ἢ διὰ τράγον...»* (ἐνθ. ἄνωτ. ΙΕ, 11).

Ὁ κτηνοτροφικὸς Θεὸς Ἰεχωβά ἔδωσε ξένην γῆν στοὺς Ἑβραίους. Προηγουμένως μάθετε πῶς ἐνήργησε ὁ Θεός! Εἶπε στὸν Μωϋσῆν («Ἀριθμοί», ΙΓ, 1 κ.ἐ.): *«Ἀπόστειλον ἄνδρας διὰ νά κατασκοπεύσωσι τὴν γῆν Χαναάν τὴν ὁποίαν ἐγὼ δίδω εἰς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ»*. Κατόπιν παρατίθενται τὰ ὀνόματα τῶν κατασκόπων, πού ἀπεστάλησαν διὰ νά διαπιστώσουν ἂν ἡ γῆ στήν ὁποίαν κατοικοῦν οἱ ξένοι εἶναι καλὴ ἢ κακὴ, διότι δέν συμφέρει στοὺς Ἑβραίους νά τοὺς δωρίσῃ ὁ Ἰεχωβά γῆ, πού δέν εἶναι καλὴ. Πηγαί-

νουν λοιπόν οί κατάσκοποι καί βλέπουν τήν ξένη γῆ, πού τούς ἀρέσει. Οί κατοικοῦντες ἐκεῖ δέν τούς ἀπασχολοῦν, διότι «*αὐτοί εἶναι ψωμίον δι' ἡμᾶς*» (ἐνθ. ἀνωτ., ΙΔ, 8) ἀφοῦ θά τούς πατάξῃ ὁ Κύριος κ.τ.λ. Αὐτά βεβαίως δέν εἶναι ἱστορία. Εἶναι μεταγενέστερα παραμυθάκια τῶν Ἑβραίων, πού ἡ βλακεία ἢ ἡ ἐθνοπροδοσία κάποιων γραϊκύλων τά ἐπέβαλαν στήν ἐκπαίδευσιν. Ἔτσι τά Ἑλληνόπουλα δέν διδάσκονται **Σωκράτην, Ἀριστοτέλην, Πλάτωνα, Πυθαγόρα, Ἡράκλειτον, Ἀρίστιππον, Ἐπίκουρον, Ζήνωνα, Στίλπωνα** καί χιλιάδας ἄλλων ὑπαρκτῶν φιλοσόφων, διά νά ὠφελοῦνται καί ἀντ' αὐτοῦ μαθαίνουν τās βοδινάς ἀπασχολήσεις τοῦ Ἰεχωβά καί τās δωρεᾶς ξένης γῆς. Κι' ὄχι μόνον.

Εἰς ἓνα τέτοιο κτηνοτροφικό περιβάλλον, ὅπου οἱ Ἑβραῖοι ἐξηντέλισαν καί τήν ἔννοιαν τοῦ ὑπερβατικοῦ ὄντος τοῦ Θεοῦ, τόν ὁποῖον ἀνέμειξαν μέ ὄνους, τράγους, κριοῦς, ἐρίφια, πρόβατα καί κυρίως μέ βόδια, εἰς ἓνα τέτοιο περιβάλλον, λέγω, ποία γλῶσσα θ' ἀναπτυχθῇ ἱκανή νά ἀποδώσῃ ἐννοίας; Οὐδεμία. Ἀπλῶς θά ἀναπτυχθῇ μία γλῶσσα, ἡ ὁποία προσήκει εἰς νομάδας, διά τήν μεταξύ των συνεννόησιν.

Ἀναγκαστικῶς λοιπόν τά παραστατικά Ἑβραϊκά μένουν, ἐκτός τῆς νοηματικῆς ὁμιλίας τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀποδεικνύεται.

Στήν σύγχρονον ἐποχήν ὁ διεθνῆς ἐβραϊσμός κατῳρῶθη νά ἀναρριχηθῇ στό νεότευκτον ἀμερικανικόν κράτος καί νά ἐκμεταλλεύεται τήν δύναμίν του, διά τοῦ ἐλέγχου τοῦ Τραπεζικοῦ κεφαλαίου καί τῶν Μ.Μ.Ε. Καθίστανται λοιπόν ἐμμέσως οἱ Ἑβραῖοι ἐπικίνδυνοι, μέχρις ὅτου ξυπνήσουν οἱ

Ἀμερικανοί, ὁπότε ὠργισμένοι θά ἀντιδράσουν σκληρῶς, ὥστε οἱ Ἑβραῖοι θά ἐνθυμοῦνται μέ νοσταλγίαν τήν ἐποχὴν τοῦ Χίτλερ.

Ἦδη στήν Ἀμερικὴ ἠκούσθησαν ἀξιόλογοι ἄνδρες νά ἐπισημαίνουν τόν ἐβραϊκόν κίνδυνον π.χ. **Β. Φράνκλιν, Τζ. Οὐάσιγκτων, Χ. Φόρντ** (ὁ αὐτοκινητοβιομήχανος πού ἔγραψε καί τό βιβλίον «Ὁ αἰώνιος Ἑβραῖος»), **Τ. Τζ. Μπράουν** (πρόεδρος Ἡνωμένων Ἐπιτελείων Η.Π.Α.), **Ἡρρολ Φλύν, Μ. Μπράντο** κ.τ.λ. καί ἀναπτύσσονται πολλαί πατριωτικά ἀμερικανικά κινήσεις, πού δέν ἀνέχονται πλέον τήν Ἑβραϊκὴν ἐπιρροήν.

Μέχρι νά ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς ἀφυπνίσεως τῶν Ἀμερικανῶν, οἱ Ἑβραῖοι θά ἀπομυζοῦν τήν Ἀμερικὴν, ὅπως ἀπεμύζουν τήν Αἴγυπτον.

Ἀρκετοὶ πιστεύουν, ὅτι ἀπὸ τόν 3ον π.Χ. αἰῶνα «*ἀρχίζει σιγά-σιγά ὁ ἐξελληνισμὸς τῆς Παλαιστίνης*» (Γιάννη Κορδάτου: «Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη στό φῶς τῆς κριτικῆς», ἔκδ. «Μπουκουμάνη», Ἀθῆναι 1973, σελ. 245) καί ἐξαφανίζεται ἡ Ἑβραϊκὴ γλῶσσα.

Ὁ περιοῦσιος λοιπόν λαὸς ἐνεδύετο μέ δέρματα ζώων καί περιεφέρετο, πρὸς ἀνεύρεσιν τόπων βοσκῆς, δίχως νά γνωρίζῃ -καίτοι κτηνοτροφικὸς λαὸς- τήν παρασκευὴν τυροῦ. Διέμενε εἰς σκηνάς ἀπὸ τρίχας αἰγῶν καί ἀντὶ ἐπίπλων εἶχε τήν σέλλαν τῆς καμήλου! Πότε; Ὅταν οἱ Ἕλληνες στήν Κρήτη εἶχαν ἐξάωροφα κτίρια, μέ λουτρά, στήν Ἀθήνα φιλοσοφικὰς σχολὰς, παντοῦ στάδια, βιβλιοθήκας, θέατρα, καλλιτεχνήματα, περίλαμπρα οἰκοδομήματα εἰς ἀκμαζούσας πόλεις, τότε πού οἱ Ἑβραῖοι ἐπλανῶντο ἐδῶ καί ἐκεῖ νομάδες σκηνίται.

Τελικῶς μέ τήν βοήθειαν (!) τοῦ Θεοῦ τους οἱ Ἑβραῖοι ἐπέδραμον στήν Παλαιστίνη καί ἀπό τότε μέχρι σήμερα σφάζουν γυναικόπαιδα καί ἀόπλους, κατά τήν συνήθειάν των. Ὁ πολιτισμός τῶν Παλαιστινίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο ὑπέρτερος τοῦ ὑποτυπώδους κι οὐσιαστικῶς ἀνυπάρκτου Ἑβραϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ Β. Βέλλας εἶναι σαφῆς (ἐνθ. ἀνωτ.):

«Γενικῶς κρίνων τις τόν πολιτισμόν τῆς ὑπ' ὄψιν ἐποχῆς, ὀφείλει νά σημειώσῃ ὅτι ἐν Παλαιστίνῃ εἶχε διαμορφωθῇ κατά τήν περίοδον ταύτην ἀξιοσημείωτος πολιτισμός, ἀδιάφορον ἂν οὗτος ὀφείλεται κατά τό πλεῖστον εἰς ξένας ἐπιδράσεις, τῶν ἀγαθῶν τοῦ ὁποίου ἀπέλαυνεν ἡ χώρα. Ἀναμφιβόλως δέ εἰς πλεῖστα ὅσα σημεῖα ὁ πολιτισμός οὗτος ἦτο ἀνώτερος ἐκείνου, ὃν ἔφερον οἱ εἰς Παλαιστίνην εἰσβαλόντες νομάδες Ἰσραηλίται.

Κρίνοντας γενικῶς τήν εἰσβολήν τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς τήν Παλαιστίνην, παρατηροῦμεν ὅτι αὕτη ὑπῆρξεν εὐεργετική διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας, πλὴν τοῦ τομέως τῆς θρησκείας, διότι ὁ πολιτισμός, τόν ὅποιον ἔφερον, ἦτο κατώτερος ἐκείνου, τόν ὅποιον εὗρον. Τοῦτο διὰ τήν χώραν ἐσήμαινε προσωρινήν ἀνάσχεσιν τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῆς, ἀκριβῶς διότι οἱ Ἰσραηλίται ἔφερον κατώτερον πολιτισμόν του ἐν Παλαιστίνῃ ἀνθοῦντος.

Ὅσο περνοῦσαν λοιπόν τά χρόνια, τόσο ἡ Ἰουδαϊκή φυλή ἔχανε τή φυλετική της συνοχή καί ἡ παλιά γλῶσσα πού μιλοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι ξεχάστηκε ὁλότελα καί ἐπικράτησε ὀριστικά ἡ λεγόμενη Ἀραμαϊκή, ἐνῶ παράλληλα διαδίδονταν καί ἡ κοινὴ Ἑλληνικὴ».

Ἔτσι μετὰ τρεῖς αἰῶνας, πού φθάνομεν στήν ἐποχὴν τοῦ Ἰησοῦ, τὰ Ἑβραϊκά εἶχαν τελείως ξεφανισθῇ.

Ἡ ἀνθρωπίνη νοημοσύνη σχετίζεται ἀμέσως μέ τήν γλῶσσαν. Ὅπως καί ὁ πολιτισμός. Ἀσφαλῶς ἡ Ἑλληνική γλῶσσα προϋποθέτει νοήμονας ἀνθρώπους, διά νά τήν ὁμιλοῦν καί συνεχῶς νά τήν βελτιώσουν, ὥστε νά ἀποδίδονται ἔννοια καί πολιτιστικοί, ἐπιστημονικοί, φιλοσοφικοί κ.τλ. ὅροι.

Νοημοσύνη (πού προηγείται), πολιτισμός καί γλῶσσα προχωροῦν μαζί. Ἡ Ἑβραϊκή γλῶσσα εἶναι ἀνάλογος τοῦ Ἑβραϊκοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς Ἑβραϊκῆς νοημοσύνης.

Δέν ὠμιλεῖτο ἀπό φιλοσόφους, ρήτορας, ποιητάς, ἐπιστήμονας, ἀλλά ἀπό κτηνοτρόφους καί προφήτας, πού ἀπνυθύνοντο εἰς νομαδικόν λαόν κτηνοτρόφων. Ἐπομένως τό λεξιλόγιόν της ἦτο περιορισμένον καί προωρισμένον, διά μίαν **κατωτέραν φυλήν**.

Ἀργότερον μέ τήν ἐβραϊκὴν διασποράν ἦλθον οἱ Ἰουδαῖοι εἰς ἐπαφήν μέ πολιτισμένους ἀνθρώπους ἐκτός τῆς ἐρήμου, ἐγνώρισαν τά πολιτιστικά ἀγαθὰ καί ἀπώλεσαν τήν μητρικὴν των γλῶσσαν ὡς ἄχρηστον καί ἀδυνατοῦσαν νά ἀποδώσῃ τὰς ἐννοίας, τὰς ὁποίας ἀπήτει ἡ νέα των ζωή. Ἔτσι ὑπῆρξαν πλήθη Ἑβραίων ἐκτός Ἰουδαίας, τὰ ὁποῖα ἠγνόουν παντελῶς τήν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν. Οἱ πρόγονοὶ των ἐθεώρουν ὡς ἀγαθὰ («Γένεσις», ΙΒ, ΙΓ, κ.τλ.) *«πρόβατα καὶ βόας καὶ ὄνους θηλυκάς καὶ καμήλους»*. Ὁ Ἀβραάμ ἦτο *«πλούσιος σφόδρα εἰς κτήνη...»* ἀλλὰ καί εἰς χρήματα, ἀφοῦ ὁ βασιλεὺς Ἀβιμέλεχ ἔδωκε στὸν Ἀβραάμ *«χίλια δίδραχμα»* («Γένεσις» Κ, 14-16). Ἔτσι ἐμάθαμε ὅτι ἐπὶ Ἀβραάμ ἐκυκλοφόρουν **δίδραχμα!** Ἀλλὰ ὑλικά ἀγαθὰ δέν τὰ ἐδημιουργήσαν μέ τήν βοσκὴν προβάτων, ἀλλὰ μέ τήν κλοπὴν, ὅπως

τούς προέτρεψε ὁ Θεός τους, ὁ ὁποῖος τοὺς εἶπε νά μή φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον μέ ἄδεια χέρια: «οὐκ ἀπελεύσεσθε κενοί» ἀλλὰ νά ἄρπάξουν «σκεύη ἀργυρά καί χρυσὰ καί ἱματισμόν» ὅπως ἔκαναν καί «ἐσκύλευσαν τοὺς Αἰγυπτίους» («Ἔξοδος» Γ, 21-22, ΙΒ, 35-36).

Ὁ ἱστορικός πρέπει νά προσέξῃ, ὅτι ἐξετάζων τὰ «Εὐαγγέλια» δέν ἔχει πρωτότυπα, ἀλλ' ἀντίγραφα ἐξ ἀντιγράφων μέ πολλές διορθώσεις καί ἀποκλίσεις. Διὰ τὰ βιβλία τῆς Π.Δ. τίθεται κι ἄλλο οὐσιώδες θέμα, ὅτι δηλαδή περιγράφουν γεγονότα μέ λεπτομερείας, διαλόγους κ.τλ. πού ὑποτίθεται συνέβησαν πρὸ 1200 ἢ 1300 ἐτῶν!

Τοῦτο εἶναι ἀδιανόητον νά συνέβῃ, διότι μετὰ 1200-1300 χρόνια εἶναι ἀδύνατον νά ἀποδίδωνται ἀπὸ μνήμης συνομιλίες, περιγραφαὶ ταξιδίων, γεγονότων μεταξύ ἀνθρώπων πού ἐξησαν πρὶν 12-13 αἰῶνας. Δι' αὐτό οἱ θεολογοῦντες λέγουν, ὅτι τὰ βιβλία τῆς Π.Δ. ἐγράφησαν τῇ συνδρομῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (θεοπνευστία γραφῶν). Δικαίωμά τους νά πιστεύουν ἔτσι, ἀλλὰ τό Ἅγιον Πνεῦμα δέν θεωρεῖται ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἱστορικός, οὔτε ἱστορική πηγή.

Ἡ γλῶσσα στὴν ὁποίαν ἐδίδαξε ὁ Ἰησοῦς ἐνδιαφέρει βεβαίως τοὺς θεολόγους, ἀλλὰ δέν εἶναι δογματικόν θέμα. Μπορεῖ νά ἐρευνηθῇ, ὑπὸ τῆς ἱστορίας, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν τὰ στοιχεῖα.

Ἡ «Καينὴ Διαθήκη» δίδει πληροφορίας, διὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Ἰησοῦ. Ἀλλὰ ἡ «Καينὴ Διαθήκη» δέν εἶναι ἱστορικόν βιβλίον. Εἶναι θεολογικόν. Ἐπομένως μέ κριτήρια ἱστορίας τὰ Εὐαγγελικὰ κείμενα δέν

μπορούν να θεωρηθούν βιβλία ιστορίας. Διότι δέν είναι ιστορία ή παρουσία Ἀγγέλων, τά ὄνειρα κ.τ.λ. Ἐπιπλέον τά Εὐαγγελικά κείμενα δέν συμφωνοῦν μεταξύ των.

Αἱ ἀντιφάσεις τῶν Εὐαγγελίων ἰδίως εἰς γεγονότα κλονίζουν τήν ἀξιοπιστίαν τους. Διά παράδειγμα ὁ **Ματθαῖος** (ΚΣΤ,57) μᾶς πληροφορεῖ πῶς, ὅταν συνέλαβον τόν Ἰησοῦν, Τόν ἐπῆγαν στόν **Ἀρχιερέα Καϊάφα**, ἐνῶ ὁ **Ἰωάννης** (ΙΗ,13) μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι Τόν ἔφεραν στόν **Ἀρχιερέα Ἄνναν**. Ποῖον ἀπό τά δύο εἶναι τό συμβάν; Διαβάσατε προσεκτικῶς τά σχετικά ἐδάφια καί θά διαπιστώσετε, ὅτι δέν συμφωνοῦν μεταξύ των, μολονότι ἐγράφησαν ὑπό τήν ἐμπνευσιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἄλλοῦ πάλιν στήν γενεαλογίαν τοῦ Ἰησοῦ, ὅπου δέν ἐπιτρέπονται διαφοροποιήσεις, ὁ **Ματθαῖος** (Α,16) ἀναγράφει ὡς πατέρα τοῦ **Ἰωσήφ** κάποιον **Ἰακώβ**, ἐνῶ ὁ **Λουκᾶς** (Γ,23) κάποιον **Ἡλί**. Τελικῶς ποῖον ἐκ τῶν δύο εἶναι τό ὀρθόν; Ἡ θεμελιώδης χριστιανική ἀποψις, ὅτι τά Εὐαγγέλια γράφουν τήν ἀλήθειαν ἀμφισβητεῖται, ὅταν διά τό ἴδιον ζήτημα γράφουν διαφορετικά πράγματα.

Ἄλλο παράδειγμα ἀντιφάσεως μεταξύ τῶν Εὐαγγελίων ἐπὶ γεγονότων ἔχομεν τότε πού ὁ Πόντιος Πιλάτος ἠρώτησε τόν Ἰησοῦν: «*Σύ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;*» καί ὁ μέν **Ματθαῖος** (ΚΖ,11) ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη: «*σύ λεγεις*», ὁ δέ **Ἰωάννης** (ΙΗ,33-34) γράφει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε «*ἀφ' ἐαυτοῦ σύ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι σοί εἶπον περί ἐμοῦ;*». Ἡ διαφορά τῶν δύο ἀπαντήσεων εἶναι οὐσιαστική. Ὁ Ἰησοῦς ἄλλα λέγει στήν μίαν ἀπάντησιν καί ἄλλα

λέγει στήν ἄλλην. Ἐπομένως γεννᾶται τό ἐρώτημα: ποία ἐκ τῶν δύο εἶναι ἡ σωστή; Ποία δηλαδή ἀνταποκρίνεται στήν ἀλήθειαν;

Ἄς φέρω ἄλλο ἓνα παράδειγμα. Ὁ Λουκᾶς (ΚΓ,46) γράφει, ὅτι τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν: «*Πάτερ, εἰς τὰς Χεῖρας σου παρατίθεται τό πνεῦμα μου καί ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν*». Ὁ Ἰωάννης (ΙΘ,30) γράφει, ὅτι τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν: «*ὅτε οὖν ἔλαβε τό ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπε, τετέλεσται καί κλῖνας τήν κεφαλὴν παρέδωκε τό πνεῦμα*». Ὁ Ματθαῖος (ΚΖ,46) γράφει, ὅτι τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν: «*Ἠλί, Ἠλί λαμὰ σαβαχθανί, δηλαδή Θεέ μου, Θεέ μου μου, διατί μέ ἐγκατέλειπες;*». Ὅπως εἶδατε διὰ τά τελευταῖα λόγια τοῦ Χριστοῦ οἱ προαναφερθέντες τρεῖς Εὐαγγελισταί γράφουν διαφορετικῶς. Ποία λοιπόν εἶναι ἡ ἀλήθεια; Δηλαδή τί πράγματι εἶπεν ὁ Ἰησοῦς θνήσκων; Τά τρία Εὐαγγέλια δίδουν τρεῖς διαφορετικές ἀπαντήσεις, διὰ τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ. Ποία εἶναι ἡ σωστή;

Ἡ ἱστορία περιγράφει τὰς **πράξεις τῶν ἀνθρώπων**, πού ὄντως συνέβησαν (ὄχι Θεῶν ἢ Ἀγγέλων), μέ προκαθορισμένον ἐπιστημονικόν τρόπον, δηλαδή βάσει τῆς λογικῆς σκέψεως.

Ἡ ἱστορία κινεῖται στήν χώρα τῆς ἀποδεδειγμένης **πραγματικότητος**. Ὑπό τήν ἔννοιαν αὐτήν κατεβλήθη προσπάθεια, κυρίως ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ πλαισίου τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰησοῦ, νά συμπεράνωμεν τήν γλῶσσαν, τήν ὁποίαν ὠμίλει. Τίποτε ἄλλο.

Ὁ καθηγητής Πανεπιστημίου πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Μεταλληνός στό ἀξιόλογον ἔργον του

«Πηγές Έκκλησιαστικῆς Ἱστορίας» (ἔκδ. «Ἀρμός», β' ἔκδ., Ἀθῆναι 1998, σελ. 24, 25 κ.ἑ.) γράφει:

«Ἀπό τὰ παραπάνω γίνεται φανερό, ὅτι, ὅπως κάθε ἐπιστήμη, ἔτσι καί ἡ Ἐκκλησιαστική Ἱστορία στηρίζεται σέ πηγές. Δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει, ἄλλωστε, Ἱστορία χωρίς «τεκμήρια» - μαρτυρίες. Τό περιεχόμενο τῶν πηγῶν εἶναι ἡ πρώτη ὕλη, τήν ὁποία ὁ ἱστορικός θά κατατάξει, ἀξιολογήσει καί ἀξιοποιήσει μέ τήν ἐπεξεργασία τῆς βάσει τῆς συγκεκριμένης μεθόδου τῆς ἐπιστήμης του. Αὐτό συνιστᾷ ἀπόλυτη προϋπόθεση, γιά νά μπορεῖ νά ὑπάρξει στό χῶρο τῆς Ἱστορίας ἐπιστημονική ἔρευνα. Ὁ ἱστορικός διαφέρει ἀπό τόν μυθιστοριογράφο. Δέν ἐφευρίσκει - δημιουργεῖ μέσα στή φαντασία του- τὰ γεγονότα, ἀλλά τὰ συνθέτει, κάνοντας χρήση ΟΛΩΝ τῶν κάθε εἶδους μαρτυριῶν τοῦ παρελθόντος. Ἀναπλάθει τό «γεγονός» (εἴτε στιγμιαῖο εἶναι αὐτό, εἴτε πρόκειται γιά μακρά διάρκεια), ὅπως πράγματι ἔγινε».

Αἱ ἀπόψεις αὐταί μᾶς εὐρίσκουν ἀπολύτως συμφώνους. Στή συνέχεια ὁ καθηγητής-ἱερωμένος κατατάσσει τήν Καινὴν Διαθήκην, εἰς τὰς ἀμέσους πηγὰς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας μέ κάποιας ἐπιφυλάξεις:

«Βέβαια, ὅπως ὅλη ἡ Κ. Διαθήκη, ἔτσι καί τὰ κείμενα αὐτά, ἔχουν τοπικό καί προσωπικό χαρακτῆρα καί ἀποβλέπουν σέ σκοπούς κυρίως πνευματικούς-ἐποικοδομητικούς. Δέν «κάνουν» ἱστορία, ἀλλά θεολογία. Ὅταν ὁμως περιπτωσιακά ἀναφέρονται καί στή ζωὴ τῆς Κοινότητος, στήν ὁποία ἀπευθύνονται, ἀποκτοῦν καί ἱστορική σημασία, συνιστῶντας μάλιστα πρωτογενῆ πηγὴ γιά τήν κατάσταση τῆς Κοινό-

τητας αὐτῆς. Ἡ Κ. Διαθήκη εἶναι ἄμεση πηγή τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, γιατί εἶναι βιβλίο τῆς Ἑκκλησίας, προερχόμενο ἀπό τήν ἐκδίπλωση τῆς ζωῆς της, συνιστῶντας τήν αὐτομαρτυρία της».

Καί ἐδῶ συμφωνοῦμεν ἰδίως, ὡς πρὸς τὸ ὅτι τὰ βιβλία τῆς Κ.Δ. δέν κάνουν ἱστορία, ἀλλὰ θεολογία. Κατόπιν ὁ συγγραφεὺς διακυμαινόμενος μεταξὺ τῶν δύο ἰδιοτήτων του (ἱερωμένου καὶ ἐπιστήμονος) σημειώνει ὅτι:

«Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ὁμῶς εἶναι ἐπιστήμονας ἱστορικός. Ἐγραψε συνειδητὰ ἱστορία. Τό κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιο εἶναι ἓνα κλασικὸ ἱστορικὸ ἔργο, παρά τὸν κατηχητικὸ τοῦ χαρακτήρα. Γιατί διέπεται ἀπὸ τίς ἰσχύουσες τότε ἐπιστημονικὲς ἱστορικὲς ἀρχές. Ἐπιχειρεῖ νά ἐντάξει μέσα στόν πραγματικόν, τόν βιωμένο χρόνον, τήν ἐμφάνιση τοῦ Χριστιανισμοῦ, τό ἔργο τοῦ Προδρόμου καί τό ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ χάραξη τῶν χρονικῶν συντεταγμένων θυμίζει ἐπάξια τόν Θουκυδίδην: «Ἐν ἔτει δέ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας καί τετραρχούντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δέ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχούντος τῆς Ἰτουραίας καί Τραχωνίτιδος χώρας, καί Λυσανίου τῆς Ἀβιλνῆς τετραρχούντος, ἐπ' ἀρχιερέως Ἄννα καί Καϊάφα...» (Λουκ. 3, 1 ε.). Στό Εὐαγγέλιό του φαίνεται ἡ ἀπαιτησις νά ἀποδειχθοῦν τὰ γεγονότα, πού συνδέονται μέ τή ζωή καί δράση τοῦ Χριστοῦ, ἐντελῶς πραγματικά, ἱστορικά, τοποθετημένα στό ἐδῶ καί τώρα, στό συγκεκριμένο χώρον καί χρόνον, καί ὅχι ἀόριστα, ἐξωχρονικά καί ἀνέρειστα».

Ἐδῶ διαφωνοῦμεν. Διότι το νά περιγράψῃ ὁ Λουκᾶς ἓνα ἱστορικόν πλαίσιον (καθ' ὅλα ἀληθές) δέν σημαίνει κατ' ἀναγκαιότητα, ὅτι ὅσα διηγεῖται διὰ τόν Ἰησοῦν εἶναι σωστά καί συνεπῶς γράφει ἱστορίαν, ἀφοῦ παραθέτει ἀληθῆ γεγονότα, πού πράγματι συνέβησαν.

Δηλαδή, ἐάν σήμερα κάποιος γράψῃ, ὅτι ἐπὶ Προέδρου Δημοκρατίας Κ. Στεφανοπούλου καί μέ πρωθυπουργόν τόν Κ. Σημίτην ἐν ἔτει 2003 καί ὅταν Δήμαρχος Ἀθηναίων ἦτο ἡ Ντόρα Μπακογιάννη προσεγειώθῃ στήν πλατεία τοῦ Συντάγματος ἓνα διαστημόπλοιο μέ ἐξωγητῖνους... Ὅρθῶς περιγράφει τό ἱστορικόν πλαίσιον, διότι τοῦτο ἔχει ἀποδειχθεῖ ἀληθές, διασταυρωθέν ἐκ πολλῶν πηγῶν, ἀλλά οὐδόλως ἀληθεύει, ὅτι προσεγειώθῃ διαστημόπλοιον στήν πλατείαν Συντάγματος. Καί φυσικά ὁ γράψας αὐτά δέν εἶναι ἐπιστήμων ἱστορικός πού «θυμίζει ἐπάξια τόν Θουκυδίδη». Μέ ἄλλα λόγια, ὁρθῶς ὁ Λουκᾶς ἀποδίδει τό ἱστορικόν πλαίσιον τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά ἐπειδή αὐτό τό ἀναφέρει ὁρθῶς δέν προκύπτει κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν ἡ κἀθοδος τοῦ Ἀγγέλου καί ἡ συνομιλία του μέ τὴν Παρθένο Μαρία. Το νά λέγῃς μία-δύο-τρεῖς ἀληθείας δέν συνάγεται, ὅτι ὅσα γράφεις κατόπιν εἶναι καί αὐτά ἀλήθειαι. Βεβαίως μπορεῖ νά εἶναι, ἀλλά τοῦτο πρέπει νά ἀποδειχθῇ ἐπιστημονικῶς.

Ἄλλως τε τό ζητούμενον στά «Εὐαγγέλια» δέν εἶναι ποῖος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας τότε, πρᾶγμα πασίγνωστον, ἀλλά ἂν ἀφίχθῃ Ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ καί συνεζήτησε μέ τὴν Μαρίαν. Περί τούτου δέν ἔχομεν ἀποδείξεις. Εἶναι θεολογία. Τό ὅτι Τετράρχης τῆς

Ἰουδαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, καθὼς γνωρίζομεν ἀπὸ πολλὰς πηγὰς δὲν σημαίνει, ὅτι ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἄρα ἀληθές εἶναι καὶ τό θαῦμα ἐν Κανᾷ.

Ἐπομένως, ὅταν ὁ πατήρ Γεώργιος Μεταλληνὸς συμπεραίνει τὸ ἱστορικῶς ἀληθές τοῦ ἔργου τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ τὸ ἱστορικῶς ἀληθές τοῦ ἱστορικοῦ πλαισίου, κάνει λογικὸν ἄλμα, ἦτοι σόφισμα, ἀφοῦ **ἡ ἀλήθεια τοῦ πρώτου δὲν ὀδηγεῖ ὑποχρεωτικῶς στὴν ἀλήθειαν τοῦ δευτέρου.**

Αὐτὰ χάριν τῆς ἱστορικῆς (ἐπιστημονικῆς) θεωρήσεως τῶν κειμένων τῆς Κ.Δ. δίχως τὴν διάθεσιν νὰ ὑποτιμᾶται ἡ ἀξία των, ὅσων ἔχουν, ὅπου τὴν ἔχουν, συμφώνως πρὸς τὰς ἀποδείξεις.

Τὸ ἀνακάτεμα ἱστορίας καὶ θεολογίας βλάπτει καὶ τὴν μίαν καὶ τὴν ἄλλην. Ἡ ἱστορία εἶναι ἐπιστήμη, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ ἐπιστημονικὰς μεθόδους, ὅπως τὰς ὑπαγορεύει ἡ λογικὴ σκέψις. Ἰδίως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προκαλῆται σύγχυσις στοὺς μαθητὰς π.χ. ὁ Ὄργανισμός Ἐκδόσεως Σχολικῶν Βιβλίων ἐξετύπωσε καὶ διένειμε στὰ σχολεῖα τὸ βιβλίον τῆς Ἱστορίας, διὰ τὴν Α' Λυκείου (Ἐπαμ. Βρανοπούλου: «Ἱστορία τῶν Ἀρχαίων Χρόνων»). Πρόκειται διὰ βιβλίον ἱστορικόν. Στὴν σέλ. 32 παρατίθεται κεφάλαιον μέ τίτλον «Ἡ ἱστορία τῶν Ἑβραίων» ὅπου διαβάζομεν: «*Τότε πραγματοποιήθηκε ἡ ἐξοδος μέ ἀρχηγὸ τὸν Μωϋσῆ (1220 π.Χ.)*». Εὗγε στὸν ἱστορικὸ συγγραφέα πού προσδιώρισε τὴν Ἐξοδο στό 1220 π.Χ. Μᾶς ἀρέσει ἡ ἀκρίβεια τοῦ εἴκοσι. Ποῦ στηρίζεται; Πουθενά. Ποῖος τὸ λέγει; Οὐδεὶς. Καὶ παρακάτω τὸ ἀμίμητον: «*Ὅταν οἱ Ἑβραῖοι περνοῦσαν τὴν ἔρημον τοῦ Σινά, ὁ Θεὸς παρουσιάστηκε στὸν Μωϋσῆ καὶ τοῦ*

ὕπαγόρευσε *τίς Δέκα Ἐντολές...*». Φυσικά δέν μπορεῖ νά γίνη στοιχειωδῶς σοβαρά ἐπιστημονική συζήτησις, ὅταν γράφεται, ὅτι «ὁ Θεός παρουσιάστηκε στὸν Μωϋσῆ». Ἐδῶ δέν ἔχομεν ἱστορίαν. Ἀλλά δόγμα θεολογικόν, θρήσκευμα, πού κακῶς οἱ ὑπεύθυνοι τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας τό ἐνέταξαν στήν ὕλην τοῦ μαθήματος τῆς Ἱστορίας. Διέπραξαν τοῦτο, κατ' ἀπαίτησιν τῶν Σιωνιστῶν, πού ἐλέγχουν τά διδακτικά βιβλία τῆς Ἑλλάδος!!! Οἱ κύριοι Ἑβραῖοι νά κάνουν ἱστορίαν τήν θρησκείαν τους, στήν χώρα τους, ὄχι στήν Ἑλλάδα τήν πατρίδα τοῦ Ἡροδότου, τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Πολυβίου καί τῶν ἄλλων θεμελιωτῶν τῆς ἐπιστήμης τῆς Ἱστορίας.

Ἐάν ἀρχίσωμεν ἀφηγήσεις μέ Θεούς, Ἀγγέλους, Προφῆτας, Δαίμονας κ.τλ., ἀντιληφθῆτε το, δέν ἔχομεν ἱστορίαν.

3. ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ἡ Ἑβραϊκὴ γλῶσσα εἶναι γλῶσσα κτηνοτρόφων τῆς ἐρήμου, πού δέν μπορεῖ νά ἀποδώσῃ ἐννοίας, φιλοσοφικούς ὅρους καί νοήματα ἀξίων μιᾶς ποιητικῶς ἀνωτέρας ζωῆς. Οἱ Ἑβραῖοι δέν εἶχαν στήν ἔρημο φιλοσοφικάς ἢ ρητορικάς σχολάς, οὔτε ἀπασχολήθησαν μέ τήν φιλολογία καί τήν λογοτεχνίαν, συνεπῶς ὁ γλωσσικός των πολιτισμός ἦτο χαμηλότητας ἐπιπέδου.

Ἀντιθέτως ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα διεμορφώθη, ἀπό τήν πνευματικὴν ἐργασίαν ποιητῶν, φιλοσόφων, ρητόρων, ἐπιστημόνων, πολιτικῶν, λογοτεχνῶν, γραμματικῶν καί πλήθους λογίων πού δέν ἦτο δυνατόν νά ἔχουν οἱ Ἑβραῖοι ὡς λαός νομάδων βοσκῶν. Δι' αὐτό ἄλλως τε δέν ὑπάρχει Ἑβραϊκό θέατρο, Ἑβραϊκὴ φιλοσοφία. Δέν ἀνευρέθησαν Ἑβραϊκαὶ βιβλιοθήκαι οὔτε μία, ἢ ρητορικαὶ σχολαί, ἢ ἀμφιθέατρα πανεπιστημίων κ.τλ. Καί εἶναι λογικόν. Διότι αἱ περιφερόμενοι νομάδες κτηνοτρόφων δέν οἰκοδομοῦν θέατρα, βιβλιοθήκας, σχολάς κ.τλ., ἀλλὰ προχωροῦν ἀναζητοῦντες νέα βοσκοτόπια. Ὅταν τελικῶς ὁ Ἰεχωβά τοὺς ἔδωσεν (!) τήν γῆν τῆς ἐπαγγελίας καί οἱ Ἑβραῖοι ἐγκατεστάθησαν ἐκεῖ εἰς ξένην χώραν, ἀπεδείχθησαν ἀνάξιοι νά δημιουργήσουν πολιτισμόν. Σκεφθῆτε ὅτι δέν ἀνεκαλύφθη, οὔτε ἓνα Ἑβραϊκόν ἄγαλμα, οὔτε

εύρέθησαν στήν γῆν τῆς Ἰουδαίας κτίρια φιλοσοφικῶν ἢ ρητορικῶν κ.τ.λ. σχολῶν, οὔτε βιβλιοθήκαι, οὔτε θέατρα, οὔτε στάδια, οὔτε λουτρά, οὔτε ... οὔτε... Ἀπεδείχθη λοιπόν ἀρχαιολογικῶς καί ιστορικῶς, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ὑπῆρξαν κατωτέρα φυλή μὲ ἀντίστοιχον φυσικά γλῶσσαν προωρισμένην νά συνεννοοῦνται κτηνοτρόφοι μεταξὺ των κι ὅχι νά διαλέγωνται φιλόσοφοι ἢ νά ἀγορεύουν ρήτορες.

Ὁ Ἰησοῦς ἐχρειάζετο μίαν γλῶσσαν ικανήν νά ἐκφράσῃ τὴν διδασκαλίαν Του. Τὰ Ἑβραϊκά ἀπεκλείσθησαν λόγῳ τῆς λεξιπενίας των καί λόγῳ τοῦ γεγονότος, ὅτι μόνον ἐλάχιστοι κτηνοτρόφοι τὰ ὠμίζουν. Ἀκόμη καί οἱ Ἑβραῖοι τῶν πόλεων τὰ εἶχαν λησμονήσει καί μετεχειρίζοντο τὰ Ἀραμαϊκά ἢ τὰ Ἑλληνικά, ἰδίως τὰ τελευταῖα ποὺ ἦσαν διεθνὴς γλῶσσα. Ἴδου διατί τὰ Εὐαγγέλια δέν ἐγράφησαν πρωτοτύπως στὰ Ἑβραϊκά, ἀλλὰ στὰ Ἑλληνικά καί συγκεκριμένως στήν λεγομένην «κοινή» διάλεκτον τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης πλὴν τοῦ πρώτου, ποὺ συνέγραψε ὁ Ματθαῖος στὰ Ἀραμαϊκά καί συγχρόνως στὰ Ἑλληνικά.

Καί ὅχι μόνον τὰ Εὐαγγέλια, ἀλλὰ κι ὅλα τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐγράφησαν στὰ Ἑλληνικά. Οὔτε ἓνα στὰ Ἑβραϊκά. Ἐπομένως ἡ Ἑβραϊκή γλῶσσα ἀποκλείεται νά ἐχρησιμοποιεῖτο στὸν προφορικόν λόγον τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος **ἐδίδασκε κυρίως Ἑλληνικά καί εἰς κάποιας περιπτώσεις Ἀραμαϊκά.**

Οἱ φιλόσοφοι, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ ἰδρυταὶ θρησκειῶν κ.τ.λ. ἐδίδαξαν στήν μητρικὴν των γλῶσσαν.

Τό ίδιο προφανώς έκανε καί ό Χριστός. Θά άντιτείνη ίσως κάποιος, ότι συμφώνως πρός τήν γενεαλογία του Ίησου, πού παραθέτουν οί Εὐαγγελισταί, ό Ίησους κατάγεται από τόν Δαυίδ μέσω Ίωσήφ. Έπ' αὐτοῦ ἔχομεν τά ἑξῆς σχόλια:

1. Αἱ γενεαλογίαι ἀντιφάσκουν εἰς ὠρισμένα ὀνόματα, ἐπομένως δέν εἶναι ἀξιόπιστοι.
2. Ὁ Δαυίδ δέν ὑπῆρξεν ἱστορικόν πρόσωπον. Εἶναι δημιούργημα τῆς ἑβραϊκῆς φαντασίας.
3. Ὁ Ίωσήφ δέν ἦτο ὁ φυσικός πατήρ τοῦ Ίησου ἀλλά θετός, συνεπῶς ὁ Ίησους δέν κατάγεται ἐξ αὐτοῦ καί κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῶν προγόνων του.
4. Ὁ ἴδιος ὁ Ίησους δέν παραδέχεται τόν Ἀβραάμ ὡς πρόγονόν του (Ίωάννης 8,58) οὔτε τόν Δαυίδ (Λουκᾶς 20,44). Ἀντιθέτως δέχεται τόν Ἀβραάμ ὡς πατέρα τῶν Ἑβραίων (Ίωάννης 8,56).
5. Ὁ Πέτρος εἰς ὁμιλίαν του ἀναφέρει, ὅτι τό χωράφι πού ἠγόρασε ὁ Ἰούδας μέ τά ἀργύρια τῆς προδοσίας ὠνομάσθη «χωράφι αἵματος» ὑπό τῶν Ἰουδαίων στήν ἰδικήν των γλῶσσαν, δηλαδή στά Ἑβραϊκά, τά ὁποῖα δέν ἦσαν ἡ μητρική γλῶσσα τῶν Γαλιλαίων, ἀλλοιῶς ὁ Ἀπόστολος δέν θά ἔλεγε «στήν ἰδικήν τους γλῶσσαν», ἀλλά «στήν γλῶσσα μας» ἢ ἀπλῶς θά ἀνέφερε τό ὄνομα.
6. Τά τελευταῖα λόγια τοῦ Ίησου κατά τόν Εὐαγγελιστήν Ἰωάννην (ΙΘ,30) ἦσαν ἡ Ἑλληνική λέξις «**τέλειστα**».
7. Ὁ Ίησους δέν ἠκολούθει τά Ἑβραϊκά θρησκευτικά ἔθιμα, π.χ. τήν ἀργίαν τοῦ Σαββάτου, ὅπως ὤφειλε ἂν ἦτο Ἑβραῖος, πρᾶγμα διά τό ὁποῖον ἄλλως τε κατηγορήθη ὑπό τῶν Ἰουδαίων (Λουκᾶς

13,15-14,5, Ἰωάννης 9,16) οὔτε ἐπλένετο πρὶν ἀπὸ τοῦ γεῦμα (Λουκᾶς 11,38) οὔτε τοῦ ἔκαναν περιτομή.

8. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀνελήφθη στὸν Οὐρανό, δύο ἄνδρες μέ λευκά ἐνδύματα προσεφώνησαν τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἰησοῦ «Γαλιλαίους» καὶ ὄχι «Ἰουδαίους» («Πράξεις Ἀποστόλων» 1,9).

9. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπεκάλουν τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἰησοῦ Γαλιλαίους («Πράξεις Ἀποστόλων» 2,7).

10. Ὁ Παῦλος («Πρὸς Γαλάτας», κεφ.3, ἰδίως ἐδάφ.23-25) ἐξηγεῖ ὅτι ἡ Π.Δ. ἦτο παιδαγωγὸς εἰς Χριστόν, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Ἰησοῦ δέν μᾶς χρειάζεται ὁ Ἑβραϊκὸς νόμος καὶ καταργοῦνται ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ θρησκευτικαὶ συνήθειαι τῆς Π.Δ. (Παῦλος, «Β' πρὸς Κορινθίους», Γ,14).

Τὰ κυκλοφοροῦντα, ὡς ἐνιαῖον σύνολον 27 βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀνεγνωρίσθησαν, διὰ κανόνος ὡς γνήσια, ὑπὸ διαφόρων Οἰκουμενικῶν Συνόδων (Ἰππῶνος 393, Καρθαγένης 419, Πενδέκτης 691) αἱ ὁποῖαι ὀρίζουν τὰ 27 βιβλία τῆς Κ.Δ. ὡς κανονικά.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλα βιβλία λεγόμενα νόθα ἢ ἀπόκρυφα τῆς Κ.Δ. ὅπως «Εὐαγγέλιον Πέτρου», «Αἰγύπτιον Εὐαγγέλιον», «Εὐαγγέλιον Θωμᾶ», «Εὐαγγέλιον Ματθαία», «Εὐαγγέλιον Φιλίππου», «Εὐαγγέλιον Βασιλείαδου» καὶ πλῆθος ἄλλων κειμένων καὶ ἐπιστολῶν ποὺ ἐγράφησαν Ἑλληνιστί.

Ἐκ τῶν πολλῶν κωδίκων (Κῶδιξ = σύνδεσις φύλων περιγαμνῆς ἢ χάρτου εἰς σχῆμα βιβλίου, ἐνῶ ὁ κύλινδρος ἐκδιπλοῦται), ὅπου περιλαμβάνονται τὰ τῆς Κ.Δ. θεωρεῖται «παραδεδεγμένον κείμενον» (textus receptus) τό Ἑλληνικόν, τό ἐκδοθέν τό 1550

ἐν Βενετίᾳ, τρίτη ἔκδοσις τοῦ Ρ. Στεφάνου, τό ὁποῖον ἐκυκλοφόρησε καί ἡ Βρεταννική Βιβλική Ἑταιρεία. Ἐν τέλει ἐξεδόθη τό 1904 ὑπό τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου ἡ ΚΔ. κατὰ τό Βυζαντινόν κείμενον, μέ ἐπιμέλεια τῶν καθηγητῶν Β. Ἀντωνιάδου, τῶν Σάρδεων Μιχαήλ καί τῆς Σταυρουπόλεως Ἀνδρέου.

Τά ἀρχαῖα Ἑβραϊκά ἦσαν, ἐδῶ καί 2300 ἔτη, μιά «νεκρά γλῶσσα», ὅπως γράφει ὁ Ἑβραῖος **Γιῶσεφ Ἐλιγιά** στήν «Μεγάλην Ἑλληνικήν Ἐγκυκλοπαίδειαν» (τόμος Θ', σελ. 641, λ. «Ἑβραῖοι») ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται στήν **«ἀσάφεια καί πενιχρότητα»** τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης, πού τό ἀλφάβητόν της εἶχε μόνον σύμφωνα καί ἐμάντευαν τά φωνήεντα, μέ δύο γένη καί ἄλλας ἐλλείψεις.

Ὁ ὅρος Ἑβραϊκή γλῶσσα μνημονεύεται, διά πρώτην φοράν στόν πρόλογον τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου τῆς «Σοφίας Σειράχ» (130 μ.Χ.) ἐνῶ ἡ Βίβλος ἀναφέρεται στήν «γλῶσσα Χαναναίων» (Σεφάθ Κενάαν) εἰς «Ἡσαΐαν» (ΙΘ, 58).

Κατά τόν Πρωτοσύγγελον Εὐαγ. Σκάρπαν (ἐνθ. ἀνωτ. τόμος Α', σελ. 279, λ. «Ἀγία Γραφή») «*ἡ τελεία ἀπονέκρωσις τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης ἐπῆλθε παρά τῷ ἐν αἰχμαλωσίᾳ λαῷ ὅστις εἶχε ὡς μητρικήν γλῶσσαν τήν Χαλδαιϊκὴν ... ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἱ ἐν Παλαιστίνῃ Ἑβραῖοι ἠγνόουν τελείως τήν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, ἀντὶ δὲ ταύτης ὠμίλουν τήν Ἀραμαϊκὴν καί τήν Ἑλληνικὴν...*». Ἐπομένως ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκεν Ἀραμαϊκά ἢ Ἑλληνικά, διά νά τόν καταλάβουν.

Τά νέα Ἑβραϊκά, πού τώρα ὁμιλοῦν στό Ἰσραήλ

κι ἄλλοι Ἑβραῖοι εἶναι πλήρη νεολογισμῶν, διὰ νὰ ἀποδώσουν πολιτιστικές ἐννοίας, ὄρους, ιδιότητος, καταστάσεις κ.τ.λ. πού δέν εἶχαν τὰ ἀρχαῖα Ἑβραϊκά, μέ τὰ ὁποῖα ἡ νεοεβραϊκή ὀλίγον σχετίζεται ὡς κατεσκευασμένα (πεποιημένα) γλῶσσα, δίχως θεμέλια γλωσσικά καί φυσικήν ἐξέλιξιν. Πάντως εὗγε στούς Ἑβραϊσμιανιστάς, πού ἀνατρέχουν στό παρελθόν καί αἶσχος στούς Νεοέλληνας, πού παραμερίζουν τήν πνευματική κληρονομίαν τῶν προγόνων των, ὅπως ἡ Ἀρχαιοελληνική γλῶσσα.

Ἀναμφιβόλως ἡ παγκοσμιότης τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης τότε, συνέβαλε ἀποφασιστικῶς στήν διάδοσιν τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἡ ὁποία ἐάν ἐγένετο στά Ἑβραϊκά ἢ στά Ἀραμαϊκά οὐδεμίαν ἀπήχησιν θά εἶχε, ἐκτός τοῦ ὅτι ἦτο ἀδύνατον στά Ἑβραϊκά ἢ στά Ἀραμαϊκά νά ἀποδοθοῦν αἱ ἐννοιαί τῆς.

Λογικῶς καταλήγομεν στό συμπέρασμα, τό ὁποῖον θά ἐπιβεβαιώσουν καί τὰ στοιχεῖα, πού θά προσκομίσωμεν παρακάτω, ὅτι ὁ Χριστός ἐγνώριζε τὰ Ἑλληνικά, ὅπως καί οἱ Ἀπόστολοι οἱ ὁποῖοι ὠμύλουν καί ἔγραφον Ἑλληνικά κι ὄχι Ἑβραϊκά.

Ὅσον ἀφορᾷ τώρα στά Ἀραμαϊκά, τὰ ὁποῖα ὄντως μετεχειρίζετο ὁ Ἰησοῦς καί οἱ μαθηταί του, θά συμφωνήσωμεν εἰς τοῦτο, ἀλλά θά προσθέσωμεν ὅτι προτεραιότητα εἶχαν τὰ Ἑλληνικά, δι' αὐτό τὰ Εὐαγγέλια δέν ἐγράφησαν πρωτοτύπως στά Ἀραμαϊκά, πλὴν τοῦ κατὰ Ματθαῖον, τό ὁποῖον συνεγράφη καί στά Ἑλληνικά, ὅπως εἶπομεν.

Καί μία οὐσιαστική λεπτομέρεια. Τήν μετάφρασιν τῶν Ο' τῆς Π.Δ. στά Ἑλληνικά, οἱ ἀκραιφνεῖς

Ἑβραῖοι τὴν θεωροῦν μεγάλην συμφορὰ καὶ τὴν «χειροτέρα ἡμέραν τῆς ἱστορίας τοῦ Ἰσραὴλ» ὅπως γράφουν οἱ **Ρόμπερτ Γκραϊνβς καὶ Ραφαέλ Πατάϊ** στὴν ἐργασίαν τους: «Ἑβραϊκοὶ μῦθοι» (Ἑλλ. ἔκδ. «Ψυλὸν», Ἀθῆναι 1991, σελ. 218), διότι **ἐπληροφορήθησαν οἱ λαοὶ τὰς πράξεις τῶν Ἑβραίων καὶ τὰς ἐπιδιώξεις των**. Φαίνεται ὅτι ἡ μετάφρασις πού ἔγινε «κατ' ἀπαιτήσιν» τοῦ **Πτολεμαίου Β'** (285-247 π.Χ.) ἔγινε ὀχι, διότι ὁ Ἑλλεν Βασιλεὺς ἐνδιεφέρετο νὰ ἐννοήσουν τὴν Π.Δ. οἱ Ἑβραῖοι τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποκαλυφθῇ ἡ ἀλήθεια, διὰ τὰ ἔργα καὶ τοὺς σκοποὺς τῶν Ἑβραίων. Πραγματικῶς ὁ Πτολεμαῖος Β' προσέφερε μεγάλην ὑπηρεσίαν στὴν ἀνθρωπότητα, ἐπειδὴ ἔφερε στό φῶς τῆς δημοσιότητος τὴν Π.Δ. τὴν ὁποίαν ἀπέκρυπτον οἱ Ἑβραῖοι, ὅπως κάνουν τώρα, μέ τὰ ἱερά τους βιβλία «**Ταλμούδ**».

Ὁ συγγραφεὺς Μιχ. Καλόπουλος παρατηρεῖ ἐπὶ τοῦ θέματος («Τό Μεγάλο Ψέμα», Θεσσαλονίκη 1995, σελ. 359):

«Οἱ Ἑβραῖοι παραδέχονται ἐδῶ λοιπόν ὅτι διέπραξαν μέγα ἀτόπημα ὑποκύπτοντας στίς «ἀπαιτήσεις» τοῦ Πτολεμαίου Β'! Μεταφράζοντας τὴ φυλετική τους ἱστορία, ὅπως αὐτὴ ἦταν ἐλαφρά μόνο συγκαλυμμένη... «πάγωσαν ἔτσι» τὴ βιβλικὴ ἀφήγηση... διεθνοποιῶντας ἓνα «μισοσκεπασμένο» φυλετικὸ κανόνα συμπεριφορᾶς πού μέ τὴν κατάλληλη ἐρμηνεία θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ ἓνα σίγουρο ντοκουμέντο ἀνεπανάληπτης ἀπόδειξης τῆς ἀληθινῆς φυλετικῆς τους ἱστορίας. Ἐτσι, σέ ἀνύποπτο χρόνο, 250 δηλαδή χρόνια πρὸ Χριστοῦ, ἡ μετάφραση τῶν «Ο'»

ἀφαίρεσε ὁλοσχερῶς τὴ δυνατότητα περαιτέρω συγκάλυψης τῆς ἀληθινῆς πατριαρχικῆς συμπεριφορᾶς. Ἔτσι καὶ μόνο γι' αὐτό, τὰ βιβλικά κείμενα ἔφτασαν μέχρι τὶς μέρες μας «σχεδόν ξεσκέπαστα», μέ ὅλες αὐτές τὶς «αξιοθαύμαστες» λεπτομέρειες, πού τόσο μᾶς βοήθησαν στὴν ἀνασύνταξη τῆς ἀνεπανάληπτης Ἑβραιο-πατριαρχικῆς μαγγανίας!

Βέβαια δι' ἄλλης ὁδοῦ, ὅχι μόνο ἐπέβαλαν τὸν ἀφελῆ τύπο ἐρμηνείας πού ὅλοι μας γνωρίζουμε, ἀλλὰ ἀπέδειξαν ὅτι οἱ φόβοι τοὺς αὐτοὶ ἦταν ὑπερβολικοὶ μιά καὶ χρειάστηκαν εἰκοσιδύο καὶ πλέον αἰῶνες «ἀπόλυτης ἀπραξίας», ὥσπου ἐπιτέλους νά καταδεχτοῦμε νά ρίξουμε μιά πιό ἐπίμονη ματιὰ στό βιβλίό πού μέ τόσο πάθος θεοποιήσαμε!.

Τὰ τέσσερα Εὐαγγέλια (κανονικά) ἀποτελοῦν τὴν κυρίαν πηγὴν πληροφοριῶν, διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὴν διδασκαλίαν Του. Τό ὄνομά των εἶναι Ἑλληνικόν καὶ σημαίνει «καλά νέα» (εὐ-ἄγγελία = χαρμόσυνον νέον).

Ὁ κομιστής αὐτῶν καλεῖται Εὐαγγελιστής, ἐπίθετον τό ὁποῖον ἀπαντᾶται στὴν ΚΔ. (Παῦλος, «Πρὸς Ἑφεσίους» Δ, 11). Στά παραδείγματά Του ὁ Ἰησοῦς ἐχρησιμοποιοῖ Ἑλληνικά γράμματα π.χ. Ἰῶτα (Ματθαῖος, Ε, 18) καὶ ὅχι Ἑβραϊκά ἢ Ἀραμαϊκά.

Συγγραφεῖς τῶν Εὐαγγελίων ἦσαν οἱ Εὐαγγελισταί. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἄποψιν ἐγράφησαν μετὰ τῶν ἐτῶν 60-90.

Τὰ ὑπόλοιπα βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης (Κ.Δ.) παρέχουν συμπληρωματικὰς πληροφορίας. Ἄς προσέξωμεν καὶ τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, τό ὁποῖον ἐρμηνεύουν «ο κύριος σώζει» ὅχι βεβαίως ὅπως

λανθασμένως υποστηρίζουν στά Ἑβραϊκά, ἀλλά στά Ἑλληνικά, ἐκ τοῦ Ἰάσω, (θεραπεύω) Ἰωνικῶς, Ἰήσω, πού σημαίνει ὁ σῶζων. Ἰασώ ὀνομάζεται ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ καί τῆς Ἠπιόνης. Ἐπὶ πλεον ὁ Ἰησοῦς λέγεται καί Χριστός, πού εἶναι καθαρά Ἑλληνική λέξις, ἡ ὁποία σημαίνει τόν Χρισθέντα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, (Λουκᾶς Δ, 18) ἐκείνον δηλαδή, στόν ὁποῖον ἀνετέθη ἀποστολή καί ἐν προκειμένῳ ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἐκ τοῦ Χριστοῦ προῦλθε ἡ ὀνομασία «Χριστιανοί» ἡ ὁποία ἐνεφανίσθη, διὰ πρῶτην φοράν στήν Ἀντιόχειαν: «καί πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ ὠνομάσθησαν οἱ μαθηταὶ Χριστιανοί» («Πράξεις», ΙΑ.26). Ἐχρησιμοποιήθη λοιπόν τό Ἑλληνικόν ὄνομα Χριστός, τό ὁποῖον συνάπτεται μέ τό Ἰησοῦς κι ὄχι τό Ἑβραϊκόν Μασίαχ ἢ τό Ἀραμαϊκόν Μεσιχά (Μεσσίας).

Τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ τό πληροφορούμεθα κατ' ἀρχήν ἀπό Εὐαγγελικὰς πηγὰς.

Ὁ Λουκᾶς (Α, 31) γράφει ὅτι ὁ Ἄγγελος Γαβριήλ ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ στήν πόλιν τῆς Γαλιλαίας Ναζαρέτ καί ἀνήγγειλε στήν Μαριάμ: «καί ἰδού συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καί ἔξῃ υἱόν καί καλέσῃς τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦ». Τά ἴδια γράφει καί ὁ Ματθαῖος (Α, 21).

Ὁ γλωσσικός ἐξελληνισμός τῶν ἐναπομεινάντων Ἀραμαϊκῶν λέξεων φαίνεται καί ἀπό τήν ἀλλαγὴν τοῦ ὀνόματος Κηφά, πού στά Ἀραμαϊκά σημαίνει Πέτρα (Ἰωάννης Α, 43), εἰς Πέτρον, ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ (Ματθαῖος ΙΣΤ, 18): «Σὺ εἰ Πέτρος καί ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τήν Ἐκκλησίαν». Ὁ Ἰησοῦς μάλιστα μετεχειρίζετο ὁμηρικὰς λέξεις π.χ. στόν Μάρκον (Γ, 17) διαβάζομεν: «καί ἐπέ-

θηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὁ ἔστιν υἱοὶ τῆς βροντῆς». Ὁ Χριστὸς ἀπεκάλεσε «υἱοὺς τῆς βροντῆς» λόγῳ τοῦ ὀρμητικοῦ των χαρακτῆρος τοὺς δύο Ἀποστόλους Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, πού ἦσαν υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου. Οἱ ἐρμηνευταί θεωροῦν, ὅτι ἡ λέξις «βοανεργές» εἶναι Ἀραμαϊκῆς προελεύσεως, ἐνῶ τό ἀληθές εἶναι ὅτι πρόκειται περὶ συνθέσεως ὀμνηρικῶν λέξεων.

Διὰ τὴν ἀπόλυτον κυριαρχίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης παντοῦ, εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον καὶ ἰδιαιτέρως στὴν Ἀνατολήν, Β. Ἀφρικὴν καὶ γενικῶς στὴν Μεσόγειον ὑπάρχει τεραστία βιβλιογραφία, μὲ ἄφθονον ἀποδεικτικόν ὕλικόν.

Περιορίζομαι ἐδῶ νά ἀναφέρω τί γράφει ὁ Ἰσπανός Ἀκαδημαϊκός **Φραντσίσκο Ἀντράντος** (Francisco Adrados) στό προσφάτως κυκλοφορήσαν βιβλίον του, ὑπὸ τὸν τίτλον: «Historia de la Lengua Griega» («Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης», Ἑλλ. ἔκδ. «Παπαδήμα», Ἀθῆναι 2003). Ὁ συγγραφεὺς μετὰ ἀπὸ λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τῆς ἐπικρατήσεως τῆς γλώσσης μας, εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς κατέληξε στό κατηγορηματικόν συμπέρασμα: «*Ἡ Ἑλληνικὴ κατέκτησε τὸν κόσμον*!» (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 518). Ἐξηγεῖ πῶς «*ἡ Ἑλληνικὴ ἐπεκτάθηκε σὲ ὅλην τὴν Ἀνατολήν, σὲ μεγάλον βαθμὸν ἐπίσης στὴ Δύση*» (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 516) καὶ βεβαιώνει ὅτι «*συνοπτικὰ ἡ Ἑλληνικὴ ἦταν ἡ γλῶσσα τῶν λογίων καὶ ἀστικῶν πληθυσμῶν καὶ ἡ διεθνὴς γλῶσσα τῆς Ἀνατολῆς*», ἀκόμη ἐπικαλεῖται μαρτυρίας συγγραφέων πού ἀπέδειξαν ὅτι τὰ Ἑλληνικά εἶναι ἡ «γλῶσσα τοῦ πολιτισμοῦ» (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 350, 351). «*Ἀποτέλεσμα τῆς πολιτιστικῆς καὶ*

παγκοσμίου αξίας της ήτο νά γραφτούν σ' αυτή τά έγγραφα Βασιλιάδων καί Αὐτοκρατόρων πού μιλοῦσαν ἄλλες γλῶσσες: ὁ Βασιλιάς Ἀσόκας (3ος αἰῶνας) μετέφρασε σ' αὐτή τίς διακηρύξεις πού ἀπέστειλε στό σημερινό Ἀφγανιστάν, στήν Ἑλληνική ἔγραψαν διακηρύξεις ἢ σημαντικά έγγραφα οἱ βασιλιάδες τοῦ βασιλείου τοῦ Ἀζούμ στήν Αἰθιοπία, στήν Ἑλληνιστική καί μεταγενέστερη ἐποχή (βλ. E. Bernard καί ἄλλους 1991), ἀλλά καί ὁ Βασιλιάς Σαπὼρ τῆς δυναστείας τῶν Σασσανιδῶν (3ος αἰῶνας), καθὼς καί πολύ ἀργότερα οἱ Χάννες τῆς Βουλγαρίας (8ος καί 9ος αἰῶνας).

Τό ἴδιο καί στή λογοτεχνία: στά Ἑλληνικά ἔγραψαν Ρωμαῖοι, ὅπως ὁ Φάβιος Πίκτωρ, Ἑβραῖοι, ὅπως ὁ Φλάβιος Ἰώσηπος, Χαλδαῖοι, ὅπως ὁ Βηρωσός, Αἰγύπτιοι, ὅπως ὁ Μανέθων (γιά νά μὴν ἀναφερθοῦμε σέ ἐκείνους πού χρονολογοῦνται ἀργότερα).

Γεγονός εἶναι ὅτι ἡ Ἑλληνική, στή φάση τῆς Κοινῆς, εἴτε τῆς προφορικῆς εἴτε ὡς λογοτεχνική, ἐξαπλώθηκε βαθμιαία σέ ὅλο τό μεσογειακό χῶρο καί πιό πέρα. Ἀπό τήν Κόρδοβα στό Κανταχάρ, ἀπό τή Μερὸν στή Βουλγαρία».

Ὁ Ἰσπανός Ἀκαδημαϊκός εἰς πεντακοσίας καί πλέον σελίδας παρουσιάζει μίαν περιληπτικήν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καί θαυμάζει τήν κυριαρχίαν της, ἡ ὁποία βασιζέται εἰς ἀκλονήτους ἀποδείξεις. «Εἶναι ὄντως ἐντυπωσιακόν νά ὁμιλοῦν καί νά γράφουν Ἑλληνικά ἀπό τήν Αἰθιοπίαν, ἕως τό Ἀφγανιστάν! ἢ ἀπό τās Ἰνδίας ἕως τήν Ρώμην, ὅπου ὅλοι των συνωμῖλουν περισσότερον Ἑλληνικά κι ὀλιγώτερον Λατινικά. Ρωμαῖοι συγγραφεῖς, ὅπως

ὁ **Σουετώνιος** ἢ ὁ **Μάρκος Αὐρήλιος** ἔγραφαν στήν Ἑλληνικά. Στήν Ἑλληνική μίλησε ὁ Καῖσαρ, ὅταν πῆρε τήν περίφημη ἀπόφαση νά διασχίσει τόν Ρουβίκωνα («**ὁ κύβος ἐρρίφθη**»), ὁ Καῖσαρ στόν Βροῦτο, ὅταν δολοφονήθηκε («**καί ἐσύ τέκνον Βροῦτε;**»), ὁ Αὐγουστος στόν Ἀσίνιο Πολλίωνα, γιά νά τόν κατηγορήσει το ὅτι εἶχε δεχθεῖ στό σπῖτι του τόν Τιμαγένη («**τρέφεις ἕνα θηρίο**»), ὁ Τιβέριος στίς περιπτώσεις πού μιλοῦσε εἰλικρινά... Ἦδη οἱ Ρωμαῖοι κατακτιπαί τοῦ 2ου αἰῶνα π.Χ. ὅπως ὁ Αἰμίλιος Παῦλος (πού προσήρτησε τή Μακεδονία μετά τήν νίκη του στήν Πύδνα τό 168) ἢ οἱ Σκιπίωνες, ἦσαν ἐνθερμοὶ Ἑλληνίζοντες... ὁ Κλαύδιος μίλησε στήν Ἑλληνική ἀκόμη καί στήν Σύγκλητο (!) ... ὁ Αὐτοκράτωρ Γρατιανός ὥρισε ἐπίσημα (376) τή διδασκαλία της στή Γαλατία, ὁ Βρετανός Πελάγιος παρευρέθη στή Σύνοδο τῆς Διόσπολης ἐντυπωσιάζοντας μέ τό ἐπίπεδο τῆς Ἑλληνικῆς του... Οἱ ἐπιστολές τοῦ Κικέρωνος καί τά ποιήματα τοῦ Αὔσονιου εἶναι διάσπαρτα μέ προτάσεις στήν Ἑλληνική... Ἡ Λατινική εἶναι βέβαια ἡ γλῶσσα πού ἐπηρεάστηκε περισσότερο ἀπό τήν Ἑλληνική καί αὐτή πού σέ μεγαλύτερο βαθμό μετέφερε τήν γλῶσσα καί τόν πολιτισμό τῶν Ἑλλήνων στό Μεσαίωνα καί στή σύγχρονο ἐποχή. Ἀλλά ἡ ἐπίδρασις τῆς Ἑλληνικῆς δέν περιορίστηκε στή Λατινική... Μιλήσαμε ἤδη γιά τήν ἐπαφή της μέ τίς γλῶσσες τῆς Γαλατίας καί τῆς Ἰσπανίας, γιά τήν Ἑτρουσκική, μέ τή Δημοτική καί τήν Κοπτική τῆς Αἰγύπτου, μέ τίς γλῶσσες τῶν Βαλκανίων, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Συρίας καί τῆς Παλαιστίνης. Γλῶσσες πού οἱ περισσότερες ἐξαφανίστηκαν ἀκριβῶς λόγῳ τῆς ἰσχυρᾶς

ἐπίδρασης τῆς Ἑλληνικῆς...» (ἐνθ. ἀνωτ. 369-371). Εἰδικῶς στήν Παλαιστίνη ταυτόχρονα ἡ Ἀραμαϊκή μιλοῦσαν στή Συρία καί στήν Παλαιστίνη, ὅπως καί ἡ Ἑλληνική...».

Ἡ ἐπικράτησις τῆς Ἑλληνικῆς ἐπὶ τῆς Λατινικῆς γλώσσης ὑπῆρξε ἀναντιρρήτως καθοριστική μέχρι τοῦ σημείου πού:

«Ἡ πρώτη λατινική λογοτεχνία ἦταν μετάφρασις τῆς ἑλληνικῆς (Ὁ Λίβιος Ἀνδρόνικος μετέφρασε τήν Ὀδύσσεια) ἡ γραμμένη στήν Ἑλληνική (ὁ Φάβιος Πίκτωρ, ὁ Κίνκιος Ἀλιμέντος) καί στήν Ἑλληνική ἐξηκολούθησαν νά γράφουν, μετέπειτα, Ρωμαῖοι συγγραφεῖς, ὅπως ὁ Σουετώνιος ἡ ὁ Μάρκος Αὐρήλιος. Καί ὅταν ἐμφανίστηκε ἡ νέα λατινική λογοτεχνία, βεβαίως εἶχε πρωτότυπα χαρακτηριστικά, ἀλλά ἀπό μιά ἄλλη ἀποψη ἀποτελοῦσε συνέχεια τῆς Ἑλληνικῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ στούς Ἑβραίους, Συρίους κ.τ.λ. ἀπετέλουν ἓνα τεράστιο πληθυσμό πού ὠμίλει Ἑλληνικά... Εἶναι ἐμφανές ὅτι στήν Ἀνατολή ἡ Ἑλληνική ἦταν ἡ γλῶσσα τῆς ὑψηλῆς καί τῆς μεσαίας τάξεως, καθὼς καί τῆς πλειονότητος τῶν συγγραφέων, γεγονός πού ἐξηγεῖ ὅτι στό τέλος ἐπεβλήθη εἰς ὅλας τὰς ἐπικρατείας» (ἐνθ. ἀνωτ.).

Ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητον ἀλήθειαν, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη νοημοσύνη ἀνεπτύχθη, διὰ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καί ἐξακολουθεῖ νά κινῆται, ἐντός αὐτῆς. Διότι οἱ ὅροι καί αἱ ἔννοιαι τῆς λογικῆς σκέψεως εἶναι ὅλοι Ἑλληνικῆς προελεύσεως, φυσικά καί τώρα. Συγκεκριμένως «στίς 1.960 ἐρευνητικές ἐργασίες πού ὑποβλήθησαν ἀπό 89 χῶρες οἱ 1.825 περιεῖχαν Ἑλληνικούς ὅρους: ποσοστό 93,1 %... Ἀπό

τίς 3.194 λέξεις-κλειδιά μάλιστα ἢ ὅρους οἱ 1.397 εἶχαν Ἑλληνική προέλευση: ποσοστό 43,7%... στό περίφημο λεξικό Dorland's τοῦ οἴκου Sanders μεταξὺ 20ῆς καί 23ης ἐκδοσῆς τους ὑπάρχει 22,1 % αὐξησις τοῦ ποσοστοῦ τῶν Ἑλληνικῆς προελεύσεως ὀρων» («Ἐλευθεροτυπία» 8-5-1996).

Τά 27 βιβλία τῆς Κ.Δ. διαιροῦνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς **ἱστορικά** (4 Εὐαγγέλια, Πράξεις Ἀποστόλων) εἰς **διδασκτικά** (14 ἐπιστολαί Παύλου δηλαδή: πρὸς Ῥωμαίους, 2 πρὸς Κορινθίους, πρὸς Γαλάτας, πρὸς Ἐφεσίους, πρὸς Φιλιππησίους, πρὸς Κολοσσαεῖς, 2 πρὸς Θεσσαλονικεῖς, 2 πρὸς Τιμόθεον, πρὸς Τίτον, πρὸς Φιλήμονα, πρὸς Ἑβραίους καί 7 λεγόμεναι καθολικαί δηλαδή Ἰακώβου, 2 Πέτρου, 3 Ἰωάννου, Ἰούδα) καί εἰς ἓνα **Προφητικόν** (Ἰωάννου «Ἀποκάλυψις»).

Κατὰ τόν 2ον αἰῶνα τά βιβλία τῆς Κ.Δ. συνεκεντρώθησαν εἰς ἓνα σύνολον τό ὁποῖον ὀνομάζεται **«κανὼν τῆς Καινῆς Διαθήκης»** καί διεσώθησαν ἀντίγραφα χειρόγραφα αὐτοῦ περίπου ἐξ ὀλοκλήρου εἰς κώδικας (**Ἀλεξανδρινός, Βατικανός, Σιναϊτικός, Παλίμψηστος Ἐφραίμ τῆς Σύρου**). Πρῶτος πού ἔκανε διάκρισιν τῶν βιβλίων τῆς Κ.Δ. εἰς Εὐαγγέλιον καί Ἀποστόλους θεωρεῖται ὁ μάρτυς **Ἰγνάτιος ὁ Ἀντιοχείας** (107).

Ὁ ἱερός Κλήμης («Στρωματεῖς» Migne, 8) ὑποστηρίζει, ὅτι τά βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐγράφησαν ἐλληνιστί (Ἑλλήνων φωνήν) κατὰ Θεῖαν Πρόνοιαν.

Τέλος ὁ Ἅγιος Νεκτάριος (Μητροπολίτης Πεντάπολεως καί Διευθυντής Ριζαρείου Σχολῆς, κατὰ κόσμον Νεκτάριος Κεφαλᾶς) στήν εἰσαγωγὴν τοῦ Β΄

τόμου του έργου του «**Ἱερῶν καὶ φιλοσοφικῶν λογίων θησαύρισμα**» (Ἀθῆναι 1896, σελ. 15) ἀναγνωρίζει τὴν συμβολὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης στὸν Χριστιανισμόν κι ἐπὶ πλέον θεωρεῖ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία ἐδίδαξε τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἐγένετο διὰ τῶν ὑγιῶν αὐτῆς **θεωριῶν παιδαγωγός τῆς ἀνθρωπότητος εἰς Χριστόν!** Ἀκούγεται λοιπὸν τό ἐπανειλημμένως λεχθέν καὶ πού ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει ἐπὶ τέλους νὰ ἀναγνωρίσῃ ἐπισημως, **ὅτι δέν εἶναι ἡ παραμυθολογία τῆς Π.Δ. παιδαγωγός εἰς Χριστόν, ἀλλὰ ἡ Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία.**

Διὰ τὴν ὁμιλίαν τῶν Ἀποστόλων στὰ Ἑλληνικά διευτυπώθησαν τρεῖς γνῶμαι.

Ἡ μία δέχεται, ὅτι τῇ ἐπεμβάσει τοῦ Θεοῦ οἱ Ἀπόστολοι ἠδύναντο νὰ ὁμιλοῦν ὅποιανδήποτε γλῶσσα ἤθελον. Ἡ γνώμη αὐτὴ δέν εἶναι ἱστορική, ἀλλὰ θεολογική. Ἡ ἱστορία ἀγνοεῖ, ἂν χάριν στὸν Θεό οἱ Ἀπόστολοι ἐγνώριζον ξένas γλῶσσas. Ἡ θεολογία τὸ δέχεται. Ἡ ἱστορία τὸ ἀρνεῖται, διότι δέν δογματίζει.

Ἡ δευτέρα γνώμη δέχεται, ὅτι ἐπειδὴ ἡ «κοινή», διάλεκτος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἦτο ἡ παγκόσμιος γλῶσσα ἔπρεπε νὰ τὴν μάθουν, διὰ νὰ διδάξουν εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη. Ἔτσι οἱ Ἀπόστολοι ἔμαθαν Ἑλληνικά καὶ ἐδίδαξαν εἰς αὐτά.

Ἡ τρίτη γνώμη δέχεται, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, ἀπὸ παιδιὰ, ὠμίλουν Ἑλληνικά, διότι στὴν Γαλιλαία, στὴν Σαμάρεια κ.τ.λ. τὰ Ἑλληνικά ἦσαν ἡ ἐπικρατοῦσα καὶ πλέον διαδεδομένη γλῶσσα, ἀκόμη καὶ ἐντὸς τῆς Ἰουδαίας, καθὼς μαρτυροῦν αἱ ἀνακαλυφθεῖσαι ἐπιγραφαί, πού ἐγράφησαν στὴν Ἑλληνικὴν.

Ποία γνώμη είναι η ὀρθή; Ἡ πρώτη εἶναι δογματική, ἀφοῦ τό Ἅγιον Πνεῦμα «ἐπεφοίτησεν αὐτοῖς». Ἱστορικῶς ἀπορρίπτεται ὡς ἀναπόδεικτος, ὅπως καί κάθε δογματισμός. Ἐπίσης ἐάν οἱ Ἀπόστολοι ἠδύναντο νά ὁμιλοῦν οἵανδήποτε γλῶσσαν, τότε διατί ὠμίζουν μόνον Ἑλληνικά καί δέν ὠμίζουν εἰς κάθε λαόν πού ἐπεσκέπτοντο, τήν ἰδιαιτέραν γλῶσσαν του; Ἡ δευτέρα εἶναι ἐν μέρει λογική, δηλαδή μπορεῖ οἱ Ἀπόστολοι νά ἔμαθαν Ἑλληνικά, διά νά φέρουν εἰς πέρας τό ἔργον των. Ὅμως λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι στήν Γαλιλαία ὅλοι ὠμίζουν Ἑλληνικά προκύπτει, ὅτι θά ὠμίζουν καί οἱ Ἀπόστολοι. Ἄρα δέν ἐχρειάζετο νά μάθουν κάτι πού ἐγνώριζον. Εἶπομεν ὅτι ἡ δευτέρα γνώμη εἶναι ἐν μέρει λογική, διότι προϋποθέτει, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι δέν ἐγνώριζον τά Ἑλληνικά, πράγμα πού δέν ἀπεδείχθη, διά νά χρησιμοποιῆται ὡς συλλογισμός. Ἡ τρίτη γνώμη δέν βασίζεται εἰς δογματισμούς, οὔτε εἰς μερικὴν λογικὴν. Βασίζεται στό ἀποδεδειγμένον γεγονός, ὅτι στήν Γαλιλαίαν κ.τ.λ. ἡ ἐπικρατοῦσα γλῶσσα ἦτο ἡ Ἑλληνική. Ἀκόμη καί στά Ἱεροσόλυμα οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τὰς θρησκευτικὰς των τελετάς νύχοντο Ἑλληνιστί! Λογικῶς λοιπόν συμπεραίνομεν, ὅτι ἀφοῦ πάντες ὠμίζουν Ἑλληνικά εἰς ἐκείνας τὰς περιοχάς, θά ὠμίζουν Ἑλληνικά καί οἱ Ἀπόστολοι ἐκ μικρᾶς ἡλικίας. Ἐν προκειμένῳ ὁ συλλογισμός ἔχει συμπέρασμα πού προκύπτει ἀπό τόν λογικόν συσχετισμόν δύο κρίσεων ἦτοι: Στήν Γαλιλαία ὅλοι ὠμίζουν Ἑλληνικά -ὁ Χριστός καί οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν Γαλιλαῖοι- ἄρα ὁ Χριστός καί οἱ Ἀπόστολοι ὠμίζουν Ἑλληνικά.

Ὁ συλλογισμός αὐτός, κατὰ τόν ὅποιον συμπεραίνομεν ὅτι, ὅ,τι ἰσχύει διὰ τό ὅλον ἰσχύει καί διὰ τό μέρος, λέγεται παραγωγικός. Ἐννοεῖται ὅτι, διὰ τήν λογικήν οἱ ὅροι τοῦ συλλογισμοῦ πρέπει νά εἶναι ἀληθεῖς, διὰ νά εἶναι ἀληθές καί τό συμπέρασμα. Στήν περίπτωσίν μας οἱ ὅροι «Στήν Γαλιλαίαν ὠμίλουν Ἑλληνικά» καί «Ὁ Χριστός καί οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν Γαλιλαῖοι» εἶναι ὄντως ἀληθεῖς, πραγματικοί, διότι τοῦτο εἶναι ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένον καί ἀποδεδειγμένον. Συνεπῶς καί τό συμπέρασμα τοῦ συλλογισμοῦ, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ὠμίλουν Ἑλληνικά, κατὰ λογικήν ἀναγκαιότητα, εἶναι ἀληθές, πραγματικόν.

4. ΓΝΩΜΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ἐν συνεχείᾳ παραθέτομεν γνώμας μερικῶν ξένων καί Ἑλλήνων συγγραφέων, οἱ ὅποιοι ὑποστηρίζουν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνιστί.

Ὁ Καλβινιστής καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γενεύης **Δομίνικος Ντιοντάτι** (**Dominicus Diodati**), πού ἦτο Ἰταλικῆς καταγωγῆς ἐκυκλοφόρησε βιβλίο, ὑπό τόν τίτλον «De Christo Graece Loquete» (1767) ὅπου ἀπέδειξε μέ σειρά ἐπιχειρημάτων καί στοιχείων, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικά. Μεταξύ ἄλλων ἐπισημαίνει καί τά γνωστά, ὅτι ὁ Χριστός μετωνόμασε τόν Κηφά εἰς Πέτρον, πού εἶναι Ἑλληνικόν ὄνομα καί φυσικά ἔχουν μόνον Ἑλληνικήν σημασίαν οἱ λόγοι τοῦ Ἰησοῦ, ὅτι ἐπὶ τήν πέτραν αὐτήν θά οἰκοδομηθῇ ἡ Ἐκκλησία κ.τ.λ. Ἀκόμῃ ὁ Ἰησοῦς χρησιμοποιεῖ Ἑλληνικά γράμματα κι ὄχι Ἑβραϊκά ἢ Ἀραμαϊκά π.χ. «ἰῶτα» (Ματθαῖος 5, 18), Α καί Ω («Ἀποκάλυψις» 1, 8, 21, 6, 22, 13). Ἐξ ἄλλου τά Εὐαγγέλια ἐγράφησαν στά Ἑλληνικά, ἄρα καί οἱ Ἀπόστολοι ἐγνώριζον καί μετεχειρίζοντο τήν Ἑλληνικήν, ὡς γλῶσσαν τῆς διδασκαλίας των. Ἐπίσης δέν εἶναι τυχαῖον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπεκάλεσε τοὺς μαθητάς Του Ἀποστόλους, πού εἶναι καθαρά Ἑλληνική λέξις, ἐνῶ ὁ ἴδιος ἐπροτίμησε τήν Ἑλληνικήν ὀνομασίαν **Χριστός**, παρά τήν Ἑβραϊκὴν **Μεσσίας**. Τέλος ὁ Ντιοντάτι βασίζεται καί στό ἀναμφισβήτητον γεγο-

νός του πλήρους εξελληνισμού της περιοχής γράφων: «Ὁ Ἰησοῦς καί οἱ σύγχρονοί Του ὠμίλουν τήν Ἑλληνικήν, ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι ἀπό τήν ἐποχήν ἤδη τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου εξελληνίσθησαν». Τέλος ἡ ἐπιστολή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «πρός Ἑβραίους» ἐγράφη στά Ἑλληνικά!

Περί τό 1660 ὁ Γερμανός Προτεστάντης **Ἰσαάκ Φόσσιος (Vossius)** διετύπωσε τήν ἄποψιν ὅτι ὁ Ἰησοῦς καί οἱ Ἀπόστολοι ἐδίδασκαν στά Ἑλληνικά καί ὁ Γερμανός σοφός ἐκυκλοφόρησε ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ δύο βιβλία.

Τάς γνώμας τοῦ Ντιοντάτι καί τοῦ Φοσσίου παρουσιάζει καί σχολιάζει ὁ **Ἀλβέρτος Σβάϊτσερ (Albert Schweitzer)** στήν «Ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ» («Geschichte der Leben Jesu-Forschung», München 1966, I, 280) ὅπου, διά τόν Ντιοντάτι παρατηρεῖ τό ἐνδιαφέρον ὑλικόν, πού αὐτός παρέθεσε, διά τήν σπουδαιότητα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης στήν ἐποχήν καί στήν πατρίδα τοῦ Ἰησοῦ (... bedeutung der griechischen Sprache in der Zeit und der Heimat Jesu...) καί διά τόν Φόσσιον πού διεκήρυξε τά Ἑλληνικά ὡς τήν γλῶσσαν τοῦ Ἰησοῦ (... Griechische als die Sprache Jesu zu proklamieren...).

Στό θέμα τῆς γλώσσης τοῦ Ἰησοῦ ὑπεστηρίχθησαν δύο ἀπόψεις. Ἡ μία δέχεται ὅτι ὁ Χριστός ὠμίλει καί ἐδίδασκε μόνον στά Ἑλληνικά καί κατ' ἐξαίρεσιν στά Ἀραμαϊκά. Ἡ ἄλλη ὅτι μητρική Του γλῶσσα ἦτο ἡ Ἀραμαϊκή, ἀλλά ὠμίλει καί ἐδίδασκε στά Ἑλληνικά, τά ὅποια ἦσαν ἡ γλῶσσα τῆς Γαλιλαίας. Σπανιώτατα μνημονεύεται στήν Κ.Δ. ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπε κάτι στά Ἑβραϊκά, πράγμα πού σημειοῦται

ἀκριβῶς λόγῳ τῆς σπανιότητός του π.χ. «... προσεφώνησε τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ...» ἂν καί βασίμως ὑποστηρίζεται, σχεδόν ἀπό ὅλους τοὺς θεολόγους συγγραφεῖς (Λ. Φίλη, ἐνθ. κατ.) ὅτι τὸ ἀναφερόμενον «Ἑβραΐδι διαλέκτῳ» ὑποδηλώνει Ἀραμαϊκά.

Ὁ **Θεόδωρος Τσάν (Theodor Zahn)** ὑπεστήριξε τὴν ἄποψιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε στὰ Ἀραμαϊκά, ἀλλ' Αὐτός καί οἱ μαθηταὶ Του ἐγνώριζον Ἑλληνικά καί συνωμίλουν Ἑλληνικά. Ὁ ἴδιος συγγραφεὺς λέγει στὴν ἐργασίαν του «Εἰσαγωγή στὴν Κ.Δ.» («Einleintug in das N.T.») ὅτι ὁ Χριστὸς συνωμίλησε μέ τὸν Πιλάτο στὰ Ἑλληνικά.

Ὁ **Γουσταῦς Ντάλμαν (Gustav Dalman)** ἰσχυρίζεται ἀκριβῶς τὸ ἴδιο, ὅτι ὁ Ἰησοῦς συνωμίλησε μέ τὸν Πιλάτο στὴν Ἑλληνικὴν, ὅπως καί στὴν Ἑλληνικὴν συνεζήτησε μέ τὴν Χαναναία γυναῖκα, ἡ ὁποία ἦτο Ἑλληνίς καί γενικῶς ὁ Ντάλμαν ἀποδέχεται ὅτι ὁ Ἰησοῦς καί οἱ μαθηταὶ Του ὠμίλουν Ἑλληνικά. Εἶχον δέ ὡς μητρικὴν τῶν γλῶσσαν, τὰ Ἀραμαϊκά (G. Dalman: «Jesus-Jeschua»).

Ὁ **Κάρολος Γκρέντνερ (Karl Grendner)**, διάσημος προτεστάντης εἰδικὸς στὴν Κ.Δ. γράφει στό βιβλίον του «Εἰσαγωγή στὴν Κ.Δ.» («Einleitung in das Neue Testament», Halle, 1836, σελ. 182) ὅτι ὁ Χριστὸς ὠμίλει Ἀραμαϊκά καί ἐξ ἴσου καλῶς τὰ Ἑλληνικά, τὰ ὁποῖα μετεχειρίζετο, ὅπου τὰ ἐχρειάζετο. Ὁ ἴδιος συγγραφεὺς περιγράφει τὴν διάδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης στὴν Γαλιλαία καί στὰ Ἱεροσόλυμα καί παραθέτει Ἑλληνικάς λέξεις, τὰς ὁποίας ὁ Ἰησοῦς ἐχρησιμοποιεῖ κι ὅταν ἀκόμη ἐδίδασκε Ἀραμαϊκά π.χ. διαθήκη, συνέδριον, παράκλητος, Κύριος, πανδοχεύς κ.τ.λ.

Ὁ **Ε. Φούκς (Er. Fuchs)** στήν συγγραφήν του: «Ἡ γλῶσσα στήν Καινήν Διαθήκην» («Die Sprache im Neuen Testament», Berlin 1959) πού περιλαμβάνεται στόν τόμον, περί τοῦ προβλήματος τῆς γλώσσης στήν Θεολογίαν καί στήν Ἐκκλησίαν, κατά τήν θεολογικήν ἡμερίδα τῶν Γερμανῶν Εὐαγγελιστῶν (27-31 Μαΐου 1958) ὑπεστήριξε ἐνθέρμως, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει καί ἐχρησιμοποιοῖ τήν Ἑλληνικήν γλῶσσαν.

Ὁ **Β. Μέτζερ (Bruce Metzger)** στήν μελέτην του «Ἡ γλῶσσα τῆς Καινῆς Διαθήκης» σαφέστατα δηλώνει, ὅτι «ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει ἀναμφιβόλως τήν Ἑλληνικήν τόσον καλῶς, ὅσον ἀκριβῶς τήν μητρικήν του γλῶσσαν, δηλαδή τήν Ἀραμαϊκήν» (B. Metzger: «The language in the New Testament», πού παρατίθεται στό «Interpreter's Bible», Vol. 7, p. 43).

Ὁ **Χένρυ Κάντμπερυ (Henry Candbury)** διατυπώνει στήν ἐργασίαν του «Καινή Διαθήκη καί πρῶϊμος Χριστιανική λογοτεχνία» κατηγορηματικῶς τήν γνώμην, ὅτι ὁ Χριστός καί οἱ μαθηταί Του «ἠδύναντο νά γράφουν καί νά διαβάζουν Ἑλληνικά» κι ὅτι στήν δίγλωσσον (Ἑλληνικά - Ἀραμαϊκά) Παλαιστίνην «ἠδύναντο νά χρησιμοποιοῦν δύο γλώσσας, δηλαδή τήν Ἑλληνικήν καί τήν Ἀραμαϊκήν» (H. Candbury «The New Testament and early Christian literature» εἰς «Interpreter's Bible», Vol. VII, p. 32).

Ὁ **Α. Μπουκέ (A. Bouquet)** ὑπεστήριξε στήν μελέτην του «Ἡ καθημερινή ζωή στήν Καινή Διαθήκην» («Every day life in New Testament», New York 1940, p. 9) ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικῶς στήν καθημερινήν του ἐπικοινωνία καί εἰς εἰδικάς περιπτώσεις, ὅπως ὅταν συνωμίλησε μέ τόν Πόντιον

Πιλᾶτον, καθώς παραδέχεται καὶ ὁ προαναφερθεὶς Ντάλμαν.

Ἡ ἱστορικότης τοῦ Ποντίου Πιλάτου ἀπεδείχθη καὶ ἀρχαιολογικῶς, διότι τὸ 1961 Ἰταλική Ἀρχαιολογική ἀποστολή ἀνεκάλυψε στὰ ἐρείπια τῆς Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης μία πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο διαστάσεων 80x60, ὅπου διακρίνονται τὰ γράμματα: «.....S Tiberium...tius Pilatus...ectus Juda....». Ἡ ἀπόληξις ...ectus προέρχεται ἀπὸ τὸ praefectus πού λατινικά σημαίνει ἐπίτροπος (Βιττόριο Μεσόρι: «Ὑπόθεση Ἰησοῦ», Ἑλλ. ἔκδ. «Πορεία Πνευματική», Ἀθῆναι 1980, σελ. 225).

Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι θεολόγοι ἐπεσήμαναν τὴν Ἑλληνικότητα τοῦ Ἰησοῦ. Τὸ 1908 στὴν Ἀλεξάνδρεια ὁ **Νικόλαος Πάρκας** κυκλοφορεῖ βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐκπαίδεψεως» ὅπου θεμελιώνει τὴν ἀποψιν τοῦ «ἐλληνιστί φθεγγομένου Ἰησοῦ».

Ὁ ἴδιος συγγραφεὺς ὑποστηρίζει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐσπούδασε στὴν Δεκάπολι (δέκα Ἑλληνικαὶ πόλεις τῆς περιοχῆς) εἰς Ἑλληνικὴν ἰδιωτικὴν σχολήν: «οὐδεμία ἐντεῦθεν ἀμφιβολία ὅτι ἐν τινὶ Ἑλληνικῇ ἰδιωτικῇ σχολῇ τῶν πόλεων τῆς Δεκαπόλεως ... ὁ Ἰησοῦς διήκουσε πάντα τὰ ἐγκύκλια τῶν χρόνων μαθήματα» (ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 49-50, 51). Αἱ πόλεις αἱ ὁποῖαι συνεκρότουν τὴν Ὁμοσπονδίαν τῆς Ἑλληνικῆς Δεκαπόλεως ἦσαν αἱ ἐξῆς: **Δαμασκός** (τώρα πρωτεύουσα τῆς Συρίας), **Φιλαδέλφεια** (τό σημερινόν Ἀμάν, πρωτεύουσα τῆς Ἰορδανίας), **Πάφανα**, **Σκυθόπολις**, **Γάδδαρα**, **Ἰππὸνη**, **Δῖον**, **Πέλλα**, **Γέρασα** καὶ **Καλανά**.

Ἀξιολογώτερον ὅλων εἶναι τό σύγγραμμα τοῦ καθηγητοῦ **Λουκᾶ Φίλν** («Ἡ «κοινή» ὡς γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ καί τῶν 27 βιβλίων τῆς Κ.Δ.», ἔκδ. «Συμμετρία», Ἀθῆναι 1993), ὁ ὁποῖος στήν περισπούδαστον μελέτην του συμπεραίνει ὅτι: «... ὁ Ἰησοῦς δίδασκε καί κήρυττε καί συνδιαλεγόταν, κατά κανόνα, στήν Ἑλληνική γλῶσσα» (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 122). Ὁ ἴδιος καθηγητής (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 187) μετά ἀπό παράθεσιν στοιχείων καταλήγει στήν ἀκόλουθον διαπίστωσιν:

«Δύο ἦταν οἱ τόποι-κέντρα διδασκαλίας, θείων ἐνεργειῶν καί δραστηριότητος, ἐν γένει, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἥτοι ἡ Γαλιλαία καί ἡ Ἰουδαία. Ἀπό τοὺς δύο τούτους τόπους ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐδίδασκε, εὐχερέστερον, στά μέρη τῆς Γαλιλαίας, στά ὅποια ὠμιλεῖτο, σχεδόν ἀποκλειστικῶς, ἡ Κοινή διάλεκτος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Τό ὅτι διῆλθε ὅλον τόν χρόνον τῆς δημοσίας δράσεώς Του στήν Γαλιλαία καί στίς γύρω ἀπό αὐτήν Ἑλληνικές πόλεις καί χωριά, σημαίνει, ὅτι ἐγνώριζε ἄριστα τήν Ἑλληνική γλῶσσα καί ὅτι αὐτή ἐχρησιμοποιοῖ στάς καθημερινάς Του συναναστροφάς καί συνομιλίας, ἀλλά καί σ' αὐτάς, ἀκόμα, τās ὁμιλίας. Βέβαια, δέν ἀπεποιήθη τόν ἕτερο τόπο, ἥτοι τήν Ἰουδαία, ἀλλά ἐδίδαξε καί σ' αὐτήν καί, μάλιστα, στό Ναό τῶν Ἱεροσολύμων. Στά Ἱεροσόλυμα, ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐδίδασκε, ὅσakis συνέρρεαν ἐκεῖ τά πλήθη τῶν Ἑβραίων τῆς διασπορᾶς, τά ὅποια ὠμῖλουν, κατά κανόνα, τήν Κοινή διάλεκτο τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἄρα καί σ' αὐτήν τήν Ἱερουσαλήμ ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐχρησιμοποιοῖ τήν Ἑλληνικήν».

Ὁ Παναγιώτης Δημητρόπουλος ἐξέδωσε μελέτην ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἡ μητρικὴ γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ» (Ἀθῆναι 1961) ὅπου ὑποστηρίζει τὴν Ἑλληνογλωσσία τοῦ Χριστοῦ μέ πολλά στοιχεῖα, ὅπως τὸ χαρακτηριστικόν, ὅτι στήν συναγωγὴ τῆς Ναζαρέτ ὁ Ἰησοὺς ἀνέγνωσε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον ἐκ τῆς μεταφράσεως τῶν Ο΄.

Ὁ Λεωνίδας Φιλιππίδης, πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, σαφέστατα ὑποστηρίζει, ὅτι «Ἑλληνιστί κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὠμίλει ὁ Κύριος ἐν Παλαιστίνῃ πρὸς τὸν λαόν, παρ' ᾧ ἐκυριάρχει ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα». Κατὰ τὸν Φιλιππίδην οἱ Ἑλληνικῶς γραφέντες λόγοι τοῦ Χριστοῦ, στά Εὐαγγέλια δέν εἶναι ἀσφαλῶς μεταφράσεις ἐκ τῆς Ἀραμαϊκῆς, ἀλλὰ ἀπόδοσις τῶν λεχθέντων ὡς ἐλέχθησαν. Τὰ λεχθέντα Ἑλληνικῶς ἐγράφησαν Ἑλληνικῶς, τὰ λεχθέντα Ἀραμαϊκῶς ἐγράφησαν Ἀραμαϊκῶς. Μάλιστα ὁ καθηγητὴς ἀναφέρει ὅτι Ἀραμαϊστὶ ἀπεδόθησαν τὰ «ὀλίγα Ἀραμαϊστὶ λεχθέντα» (Λ. Φιλιππίδου: «Ἡ πρώτη πρὸς Τιμόθεον Ποιμαντικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου», Ἀθῆναι 1952, σελ. 76 καὶ «Ἱστορία τῆς ἐποχῆς τῆς Καινῆς Διαθήκης», σελ. 920).

Ὁ Ἰησοὺς ἐγεννήθη στήν Γαλιλαία (ἐκ τοῦ Γά+λιλαία= γῆ ἐπιθυμητή), ὅπως καὶ οἱ περισσότεροι Ἀπόστολοι. Ἐκεῖ ἐδιδάχθη καὶ ἀνεπτύχθη ἀρχικῶς ὁ Χριστιανισμός καὶ δι' αὐτό οἱ Ἰουδαῖοι ὠνόμαζον τοὺς πρώτους Χριστιανούς Γαλιλαίους. Ἡ περιοχὴ ἀποτελεῖ ἐπαρχίαν τῆς Παλαιστίνης καὶ κεῖται βορείως τῆς Σαμαρείας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Σαμαρείας φυλετικῶς δέν ἦσαν Ἑβραῖοι. Οἱ Σαμα-

ρεϊται κατήγοντο ἐξ Ἀσσυρίας καί ἀκόμη σήμερον ἐπιζοῦν, μετὰ τὴν ἐξόντωσίν των ἀπὸ τοῦς Ῥωμαίους, στήν πόλιν Ναμπλούς. Μεταξύ μάλιστα Ἑβραίων καί Σαμαρειτῶν ἀνεπτύχθη μῖσος, ὥστε δέν εἶχαν ἐπικοινωνίαν: «Οὐ γάρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείτας» (Ἰωάννης Δ, 9).

Οἱ Γαλιλαῖοι ἦσαν Φιλισταῖοι, δηλαδή Κρητικῆς καταγωγῆς. Ἀμφότεροι οἱ Λαοὶ τῆς Παλαιστίνης (ὄνομασία ἐκ τοῦ Παλαιστίνου, υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος) ἀνέκαθεν παρέμενον ἐχθροί, πρὸς τοῦς Ἑβραίους. Τέλος διὰ τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας πρέπει νά σημειώσωμεν, ὅτι τὴν κατέστρεψε ὁ Ῥωμαῖος Αὐτοκράτωρ **Βεσπασιανός** καί ἔσφαξε πλῆθος κατοίκων της, διότι ἐπανεστάτησαν. Τὴν πόλιν ἐκτίσεν ἐκ νέου ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας, ὁ ὁποῖος τὴν ὠνόμασε Ἑλληνικῶς **Σεβάστειαν**.

Τοσὸν στήν Παλαιάν, ὅσο καί στήν Καινὴν Διαθήκην ἡ Γαλιλαία δέν ἐθεωρεῖτο Ἑβραϊκὴ περιοχὴ, ἀλλὰ ξένη χώρα, τὴν ὁποίαν δέν κατώκουν Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ ἄλλοεθνεῖς. Σχετικῶς ὁ Ἰωάννης (Δ, 14-16) ἀναφέρεται στὸν Προφήτην Ἡσαΐαν ὁμιλοῦντος περὶ Γαλιλαίας καί ἀποκαλοῦντος αὐτήν: «**Γαλιλαία τῶν Ἐθνῶν**»! Οἱ δέ Ἰουδαῖοι πάντοτε διέκριναν τοῦς ἑαυτοῦς των ἀπὸ τοῦς ἄλλοεθνεῖς Γαλιλαίους (Ἰωάννης Ζ, 52).

Ὁ συγγραφεὺς **Διονύσιος Χιῶνης** εἰς δύο βιβλία του ἀποδεικνύει ἀναμφισβητήτως τὴν Ἑλληνικότητα τῆς γλώσσης τοῦ Ἰησοῦ. Στὸ πρῶτον χρησιμοποιοῦν ἐπιχειρήματα καί στοιχεῖα καταλήγει:

«Ὁ Χριστός, ὅπως καί οἱ Ἀπόστολοι στή συνέχεια, πού ἦσαν Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ Ἑλληνιστές

Ἰουδαῖοι, καί πού εἶναι ἀπολύτως βέβαιο, τουλάχιστον ἱστορικά ἔχει ἀποδειχθεῖ, ὅτι ὁ Χριστός, οἱ μαθητές Του, καθὼς καί ἡ συντριπτική πλειοψηφία τοῦ λαοῦ τῆς Παλαιστίνης μιλοῦσαν μονάχα τὴν ἑλληνική γλῶσσα» (Δ. Χιώνη: «Ἡ ἀποκάθαρση τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τὰ ἐβραϊκά στοιχεῖα», ἔκδ. «Ἀμίλλα», Ἀθῆναι 1985, σελ. 64). Στό δεύτερο μέ τίτλο: «Μιλοῦσε ὁ Χριστός Ἑλληνικά;» (Αθῆναι 1994) ἐπεκτείνεται εἰς καθαρὰν ἱστορικήν μελέτην διὰ νά συμπεράνῃ: «ἔτσι ἀπὸ ὅσα ἀναφέρω προκύπτει ἀβίαστα τό ἀσφαλές συμπέρασμα ὅτι **μητρικὴ γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἀσφαλῶς ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΗ** τὴν ὁποίαν μάλιστα μιλοῦσαν πάρα πολλά χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν παρουσία Του στή γῆ...» (ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 85).

Ἡ ἄποψις τοῦ Δ. Χιώνη, ὅτι τὰ Ἑλληνικά ἦσαν ἡ μητρικὴ γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ εἶναι σημαντική, διότι ἐφ' ὅσον ὁ Ἰησοῦς εἶχε τὰ Ἑλληνικά ὡς μητρικὴν γλῶσσαν προκύπτει ἡ Ἑλληνικὴ Του καταγωγή, στήν ὁποίαν πιστεύω ἀπολύτως καί ἀποδεικνύω εἰς ἄλλην μελέτην μου, πού θά δημοσιευθῇ. Ἐδῶ περιορίζομαι στό γλωσσικόν ἰδίωμα, πού ἐχρησιμοποίει ὁ Ἰησοῦς στήν καθημερινήν Του συνομιλίαν καί στήν διδασκαλίαν Του. Ἀναντιρρήτως αὐτό ἦτο ἡ τότε λαλουμένη Ἑλληνιστικὴ «Κοινή». Εἰς τοῦτο συμφωνοῦν ὅλοι σχεδόν οἱ συγγραφεῖς, θεολόγοι, ἱστορικοὶ κ.τ.λ. Ἐκεῖ πού διῴστανται αἱ γνώμαι, εἶναι ἂν ἐδίδασκε καί Ἀραμαϊκά ἢ μόνον Ἑλληνικά ἢ μετεχειρίσθη καί τὰς δύο γλῶσσας. Αἱ διαφορετικαὶ ἀπόψεις μετὰ ἀπὸ προσεκτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν κειμένων τῆς Κ.Δ. ἀπορρίπτονται ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην καί ἀπομένει ἡ

Ἑλληνική γλῶσσα ὡς μοναδική γλῶσσα διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Ὅταν διαβάζωμεν («Πράξεις Ἀποστόλων» Θ, 29) ὅτι ὁ Παῦλος «ἐλάλει τε καί συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς...» φυσικά «ἐλάλει καί συνεζήτει» Ἑλληνικά. Ἔτσι δέν εἶναι; Ἡ μήπως συνωμίλει μέ τοὺς Ἑλληνιστάς στά Ἑβραϊκά; Ἡ στά Ἀραμαϊκά; Στήν ὁμιλίαν του στήν Ἀκρόπολιν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὠμίλησε φυσικά στά Ἑλληνικά κ.τλ.

5. Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Ὁ Ἑβραῖος «ἱστορικός» **Δανιήλ Ρόπς**, ἀπό ὑπερχειλίζοντα Ἑβραιοφανατισμόν θεωρεῖ («Ἡ καθημερινή ζωή στή Παλαιστίνη -στούς χρόνους τοῦ Ἰησοῦ», ἐλλ. ἔκδ. «Παπαδήμας», Ἀθῆναι 1988, σελ. 401 κ.ἑ.) τοὺς Ἑβραίους «περιούσιο λαό»! καί τὰς ἐπαφάς τοῦ Ἰεχωβᾶ-Μωϋσῆ κ.τ.λ. ἱστορικά γεγονότα! Τόν Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καί τοὺς λοιποὺς ἐπινοηθέντας «πατριάρχας» τοῦ Ἑβραϊσμοῦ τοὺς θεωρεῖ ἱστορικά πρόσωπα καί συνεπῶς ἱστορικά πρόσωπα εἶναι ὁ Κάϊν, ὁ Αὐνάν κ.τ.λ.

Διὰ τὴν γλῶσσαν τοῦ Χριστοῦ γράφει: «Ἡ γλῶσσα πού μιλάει εἶναι ἐκείνη πού χρησιμοποιοῦν καί οἱ συμπατριῶτες του, ἡ Ἀραμαϊκή, τῆς ὁποίας ὀρισμένες λέξεις ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος δέν καταφέρει νά μὴν ἀναφέρει στό Ἑλληνικό του κείμενο...» (ἐνθ. ἀνωτ. 507).

Ὁ Ρόπς ὡς γνήσιος Ἑβραῖος πλαστογραφεῖ τὴν ἱστορίαν, διὰ τῆς ἀποσιωπήσεως ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἑλληνικά καί μᾶς λέγει, ὅτι ὠμίλει Ἀραμαϊκά. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει Ἀραμαϊκά, ἀλλὰ ὑποστηρίζομεν, ὅτι συνωμίλει καί ἐδίδασκε Ἑλληνικά, πού ὁ Ρόπς ἐκ προθέσεως ἀποκρύπτει.

Εἶναι χρήσιμον νά εἰπῶμεν δύο λόγια, διὰ τὴν Ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν. Αὕτὴ εἶναι σημαντικὴ γλῶσσα πλησιεστέρα τῆς Ἀραβικῆς, παρά τῆς Ἑβραϊκῆς καί

περιλαμβάνει τρεῖς βασικές διαλέκτους: τήν Χαλδαιϊκὴν (δυτική), τήν Συριακὴν (βόρειον) καὶ τήν Ἀνατολικήν. Τὴν περίοδον τῆς ἀκμῆς τῆς ὠμιλεῖτο στὴν Βαβυλωνίαν, Ἀσσυρίαν, παραμεσόγειον Ἀσίαν, Αἴγυπτον. Ἐπίσης καὶ οἱ Πέρσαι ἔγραφον Ἀραμαϊστί καὶ φυσικὰ οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ ὅποιοι ὠμίλουν Ἀραμαϊκά, ἕως ὅτου ἡ γλῶσσα αὐτὴ παρεμερίσθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς, ἡ ὁποία κατέστη κατὰ τοὺς Ἑλληνιστικούς χρόνους καὶ ἐπὶ μίαν χιλιετίαν κατόπιν παγκόσμιος γλῶσσα.

Ὅταν ὁ Ρόπς γράφει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει τὴν γλῶσσαν τῶν συμπατριωτῶν του, δηλαδὴ τὰ Ἀραμαϊκά, ἐν ἀγνοίᾳ του ἢ σκοπίμως μᾶς λέγει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦτο Ἑβραῖος, ἀλλὰ Ἀραμαῖος! Συμφωνοῦμεν στό ὅτι δὲν ἦτο Ἑβραῖος καὶ διαφωνοῦμεν στό ὅτι ἦτο Ἀραμαῖος. Ἀληθῶς ἦτο Γαλιλαῖος. Πατρίστου ἦτο ἡ Γαλιλαία (Ἰωάννης Δ, 43-45, Ζ, 52).

Ἄν προσέξετε θὰ διαπιστώσετε, ὅτι ὁ Χριστός, ὅποτε ἀναφέρεται στοὺς Ἑβραίους φαίνεται νὰ ἀπευθύνεται πρὸς ξένον λαόν π.χ. λέγει, «καθὼς εἶπα τοῖς Ἰουδαίοις» (Ἰωάννης ΙΓ, 33). Ἐκ παραλλήλου οἱ Ἑβραῖοι δὲν τὸν ἐθεώρουν ὁμόφυλόν των, (Ἰωάννης Ἡ, 48) καὶ τέλος ἀπὸ πολλὰς σκέψεις τοῦ Ἰησοῦ προκύπτει ὅτι Αὐτός περιεφρόνει τοὺς Ἰουδαίους. Τότε μάλιστα πού εἶδε τὸν Ναθαναὴλ νὰ τὸν πλησιάζῃ ἐσχολίασε πικρῶς: «ἰδοὺ εἶς Ἰουδαῖος πού δὲν ἔχει δόλο» (Ἰωάννης Α, 47). Ἐν τέλει δὲν εἶναι τυχαῖον πού ὁ Ἰησοῦς ἀνεφώνησε ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ δοξασθῇ, ὅταν εἶδε τοὺς Ἕλληνας (Ἰωάννης ΙΒ, 23).

Ἡ γνώμη τοῦ Χριστοῦ διὰ τοὺς Ἑβραίους δὲν εἶναι κολακευτική. Γνωρίζομεν ὅτι ἐπανειλημένως ὁ

Χριστός συνεκρούσθη μέ τήν πολιτικοθρησκευτικήν ἡγεσίαν τοῦ ἐβραϊσμοῦ, πού ἦσαν οἱ Φαρισαῖοι κ.τ.λ., ἀλλά πρέπει νά σημειώσωμεν τήν γνώμην τοῦ Χριστοῦ γενικῶς διὰ τοὺς Ἰουδαίους, διὰ τοὺς ὁποίους εἶπεν τά ἐξῆς ἀφοριστικά: «*Ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν*» (Ἰωάννης Η, 44), δηλαδή: Πατήρ σας εἶναι ὁ διάβολος καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς σας θέλετε νά κάνετε!

Τέτοιαι δηλώσεις δέν εἶναι ὀρθόν νά περνοῦν ἀπαρατήρητοι. Οἱ ἐρμηνευταὶ τῶν Εὐαγγελίων καὶ οἱ σχολιασταὶ αὐτῶν, πού ἐξετάζουν τόσον λεπτομερῶς τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, σκοπίμως ἀποφεύγουν νά ἀναφερθοῦν στήν κατηγορηματικὴν δήλωσιν τοῦ Ἰησοῦ, πού ἀποτεινόμενος εἰς Ἑβραίους τοὺς λέγει «*Ὁ Ἀβραάμ ὁ πατήρ σας...*» (Ἰωάννης Η, 56) (ἐκδ. «Βιβλικῆς Ἑταιρείας»). Πῶς τό ἐξηγεῖτε αὐτό; Ἐάν ἐθεώρη πρόγονόν Του τόν Ἀβραάμ θά ἔλεγε «*ὁ πατήρ ἡμῶν*», «*ὁ πατήρ μας*» κι ὄχι «*ὁ πατήρ ὑμῶν*», «*ὁ πατήρ σας*». Ἡ διατύπωσις εἶναι σαφεστάτη καὶ δέν ἐπιτρέπεται νά ἐξηγήσωμεν ἀλλοιῶς καὶ μάλιστα ἀντιθέτως τό αὐτονόητον. Ὁ Χριστός λέγει ὁ Πατήρ σας καὶ δέν λέγει ὁ Πατήρ μας.

Ἀκόμη ὁ Ἰησοῦς ξεχωρίζει τήν ἀπωτέρα καταγωγὴν του ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους. Τό δηλώνει ὁ ἴδιος, ὅταν ἀπευθυνόμενος στοὺς Ἑβραίους τοὺς ὑπενθυμίζει ὅτι: «*Οἱ πατέρες σας ἔφαγον τό μάννα ἐν γῇ ἐρήμῳ...*» (Ἰωάννης ΣΤ, 49-51). Βλέπετε λοιπόν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀποκαλεῖ τοὺς προγόνους τῶν Ἑβραίων, ὡς οἱ πατέρες σας.

Προσθέτω επίσης ότι αι γενεαλογίαι (πού μάλιστα αντιφάσκουν μεταξύ των) αναφέρουν ως πρόγονον τοῦ Ἰησοῦ τόν Βασιλέα Δαυῖδ π.χ. (Λουκᾶς Γ, 23). Βεβαίως αὐτό δέν εἶναι ἀληθές, διότι πολύ μετά τόν Δαυῖδ αι γενεολογίαι τελειώνουν στόν «Ἰωσήφ ἄνδρα τῆς Μαρίας ἐξ ἧς ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός» (ἐνθ. ἀνωτ.).

Ὁ Ἰωσήφ ὅμως δέν ἦτο φυσικός πατήρ τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος συνελήφθη ὑπό τῆς Μαρίας, διά πνεύματος Ἁγίου. Ὁ Ἰωσήφ δέν ἔχει σχέσιν πατρικήν μέ τόν Ἰησοῦν, συνεπῶς πῶς ὁ Ἰησοῦς κατάγεται ἐκ τοῦ Δαυῖδ, ὡς ὑποστηρίζουν οἱ θεολογοῦντες; Ἄλλως τε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός ἀρνεῖται, ὅτι εἶναι υἱός (ἀπόγονος) τοῦ Δαυῖδ. Συγκεκριμένως, ὅταν ἠρώτησε τοὺς Φαρισαίους ποίου υἱός εἶναι ὁ Χριστός; τοῦ ἀπήντησαν ὅτι εἶναι ὁ υἱός τοῦ Δαυῖδ κι ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἀπέδειξε, ὅτι δέν εἶναι υἱός τοῦ Δαυῖδ κι ἐκεῖνοι ἐσιώπησαν. Ἰδού τά σχετικά Εὐαγγελικά κείμενα: α) Ματθαῖος ΚΒ, 41:

«Καί ἐνῶ ἦσαν συνηγμένοι οἱ Φαρισαῖοι, ἠρώτησεν αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σᾶς φαίνεται περί τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱός εἶναι;

Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Τοῦ Δαβίδ.

Λέγει πρὸς αὐτούς, Πῶς λοιπόν ὁ Δαβίδ διά Πνεύματος ὀνομάζει αὐτόν Κύριον, λέγων, «Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τόν Κύριον μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου»; Ἐάν λοιπόν ὁ Δαβίδ ὀνομάξῃ αὐτόν Κύριον, πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ;

Καί οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ πρὸς αὐτόν λόγον· οὐδ' ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνησ της ἡμέρας νά ἐρωτήσῃ πλέον αὐτόν».

καί β) Μάρκος IB, 35:

«Καί ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ. Πῶς λέγουσιν οἱ Γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβὶδ; Διότι αὐτὸς ὁ Δαβὶδ εἶπε διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, «Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου». Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ λέγει αὐτόν Κύριον· καὶ πόθεν εἶναι υἱὸς αὐτοῦ;».

Ἄς σημειώσωμεν ἐπίσης καὶ κάτι ἄλλο. Ὁ Χριστός, ὅπως ἀποδεικνύει ὁ Γ. Κοντός («Ἰησοῦς Χριστός», σελ. 9) δέν ἔκανε περιτομή, ὅπως ἐπεβάλλετο εἰς τοὺς ἄρρενας Ἑβραίους. Τό Εὐαγγελικὸ κείμενο (Λουκᾶς B, 21) μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι ὅταν συνεπληρώθησαν αἱ ὀκτῶ ἡμέραι διὰ νά περιτέμωσι τό παιδίον ἐκλήθη τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, δέν μᾶς λέγει τό κείμενο, ὅτι ἐγένετο περιτομή στόν Χριστόν:

«Καί ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ὀκτῶ ἡμέραι διὰ νά περιτέμωσι τό παιδίον, ἐκλήθη τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τό ὄνομασθέν ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου πρὶν συλληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ».

Ὁ Εὐαγγελιστής μᾶς πληροφορεῖ ὅπως προελέχθη πότε ἐδόθη τό ὄνομα Ἰησοῦς καί δέν μᾶς λέγει ὅτι τοῦ ἔκαναν περιτομή, οὔτε ἐπιτρέπεται νά ἐξηγηῇται τό κείμενον, ἐκτός τῆς γραμματικῆς του ἐννοίας. Ἄλλως τε μία ἀπό τὰς κατηγορίας τῶν Ἑβραίων ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ εἶναι, ὅτι δέν τοῦ ἐγινε περιτομή (ἴδε εἰς Ταλμούδ, βιβλίον Zohar, III, 282).

Τά Εὐαγγέλια πού ἀποτελοῦν τήν ἐπίσημον βιογραφίαν τοῦ Ἰησοῦ ἀσχολοῦνται μέ λεπτομερείας, ἀλλά δέν μᾶς λέγουν κάτι, διὰ το ποῦ εὕρισκετο ὁ

Χριστός από τῆς ἡλικίας τῶν 12 ἐτῶν μέχρι τὴν δημοσίαν ἐμφάνισίν του εἰς ἡλικίαν 30 ἐτῶν. Παραδόξως διὰ τὸ μεγάλο αὐτό χρονικὸν διάστημα τῶν 18 ἐτῶν τὰ Εὐαγγέλια δέν γράφουν κάτι, δέν μᾶς δίδουν ἔστω μίαν πληροφορίαν.

Καί ἐνῶ δέν ἔχομεν κάποιαν πληροφορίαν ἐπὶ τοῦ θέματος, διάφοροι θεολογοῦντες «ἱστορικοί» μᾶς πληροφοροῦν ἐκεῖ, πού δέν ὑπάρχουν πληροφορίαι. Συνήθως ὑποστηρίζουν πάντοτε ἀβασίμως καὶ ὑποθετικῶς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐπῆγε στὴν Ἀλεξάνδρεια, στὴν Ρώμην, στὴν Ἰνδία.

Καθ' ὑπόθεσιν βεβαίως δέν γράφεται ἱστορία. Ὡστόσοσον πραγματικῶς γεννᾶται εὐλογος ἀπορία, **διὰ τί οἱ Εὐαγγελισταὶ ἀπεσιώπησαν -ὄχι τυχαίως- τὰ 18 χρόνια τῆς ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ;** Ὅ,τι καὶ νὰ μᾶς εἶπῃ ὁ ὁποιοσδήποτε εἶναι ἀβέβαιον, ἀφοῦ οὐδεμίαν πληροφορίαν ἔχομεν, ἀπὸ τοὺς Εὐαγγελιστάς.

Ἐάν πρέπει ὁποσδήποτε νὰ δώσωμεν ἀπάντησιν στό ἐρώτημα: Ποῦ ἦτο ὁ Χριστός ἀπὸ 12 ἕως 30 ἐτῶν, θὰ ἐλέγαμεν πάντοτε διὰ θεωρητικῶν γνωμῶν καὶ μέ **ἐνδείξεις**, ὅτι ὁ Χριστός ἀφοῦ ὅπως ὅλα τὰ παιδιὰ μικρός ἐπῆγε σχολεῖον στὴν Ναζαρέτ, (ἡ Ἑλληνικὴ πόλις Νάζαρα, ἐξ οὗ καὶ Ναζωραῖος, ἃν ἦτο Ναζαρέτ θὰ ἐπωνομάζετο «Ναζαρετινός») ὅπως ἦτο φυσικόν, **κατόπιν μετέβη κάπου ἄλλου, διὰ νὰ σπουδάσῃ. Ποῦ καὶ τί;**

Κατὰ τὴν γνώμην μου λογικόν εἶναι νὰ ἐσπούδασε πράγματα, πού ἔχουν σχέσιν μέ τὴν μετέπειτα δραστηριότητά του, ιδίως τὴν θαυματουργικὴν. **Συνεπῶς πρέπει νὰ ἐφοίτησε στὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν τοῦ Ἱπποκράτους εἰς Κῶν, ὅπου στό Ἀμφιθέα-**

τρόν της, πού σώζεται μέχρι σήμερα (2.500 θέσεις), ἐδιδάσκοντο προηγμένοι ιατρικαὶ γνώσεις.

18 ἔτη σπουδῶν ιατρικῆς σχετίζονται ἀμέσως μέ τά θαύματά του, πού εἶναι ἰάσεις. Τοῦτο ὅμως ἐκφεύγει τοῦ παρόντος πονήματος καί ἀποτελεῖ ἐξόχως ἐνδιαφέρον ἀντικείμενον εἰδικῆς μελέτης καί διατριβῆς. 18 ἔτη ἀπό τά 33 τοῦ Χριστοῦ εἶναι πολὺ μεγάλος χρόνος διὰ νά ἀγνοηθῇ.

Ὁ Holger Kersten μάλιστα ἔγραψε ὁλόκληρον βιβλίον μέ τίτλον: «Jesus lived in India» (ed. «Element books» München 1983) δηλαδή «ὁ Ἰησοῦς ἔζησε στήν Ἰνδία», ἀλλά δέν ἦτο πειστικός.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αί βασικάί πηγαί πληροφοριῶν πού ἔχομεν διά τόν Ἰησοῦν, εἶναι τά βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἐξ αὐτῶν λόγῳ: α) τῆς γλώσσης των, β) τῶν περιγραφῶν συνομιλιῶν, γ) τῶν ἐκφράσεων τοῦ Χριστοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀναμφιβόλους πληροφορίες περὶ τῆς κυριαρχίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ φυσικά πρό αὐτῆς, συμπεραίνονται τά ἀκόλουθα:

1. Ὁ Χριστὸς ὠμίλει Ἑλληνικά καὶ περιστασιακῶς Ἀραμαϊκά.
2. Τὴν ἐποχὴν τοῦ Χριστοῦ τά Ἑβραϊκά ἦσαν νεκρά γλῶσσα. Οὔτε οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι τά ὠμίλουν. Ἀντιθέτως τά Ἑλληνικά ἦσαν ἡ ἐπικρατοῦσα διεθνὴς γλῶσσα.
3. Στὴν Γαλιλαία ὠμίλουν κυρίως Ἑλληνικά καὶ δευτερευόντως ὀλίγοι Ἀραμαϊκά.
4. Ἡ Καινὴ Διαθήκη ἐγράφη στὰ Ἑλληνικά, στὰ ὅποια ἐδίδαξαν οἱ Ἀπόστολοι.
5. Ὁ Χριστὸς συνὼμίλησε μέ τόν Πόντιον Πιλάτον στὰ Ἑλληνικά, ὅπως συνέβη καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις π.χ. μέ τόν Ἑκατόνταρχον, μέ τὴν Ἑλληνίδα κ.τ.λ.
6. Ἡ προφορική διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ ἐγένετο στὴν ἰδίαν γλῶσσαν, στὴν ὁποίαν ἐγράφησαν τά Εὐαγγέλια, δηλαδή στὰ Ἑλληνικά.
7. Ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δέν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ Ἑβραῖος.

7. Η ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΙΛΑΤΟΝ

‘Ο τ.πρεσβευτής του ‘Ισραήλ στήν ‘Ελλάδα, ‘Εβραῖος Σασόν, ἐδήλωσε, ὅτι τόν ‘Ιησοῦ δέν τόν ἐσταύρωσαν οἱ ‘Εβραῖοι, ἀλλά οἱ Ρωμαῖοι!!! ‘Ο ‘Εβραῖος διπλωμάτης δέν κάνει λάθος, ἀλλά ψεύδεται σκοπίμως. ‘Οπως ἀνακριβῶς λέγει, ὅτι ὁ ‘Ιησοῦς ἦτο ‘Εβραῖος. ‘Ο ‘Ιησοῦς δέν ἦτο ‘Εβραῖος, ἀλλά Γαλιλαῖος καί ὠμίλει ‘Ελληνικά. ‘Εξ ἄλλου ὁ Θεὸς δέν εἶναι ‘Εβραῖος.

‘Ομως διὰ νά εἶμαι ἀντικειμενικός θά παραθέσω ὅλα τὰ ἱστορικά στοιχεῖα, καθὼς προκύπτουν ἀπὸ τὰ κείμενα καί θά ἀποδείξω, ὅτι οἱ Ρωμαῖοι, διὰ τοῦ Ποντίου Πιλάτου δέν ἤθελαν τήν θανάτωσι τοῦ ‘Ιησοῦ, ἀλλά οἱ φανατικοί ‘Εβραῖοι, οἱ ὅποιοι ἀνέκαθεν ὑπῆρξαν καί παραμένουν μισόχριστοι. Πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ ἀνατρέχω στὰ ἱερὰ βιβλία (Ταλμούδ) τῶν ‘Εβραίων, τὰ ὅποια γράφουν διὰ τὸν ‘Ιησοῦ καί τοὺς Χριστιανούς φοβερά πράγματα. ‘Ιδού μερικά :

KERITHUTH (6 B, σελ. 78). «Οἱ ‘Εβραῖοι ὀνομάζονται ἄνθρωποι. Οἱ Χριστιανοὶ δέν ὀνομάζονται ἄνθρωποι».

ΜΑΚΚΟΘΗ (7 B). «‘Αθῶος δολοφονίας, ἐφ ὅσον ὁ σκοπὸς εἶναι ἡ δολοφονία Χριστιανοῦ».

MIDRASCH TALPIOTH (225). «Οἱ Χριστιανοὶ ἐπλάσθησαν, διὰ νά ὑπηρετοῦν τοὺς ‘Εβραίους πάντοτε».

ABHODAH ZARAH (22 A). «Υποπτοι είναι οι Χριστιανοί τῆς συνουσίας μετά τῶν ζώων».

KETHUBOTH (3 B). «Τό σπέρμα τοῦ Χριστιανοῦ ἔχει τήν αὐτήν ἀξίαν μέ τό σπέρμα τοῦ κτήνους».

KIDDUSCHIM (68 A). «Οἱ Χριστιανοί εἶναι ἕνας λαός γαῖδάρων».

ELEN HAERAR (44, 8). «Οἱ γάμοι μεταξύ τῶν Χριστιανῶν καί Ἑβραίων ἄκυροι».

ZOHAR (11, 64 B). «Αἱ γεννήσεις τῶν Χριστιανῶν πρέπει νά ἐλαττωθοῦν ἀριθμητικῶς».

SCHABBATH (116 A). «Οἱ Ταλμουδισταὶ συμφωνοῦν ὅτι τά βιβλία τῶν Χριστιανῶν πρέπει νά καίγωνται».

GLULLIN (91 B). «Οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν ἀξιοπρέπειαν, τήν ὁποῖαν οὔτε ὁ ἄγγελος δύναται νά ἔχῃ».

SANHEDRIN (58 B). «Τό νά κτυπήσῃ τίς Ἑβραῖον εἶναι ὡς νά ραπίσῃ τό πρόσωπον τοῦ Θεοῦ».

ZOHAR (1, 25 B). «Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κάνουν καλό εἰς τοὺς Χριστιανούς, οὐδέποτε θά ἀναστηθοῦν».

BABHA KAMA (113 B). «Ἐπιτρέπεται νά ἐξαπατᾷ τις τοὺς Χριστιανούς».

SCHABBOUTH HAG (6 D). «Ὁ Ἑβραῖος δύναται νά ὀρκισθῇ ψευδῶς, χρησιμοποιοῦν λέξεις ὑπεκφυγῆς».

ZOHAR (1, 160 A). «Οἱ Ἑβραῖοι πρέπει πάντοτε νά προσπαθοῦν νά ἐξαπατοῦν τοὺς Χριστιανούς».

SANHEDRIN (59 A). «Ὁ κατασκοπεύων τόν Ἑβραϊκόν Νόμον δέον νά τιμωρεῖται διά θανάτου».

HILKOTH AKUM (X, 2). «Οἱ βαπτισθέντες Ἑβραῖοι δέον νά θανατώνωνται».

IROE DEA (158, 2) HAG. «Φονεύσατε τοὺς ἀρνησιθρήσκους, τοὺς στραφέντας πρὸς τὸ Χριστιανικὸν δόγμα».

SEPHER OR ISRAEL (177 B). «Ἐάν Ἑβραῖος φονεύσῃ Χριστιανόν, δέν διαπράττει ἐγκλημα».

ZOHAR (11, 43 A). «Ἡ ἐξολόθρευσις τῶν Χριστιανῶν εἶναι μία ἀναγκαῖα θυσία».

IORE DEA (159, 1). «Ἡ τοκογλυφία ἐπιτρέπεται τώρα, διά ὁποιανδήποτε αἰτίαν εἰς βάρος τῶν Χριστιανῶν».

Ἐξ ἄλλου καί κατ' ἐπέκτασιν εἶναι γνωστόν τό μῖσος τῶν Ἑβραίων κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἱερωμένων, τοὺς ὁποίους δολοφονοῦν, ὅταν μποροῦν. Ἀναφέρω μερικά ἱστορικά στοιχεῖα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ὁ Ἀντιοχείας. «Οἱ Ἑβραῖοι ἀπέκοψαν πρῶτον τὰ ἀπόκρυφα μέλη του καί ἀφοῦ τὰ ἔθρυσαν εἰς τό στόμα του τόν κατέκαυσαν ζῶντα ἀκόμη»!!! (Ἐγκυκλοπαίδεια ἩΛΙΟΣ, τόμος 2ος, σελ. 720).

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ Κορώνης. «Οἱ Ἑβραῖοι ἀφοῦ πρῶτα τόν βασάνισαν, κομμάτιασαν τόν Γρηγόριο καί πέταξαν κάτω ἀπό τό κάστρο τὰ κομμάτια του φωνάζοντας στοὺς Ἕλληνες : Ἐλᾶτε βρέ Ρωμιοί νά πάρετε κρέας ἀπό τόν Δεσπότη σας, νά φᾶτε» («Λεξικὸ Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως 1821», Στασινοπούλου, τόμος Β', σελ. 65).

ΣΥΜΕΩΝ ὁ Τραπεζοῦντος (᾽Αγιος). «Τόν ἐκρέμασαν εἰς τόν ἐκεῖ πλάτανον κάνοντα χάριν τῶν Ἑβραίων» («Συναξαριστής Νεομαρτύρων», σελ. 717).

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Θάσου (᾽Αγιος) ἀποκεφαλίσθη ἐξ αἰτίας «μιαροῦ Ἑβραίου πού τόν ἐσυκοφάντησε» («Συναξαριστής Νεομαρτύρων», σελ. 193).

ΓΑΒΡΙΗΛ (ιερομάρτυρας) οἱ «Χριστιανομάχοι Ἑβραῖοι τόν ἐκατηγόρησαν ψευδῶς καί ἀπνηχονίσθη» («Συναξαριστής Νεομαρτύρων», σελ. 164).

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ὁ Τρίκκης. «Τῇ προδοσίᾳ τῶν Ἑβραίων τό χρονικόν ἀναγράφει καί ἡ παράδοσι διασώζει, συλληφθεὶς ἐξεδάρει ζῶν...» («Ἐγκυκλοπαίδεια ΠΥΡΣΟΣ, τόμος Θ', σελ. 406).

ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ. «Οἱ Ἑβραῖοι ἐπῆγαν εἰς τόν Κούρτ Πασάν καί τοῦ ἔδωσαν πολλά πουργιά γιά νά τόν θανατώσῃ» («Βίος Κοσμᾶ», Βενετία 1814, σελ. 28).

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ὁ Φαναρίου καί Νεοχωρίου. Ἐξ αἰτίας τῶν Ἑβραίων «ἐσουβλίσθη καί μετὰ ταῦτα ἀπεκόπη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ» («Λεξικόν τῶν Νεομαρτύρων», τόμος 3ος, σελ. 450).

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ Ε΄ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. «Τρεῖς Ἑβραῖοι ὁ Μουτάλ, ὁ Μπιταχί καί ὁ Λεβύ πῆραν τόν νεκρό τοῦ Πατριάρχου καί τόν ἔσουρναν στούς δρόμους τῆς πόλεως» («Λεξικὸ Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως 1821», Στασινοπούλου, τόμος Β', σελ. 64). «Οἱ Ἑβραῖοι ἔδεσαν τοὺς πόδας τοῦ λειψάνου τό ἔсуραν ἀπὸ τῶν Πατριαρχείων μέχρι τοῦ Αἰγιαλοῦ καί τοῦ Φαναρίου χλευάζοντες καί βλασφημοῦντες καί τό ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν» («Ἱστορία Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», Τρικούπη, τόμος Α', σελ. 87).

Οἱ Ἑβραῖοι ἐδολοφόνησαν χιλιάδας ὀρθοδόξους ἱερωμένους μέχρι καί Ἀρχιεπισκόπους ὅπως τόν Ἐφέσου Εὐγένιον, Αἱμου Κύριλλον, Ἀνδριανουπόλεως Δωρόθεον κ.τ.λ.

Πόσον δίκαιον ἔχουν ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, ὁ Πατριάρχης Γεννάδιος Β΄, ὁ Μάρτυς Ἰουστίνος κ.τ.λ. οἱ ὅποιοι στά βιβλία τους καταγγέλλουν τοὺς Ἑβραίους διὰ τὰ ἐγκλήματα τους καί μᾶς συνιστοῦν νά τοὺς ἀντιμετωπίζωμεν, ὅπως ἔκανε ὁ Ἅγιος Νίκων ὁ Μετανοεῖτε, ὁ πολιοῦχος τῆς Σπάρτης, ὁ ὁποῖος «**διεξήγαγεν ἐν Σπάρτῃ ἀγῶνας κατὰ τῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένων Ἰουδαίων, οὓς καὶ κατώρθωσεν ἐν τέλει νά ἐκδιώξῃ**» (Ἐγκυκλοπαίδεια ΗΛΙΟΣ, τόμος 14, σελ. 457).

Καί τώρα δημοσιεύω πῶς ἐξελίχθησαν τὰ γεγονότα τῆς Σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ.

Τά ἐπὶ μέρους γεγονότα τῆς Σταυρώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι γνωστά ἀπὸ τὰ Εὐαγγέλια. Ἐχω παρατηρήσει ὅτι ὁ Πόντιος Πιλάτος, κατὰ κάποιον τρόπον ἔχει δυσφημησθῇ, ὅτι τάχα ὑπέκυψε στήν θέλῃσιν τῶν Ἑβραίων νά σταυρώσουν τόν Χριστόν. Τό ἀληθές εἶναι ὅτι ἡ συμπεριφορά τοῦ Πιλάτου, ἔναντι τοῦ Ἰησοῦ, ἦτο ὅπως δῆποτε ἀξιοπρεπής.

Ἀπεναντίας ὁ Ἰησοῦς ἐγνώρισε ἀπὸ τοὺς μαθητάς του τὴν προδοσίαν (Ἰούδας), τὴν ἀπάρνησιν (Πέτρος), τὴν ἀπιστίαν (Θωμᾶς), τὴν ἐγκατάλειψιν, (οὔτε εἰς μαθητῆς του προσέτρεξε νά σηκώσῃ τόν Σταυρόν). Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ Πιλάτος μόνος ἠγωνίσθη διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ Ἰησοῦ, διακινδυνεύσας τό ἀξίωμα, ἴσως καί τὴν ζωὴν του, ἐξ αἰτίας τῶν

συκοφαντῶν Ἑβραίων. Χάριν τοῦ Ἰησοῦ ὁ Πιλᾶτος συνεκρούσθη μέ τό πανίσχυρον Ἑβραϊκόν ἱερατεῖον καί μέ τόν Ἑβραϊκόν λαόν, δίχως νά ἔχη τήν παραμικράν ὑποχρέωσιν ἢ ἔστω γνωριμίαν μέ τόν Ἰησοῦν, ἀλλά χάριν τῆς *ιδέας τῆς δικαιοσύνης*.

Κατά τήν διδασκαλίαν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ὅλα ὅσα συνέβησαν σχετικῶς μέ τήν Σταύρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν προκαθορισμένα βάσει Θείου Σχεδίου νά συμβοῦν. Ἐπεριμένατε μήπως τό Θεῖον Σχέδιον νά τό ἀνατρέψη ὁ Πιλᾶτος; Ὁ ἀνὴρ αὐτός ἀντέστη θαρραλέως στήν ἀδικον θανατικὴν καταδίκην τοῦ Ἰησοῦ, τήν ὁποίαν ἠρνεῖτο νά ἐπιβάλῃ καί ἠγωνίσθη σθεναρῶς ἐναντίον τῶν Ἑβραίων, ὅταν οἱ μαθηταί τοῦ Ἰησοῦ ἀπέφευγον νά τόν ὑποστηρίξουν, ἐκρύπτοντο ἢ τόν ἀπηνούντο.

Ὅντως εἶναι κάπως παράξενον ὁ Πιλᾶτος νά ὑποστηρίξῃ τόν Ἰησοῦν, ἐνῶ οἱ μαθηταί του νά τόν ἔχουν ἐγκαταλείψει. Ἰδίως ὁ Πέτρος, ὁ ὁποῖος, ὅταν τόν ἠρώτησαν, ἐάν εἶναι μέ τόν Ἰησοῦν, τρεῖς φορές ἀπηνήθη τόν Κύριον καί ἐψεύσθη ὀρκιζόμενος μάλιστα, ὅτι δέν γνωρίζω τόν ἄνθρωπον πού μοῦ λέγετε : «ὁ δέ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καί ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τόν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε» (Κατά Μᾶρκον, ΙΔ, 71). Προφανῶς ἡ ψεύδορκος ἀπάρνησις τοῦ Ἰησοῦ, ἀπό τόν Πέτρον θά ἔχη κάποια θρησκευτικὴν δικαιολογίαν, ὅχι ὅμως ἠθικὴν, διότι ὁ ἴδιος ὁ Πέτρος εἶχε δηλώσει πρὸς τόν Κύριον, ὅτι δέν πρόκειται νά σέ ἀπαρνηθῶ, ἔστω κι' ἂν πρέπει νά ἀποθάνω μαζί σου : «Κάν δέη μὲ σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σὲ ἀπαρνήσομαι» (Κατὰ Ματθαῖον, ΚΣΤ, 35-36).

Ὁ Πέτρος πού ὠρκίζετο στὸν Ἰησοῦν, ὅτι : «*Κύριε, μετὰ σου ἔτοιμος εἰμὶ καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι*» (Κατὰ Λουκᾶν, ΚΒ, 23) τώρα μεθ' ὅρκου καὶ ἀναθεματίζων (!) ἐβεβαίωνε, ὅτι δέν γνωρίζω αὐτόν τόν ἄνθρωπον!!! Μετά ὅταν ἤκουσε τὸν πετεινὸν ἔκλαυσε πικρῶς, ἔκλαυσε, ἀλλὰ δέν ἐτόλμησε νὰ εἶπῃ, ὅτι εἶναι μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ.

Τὰ κείμενα εἶναι ἀρκούντως διαφωτιστικά. Αἱ συνομιλίες μεταξύ Ἰησοῦ καὶ Πιλάτου ἀνήκουν στοὺς ἀθανάτους διαλόγους.

Ὁ εἰς ἐκπληροῖ τὴν Θεϊὰν ἀποστολὴν Του καὶ ὁ ἕτερος ἐπιδιώκει τὴν ἀνθρωπίνην δικαιοσύνην. **Ἀμφότεροι θύματα τῶν μιαρῶν Ἑβραίων.**

Ὅσα ἀκολουθοῦν ἀπευθύνονται εἰς νοήμονας ἀναγνώστας καὶ ὄχι εἰς φανατικούς ἢ βλάκας, πού οὕτως ἢ ἄλλως εἶναι ἀσυνεννόητοι. Ἐξετάζω τό ζήτημα ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ ὄχι ἀπὸ θρησκευτολογικῆς πλευρᾶς μέ σκοπὸν νὰ δώσω μίαν εἰκόνα τῆς προσωπικότητος τοῦ Πιλάτου, βασισμένη στὰ ὑπάρχοντα στοιχεῖα. Οὐδέν πέραν αὐτοῦ. Ἡ προκατάληψις εἶναι πολὺ κακὸς σύμβουλος.

Πολὺ ἔνωρίς στό σχολεῖο πληροφοροῦμεθα τὴν δραματικὴ συνάντησι τοῦ Ἰησοῦ μέ τόν Πόντιον Πιλάτον. Ἡ σκηνὴ πού ὁ Πιλάτος ἐνιψε τὰς χεῖρας του εἶναι τόσο κλασσικὴ, ὥστε κατέληξε τό «*νίπτω τὰς χεῖρας μου*» νὰ σημαίνει, ὅτι δέν ἔχω εὐθύνην δι' αὐτό πού θά γίνῃ.

Πέραν ὅμως ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴ ἄποψιν, ὑπάρχει καὶ ἡ ἱστορικὴ πραγματικότης. Ὁ Πιλάτος διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος **Τιβερίου** 5ος Ἐπίτροπος (26-36 μ.Χ.) τῆς Ἰουδαίας. Οὐσιαστικῶς

ἐπρόκειτο περί στρατιωτικοῦ καί πολιτικοῦ Διοικητοῦ μὲ ἀποστολὴν νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ρωμαϊκὴν εἰρήνην (PAX ROMANA). Καθῆκον του ἦτο ἡ τάξις καὶ ἡ τήρησις τῶν ρωμαϊκῶν νόμων, ποὺ ἐξησφάλιζαν τὴν κυριαρχία τῆς Ρώμης. Τὴν ἀποστολὴν του αὐτὴν ὁ Πιλάτος ἔφερε εἰς πέρας μὲ ἐπιτυχία. Ἐπιδεικτικῶς κατεφρόνει τοὺς ὑποδοῦλους τοῦ Ἑβραίου καὶ ὁσάκις τοῦ ἐδημιουργοῦν προβλήματα τοὺς ἐπεβάλλετο διὰ τῆς βίας καὶ μὲ σφαγὰς πρὸς παραδειγματισμόν.

Τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια τῆς Καινῆς Διαθήκης περιορίζονται στὴν δραματικὴ περιγραφὴ τῶν γεγονότων, ποὺ προηγήθησαν τῆς ἐπικυρώσεως τῆς θανατικῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισε τὸ Ἑβραϊκὸν συνέδριο, ἀπὸ τὸν Πιλάτο. Αὐτὸς δὲν ἐπίστευε στὴν ἐνοχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τρεῖς φορές ἠρνήθη νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν καταδίκην, ἐνῶ περισσοτέρας προσεπάθησε νὰ ἀποτρέψῃ τὴν Σταύρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἀντιδικῶν μὲ τοὺς Ἰουδαίους.

Τί θὰ ἔχανε ὁ Πιλάτος ἂν συγκατένευε στὸν φόνο τοῦ Ἰησοῦ; Τίποτε. Καθαρῶς λοιπὸν διὰ λόγους δικαιοσύνης δὲν ἐδέχετο νὰ θανατωθῇ ὁ Χριστός, ἀφοῦ δὲν εὔρισκε κάτι εἰς βάρος του. Ἀποδεικνύεται ἐπομένως ὅτι ὁ Πιλάτος ἦτο δίκαιος, ἀλλὰ καὶ γενναῖος, ἐπειδὴ χάριν τῆς δικαιοσύνης προετίμησε νὰ συγκρουσθῇ μὲ τὸ φανατικὸ, Ἑβραϊκὸ ἱερατεῖο καὶ μὲ ὁλόκληρο τὸν Ἰουδαϊκὸ λαόν.

Εἶναι ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένον, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐσυκοφάντησαν τὸν Πιλάτο στὸν διοικητὴ τῆς Συρίας **Βιτέλλιο**, ὁ ὁποῖος διέταξε τὴν σύλληψιν τοῦ Πιλάτου καὶ τὴν μεταφορὰν του στὴν Ρώμην, διὰ νὰ τὸν

τιμωρήση ὁ Αὐτοκράτωρ. Κατά τήν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου πρὸς Ρώμην ἀπέθανε ὁ Καῖσαρ **Τιβέριος** καί τόν διεδέχθη ὁ **Καλλιγούλας**, πού ἔστειλε τόν Πιλάτο ἐξορία.

Ἡ ἔρευνα τῶν ιστορικῶν χάνει τά ἴχνη τοῦ Πιλάτου. Πιθανολογεῖται ὅτι ἀπεβίωσε τό 39 μ.Χ., κατ' ἄλλους νύτοκτόνησε στήν Γαλατία (**Εὐσέβιος** : «*Ἐκκλησιαστική Ἱστορία*»), κατ' ἄλλους ἐφονεύθη ὑπό τοῦ **Νέρωνος** (**Μαλάλας**, **Σουῖδας**), κατ' ἄλλους ἐπνίγη στήν λίμνην Λουκέρνη τῆς Ἑλβετίας. Ἡ Αἰθιοπική ἐκκλησία πού ὑποστηρίζει, ὅτι ὁ Πιλάτος ἐβαπτίσθη Χριστιανός καί ἐθανατώθη δι' αὐτό, τόν ἀνεκήρυξε Ἅγιον καί ἐορτάζει τήν μνήμην του.

Σκότος καλύπτει τό τέλος τοῦ Πιλάτου. Μεταξὺ τῶν θρύλων ἀναφέρεται ὅτι νύτοκτόνησε ἀπελπισθεὶς διὰ τήν ἀδικίαν του («*Σύγχρονος Ἐγκυκλοπαίδεια Ἑλευθερουδάκη*», τόμος 20, σελ. 680 λ. «*Πιλάτος*»). Αὐτό φαίνεται ὑπερβολή. Ὅμως ἐξεταστέα εἶναι τά στοιχεῖα πού περιλαμβάνονται στὰς «*Ἐκθέσεις τοῦ Πιλάτου*» (LIPSIUS, «*DE PILATUS AKTEN*», 1886) περὶ τῶν ὁποίων ἀναφέρει ἡ ἐκκλησιαστικὴ παράδοσις.

Οἱ Ἑβραῖοι καί διὰ λογαριασμόν των οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων χρόνων, συστηματικῶς ἐξηφάνισαν βιογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ Πιλάτου, διότι ἐπεθύμουν νά κρύψουν ὅτι ὁ Πιλάτος ἦτο Ἑλληνικῆς καταγωγῆς ἐκ τοῦ Πόντου, ὅπως Ἑλληνὶς ἦτο ἡ σύζυγός του Πρόκλη, ἡ ὁποία ὑπεστήριξε τόν Χριστό καί ἄλλα πολλά, πού δὲν εἶναι τοῦ παρόντος.

Τὰ «*Εὐαγγέλια*» παρέρχονται κάπως μέ συντομίαν τήν προσπάθειαν τοῦ Πιλάτου νά σώσῃ τόν Ἰησοῦ. Ἀ-

σφαλῶς δέν ἀφήνουν τήν παραμικράν ἀμφιβολίαν, ὅτι ὁ Πιλᾶτος ἔκανε ὁλόκληρον ἀγῶνα, ἐναντίον τῶν Ἑβραίων, διά νά μή θανατωθῇ ὁ Χριστός. Χάριν ὅμως τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας θεωρῶ ἀναγκαῖον νά περιγραφοῦν λεπτομερέστερον τά γεγονότα.

Ὡς πηγὴ πληροφοριῶν, ἐκτός ἀπὸ τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἔχομεν καί τās περιγραφάς τοῦ Νικοδήμου (EVAG. NICODEMI), τήν ἀναφορά τοῦ Ποντίου Πιλάτου (ANAPHORA PILATI) πρὸς τόν Καίσαρα Τιβέριον, τήν παράδοσιν τοῦ Πιλάτου (PARADOSIS PILATI), ὅπως τὰ ἀνωτέρω κείμενα ἐξεδόθησαν ἀπὸ τόν Γερμανό καθηγητοῦ θεολογίας **Κωνσταντίνου Τίσεντορφ** (CONSTANTINUS TISCHENDORF) βάσει τῶν σχετικῶν Ἑλληνικῶν καί λατινικῶν κωδίκων τῶν ἐκδόσεων Λειψίας. Ἐπίσης περὶ τοῦ Πιλάτου ἔχομεν στοιχεῖα εἰς Φίλωνα («Πρεσβεία πρὸς Γάϊον» 38), **Εὐσέβιον** («Εὐαγγελ. Ἀπόδειξ. Η»), **Μαλάλα** (Ἐκδ. Ντίντορφ), εἰς Λεξικόν Σουΐδα (λ. «*Νέρων*») κ.τλ.

Ἀκόμη πρὶν ὁδηγήσουν τόν Ἰησοῦ στόν Πιλᾶτον, οἱ Ἑβραῖοι ἐπεδίωξαν μέ διαφόρους ἱερεῖς τοὺς (**Λευῖ, Νεφθαλεὶμ** κ.ἄ.) νά τόν ἐπηρεάσουν ψυχολογικῶς κατηγοροῦντες τόν Χριστό. Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἱερατείου ἐπεσκέφθησαν τόν Πιλᾶτο καί τοῦ κατήγγειλαν, ὅτι κάποιος ἄνθρωπος «περιπατεῖ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ», ὀνομάζει τόν ἑαυτόν του υἱόν τοῦ Θεοῦ καί βασιλέα. Ἐπὶ πλέον «καταλύει τὰ Σάββατα». Ὡς γνωστόν κατὰ τήν Ἑβραϊκὴν θρησκεία ἀπαγορεύεται οἵαδήποτε ἀπασχόλησις τὸ Σάββατον, πρᾶγμα πού ὁ Ἰησοῦς, συμφώνως πρὸς τās ἑβραϊκὰς κατηγορίας δέν ἐτήρει.

Ὁ Πιλάτος πού ἐγνώριζε καλῶς τόν ραδιοῦργο χαρακτηῖρα τῶν Ἑβραίων, δέν παρεσύρθη καί ἐξήτησε νά πληροφορηθῇ μέ ποιόν τρόπον ὁ Ἰησοῦς καταλύει τά Σάββατα. Τοῦ ἀπήντησαν, ὅτι *«τούς ἀσθενεῖς ἰατρεύει ἐν Σαββάτῳ»*. Ὁ Πιλάτος πού δέν ἦτο μόνο ἔντιμος, ἀλλά καί ἐξυπνος, ὅπως ἀπεδείχθη συνομιλητής, παρετήρησε, ὅτι ἂν θεραπεύη κάποιος ἀσθενεῖς οὐδέν κακόν ποιεῖ. Ναί, συμφωνοῦν οἱ Ἑβραῖοι, ἂν ἐθεράπευε *«καλῶς»* τοὺς ἄρρώστους, μικρόν θά ἦτο τό κακόν, ἀλλά τοὺς θεραπεύει μεταχειριζόμενος μαγείας, ἐπικαλούμενος δαίμονας καί ἄλλα τέτοια. Ὁ Πιλάτος δέν πείθεται. Ἔχει τήν δικήν του γνώμην. Τό ἰατρεύειν ἄρρωστον, τοὺς λέγει, *«διαβολικόν ἔργον οὐκ ἔστιν, ἀλλά χάρισμα Θεοῦ»*. Ὅστόσον παρέμειναν αἱ κατηγορίαι, ὅτι ὁ Χριστός ὠνόμαζε ἑαυτόν υἱόν Θεοῦ καί βασιλέα.

Τό *«υἱόν τοῦ Θεοῦ»* ἐξ Ἰσου δέν ἐνδιέφερε τόν Πιλάτο. Πάντως καί ἐδῶ ἀπεστόμωσε τοὺς Ἰουδαίους. Κάποιος ὑπηρέτης τοῦ εἶπε, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι μόλις πρό ὀλίγου εἶχαν ὑποδεχθῇ τόν Ἰησοῦ μέ κλάδους καί ἔστρωναν τὰ ἱμάτια των στήν ὁδόν, ἀπό ὅπου διήρχετο καθήμενος ἐπὶ ὄνου ἐν μέσῳ τῶν Ἰουδαίων, πού ἐκραύγαζαν *«Ὡσαννά»*. Μόλις ἤκουσαν οἱ παριστάμενοι Ἑβραῖοι τόν ὑπηρέτην νά διηγῆται τήν ὑποδοχήν τοῦ Χριστοῦ τόν διέκοψαν. Σὺ, πού εἶσαι Ρωμαῖος, τοῦ εἶπαν, πῶς κατενόησες τὰ λεγόμενα τῶν Ἑβραίων; Ἐρώτησα ἕναν Ἰουδαῖον καί μοῦ ἐξήγησε τί ἔλεγαν, ἀπεκρίθη ὁ ὑπηρέτης. Τότε ἐπεμβαίνει ὁ Πιλάτος. Τί σημαίνει *«Ὡσαννά»*; ἐρωτᾷ. *«Σῶσον ἡμᾶς Κύριε»*, ἐρμηνεύουν οἱ ἱερεῖς. Ἀφοῦ λοιπόν παραδέχεσθε, ὅτι ὠνομάζατε τόν Χριστόν Σωτῆρα, πῶς ἔρχε-

σθε τώρα καί τόν κατηγορεῖτε; Οἱ Ἑβραῖοι ἱερεῖς κυριολεκτικῶς ἔμειναν ἄφωνοι **«ἐσιώπησαν οἱ Ἰουδαῖοι καί οὐδέν εἶχον ἀντειπεῖν»**.

Στὴν συνέχεια ἤρχισαν νά ψεύδονται κατὰ τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλάτος παρηκολούθει μέ περιφρόνησι τοὺς Ἑβραίους νά ἰσχυρίζονται, ὅτι ὁ Ἰησοῦς **«ἐξ ἀμαρτίας εἰ γεγεννημένος»**, νά συκοφαντοῦν τὴν μητέρα του!... Φαντασθῆτε τὴν σκηνή. Οἱ φανατικοὶ Ἑβραῖοι ἱερεῖς μέ τοὺς ὑποτακτικούς τους νά δυσφημοῦν τόν Χριστό, πού ἀπαθῆς τοὺς ἔβλεπε. Αἰφνιδίως ὁ Πιλάτος σηκώνεται. Ἐχει ἀνδιᾶσει μέ τοὺς γλοιώδεις Φαρισαίους. Εἶσθε ψεύται, **«Ψεῦδεσθαι ὑμεῖς»**. Ἐσημάτισε πλέον τὴν πεποίθησι, ὅτι **«τόν ἄνθρωπον αὐτόν φαίνεται ὅτι ἀπὸ φθόνον καί μανίας θέλουσιν οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα φονεύσουσιν αὐτόν»**.

Ἀποφασίζει νά μὴ συνεργήσῃ στό ἔγκλημα, πού τοῦ ζητοῦν νά διαπράξῃ. Ἐξέρχεται τοῦ Πραιτωρίου **«μετ' ὀργῆς καί θυμοῦ»** καί ἀποτεινόμενος πρὸς τόν Ἄννα, τόν Καϊάφα καί τόν ἑβραϊκό ὄχλο ἐπικαλεῖται τόν Θεό Ἥλιο. **«Μάρτυρα ἔχω τόν Ἥλιον ὅτι οὐδέν πταῖσμα εὐρίσκω εἰς τοῦτον τόν ἄνθρωπον»**, δηλώνει χωρίς δισταγμό.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ κάτω ὀρύονται. Ἄν δέν ἦτο **«γόνος καί μάγος καί βλάσφημος»** δέν θά τόν ἐφέραμεν πρὸς ἐσέ, τοῦ φωνάζουν. Ἐκνευρισμένος ὁ Πιλάτος τοὺς προτείνει. Ἀνακρίνατε ἐσεῖς τόν Ἰησοῦν καί ἐφαρμόσατε ἐπ' αὐτοῦ τόν νόμον σας. Ὁ νόμος μας, ἀπαντοῦν οἱ Ἑβραῖοι, δέν μᾶς παραχωρεῖ τό δικαίωμα νά θανατώσωμεν. Ἄν λοιπόν σεῖς δέν θέλετε νά φονεύσετε, πολὺ περισσότερο ἐγὼ δέν θέλω νά φονεύσω, τοὺς φωνάζει ὠργισμένος ὁ Πιλάτος.

Τό συγκεντρωμένο Ἑβραϊκό πλῆθος διαμαρτύρεται ἐναντίον τοῦ Πιλάτου. Φωναί, χειρονομίαι, ὕβρεις. Πρωτοστατοῦν ὁ ἀρχιερεὺς **Ἰωσήφ Καϊάφας** καὶ ὁ βαθύπλουτος πενθερός του πρῶν ἀρχιερεὺς, **Ἄννας** (τό ὀρθόν Ἀννά). Ἡ ρωμαϊκὴ φρουρὰ τοὺς συγκρατεῖ μετὰ βίας. Θέλουν νά σκοτώσουν τόν Ἰησοῦ, ἀλλὰ τὴν εὐθύνη νά τὴν ἔχη ὁ Πιλάτος. Ἀφήνουν λοιπὸν τὰ θρησκευτικὰ καὶ προσφεύγουν στὰ πολιτικά. Ρίπτουν ὅλο τό βάρος στὴν κατηγορία, ὅτι ὁ Ἰησοὺς ὑποστηρίζει ὅτι εἶναι βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Μὲ αὐτόν τόν τρόπον ἐπιδιώκουν νά φέρουν τόν Πιλάτο εἰς ἀντίθεσιν μέ τόν Καίσαρα, ὅτι τάχα ὁ Πιλάτος δέν τιμωρεῖ, ὅσους ἐπιδιώκουν νά πάρουν τὴν ἐξουσία στὴν Ἰουδαία ἀπὸ τόν Καίσαρα. Οἱ Ἑβραῖοι κατηγοροῦν τόν Ἰησοῦν ὡς ἐπαναστάτην κατὰ τοῦ Καίσαρος. Δηλαδή ὁ Ἑβραϊκὸς λαὸς παρουσιάζεται ὑπέρμαχος τῶν κατακτητῶν του! Πρόκειται περὶ πρωτοφανοῦς ἐξευτελισμοῦ. Κι ἂν ἀκόμη ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Ἰησοὺς ἐστρέφετο ἐναντίον τῶν Ρωμαίων κατακτητῶν, δέν ἔπρεπε οἱ Ἑβραῖοι νά τόν κατηγοροῦν, ἀλλὰ νά τόν ἐπαινοῦν.

Τώρα ὁ Πιλάτος δέν μπορεῖ νά ἀδιαφορήσῃ. Ἐπιστρέφει στό ἀνάκτορόν του, στό ὁποῖον δέν ἐπέτρεπε στοὺς Ἑβραίους νά εἰσέλθουν! Πλησιάζει τόν Χριστό. *«Εἰπέ μοί, σύ εἰ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;»*. Ἐσύ μέ ἐρωτᾷς, τοῦ λέγει ὁ Χριστός ἢ οἱ Ἑβραῖοι σοῦ εἶπαν αὐτό γιὰ νά ἐρωτήσης; Ὁ Πιλάτος δέν ἔχει διάθεσι γιὰ συζήτησι. Ξέρεις, λέγει στόν Χριστό, ὅτι ὁ λαὸς σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σέ παρέδωσαν εἰς τὰς χεῖρας μου, εἰπέ μου λοιπὸν ἂν ὑποστηρίξης, ὅτι εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; *Ἡ συνομιλία γί-*

νεται κατά πρόσωπον στά Ἑλληνικά. Ὁ εἷς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Ὁ Χριστός ἀποκρίνεται «*ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ*». Ὁ Πιλᾶτος, μορφωμένος ἄνθρωπος, θαυμάζει τόν Χριστό. Τά λακωνικά ἐπιχειρήματα τοῦ Ἰησοῦ τόν ἐντυπωσιάζουν.

Ἄν ἡ βασιλεία μου ἀνῆκε εἰς αὐτόν τόν κόσμον θά εἶχα στρατιώτας νά μέ ὑπερασπίσουν. Εἶσαι ὁ βασιλεύς; ἐπιμένει ὁ Πιλᾶτος. «*Σύ εἶπας*» ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, «*ἐγώ -συνεχίζει- εἰς τοῦτο ἐγεννήθην τοῦ μαρτυρεῖν τήν ἀλήθειαν...*». Σκεπτικός ὁ Πιλᾶτος διερωτᾶται τό ἀναπάντητον : «*Τί ἔστιν ἡ ἀλήθεια;*». Ἔχει πλέον ἐδραιώσει μέσα του τήν βεβαιότητα, ὅτι μπροστά του δέν βρίσκεται ἕνας τυχαῖος. Ἡ ἐπιβλητική μορφή τοῦ Ἰησοῦ, μέ τά μακρυά ξανθά μαλλιά καί τά γαλανά μάτια σέ συνδυασμό μέ τήν ἀφοβίαν πρό τοῦ θανάτου αὐξάνουν τόν θαυμασμό τοῦ Πιλάτου. Βγαίνει πάλιν ἔξω καί ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς Ἑβραίους «*ἐγώ οὐδέν εὐρίσκω πταῖσμα εἰς τοῦτον τόν ἄνθρωπον*». Οἱ Ἰουδαῖοι μέ ἐπικεφαλῆς πάντοτε τοὺς ὑποκινητάς ἀρχιερεῖς ἀγανακτοῦν ἀπὸ τήν στάσι τοῦ Πιλάτου. Προσθέτουν κι' ἄλλην κατηγορίαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπε, ὅτι μπορεῖ νά κρημνίσῃ τόν ναόν τοῦ Θεοῦ καί νά τόν οἰκοδομήσῃ ἐντός τριῶν ἡμερῶν. «*Καί ποῖον ναόν εἶπεν ἵνα καταλύσῃ*» ἐρωτᾷ ὁ Πιλᾶτος, «*Τόν Ναόν τοῦ Σολομῶντος*» ἀπαντοῦν οἱ Ἑβραῖοι. Καί ἐπειδὴ εἶπεν ἔτσι ὁ Ἰησοῦς τί τόν νοιάζει τόν Πιλᾶτο; Προειδοποιεῖ τοὺς Ἑβραίους «*Παρακαλῶ ὑμᾶς μηδέν ποιήσετε κακόν εἰς τοῦτον τόν ἄνθρωπον. Ἐὰν γὰρ ποιήσετε κακόν εἰς τοῦτον ἄδικα μέλλετε ποιήσῃν. Οὐ γὰρ ἔστιν δίκαιον*

ἀποθανεῖν τοιοῦτον ἄνθρωπον, ὅστις ἐποίησεν ἀγαθά μεγάλα πρὸς πολλοὺς ἀνθρώπους».

Σαφῆς καὶ κατηγορηματικός ὁ Πιλᾶτος ἀρνεῖται νὰ ὑποκύψῃ στὴν πίεσι τῶν Ἑβραίων θρησκευτικῶν ἡγετῶν καὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ὄχλου. Ἀπεναντίας μάλιστα τοὺς ζητεῖ νὰ ἀφήσουν ἐλεύθερο τὸν Χριστό καὶ τοὺς ἐπισημαίνει ὅτι θὰ εἶναι ἀδικία, ἂν τοῦ κάνουν κακό. Ἄλλως τέ ὁ Ἰησοῦς σέ πολλοὺς ἀνθρώπους ἔκανε καλὸ καὶ οὐδένα ἔβλαψε. Οἱ ἀπεχθεῖς ἀρχιερεῖς ἐξακολουθοῦν νὰ πιέζουν τὸν Πιλᾶτο. Ὅποιος προσβάλλει τὸν Καίσαρα εἶναι ἄξιος θανάτου, πολὺ δέ περισσότερο ὅποιος προσβάλλει τὸν Θεό κι' ὁ Ἰησοῦς προσέβαλε τὸν Θεό... Ὁ Πιλᾶτος ἀντικρούει τὰς αἰτιάσεις τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀποδεικνύεται γνώστης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, διότι ἀναφέρεται στὰ «Προφητικά» βιβλία καὶ τὰ ἐπικαλεῖται. Οἱ Ἰουδαῖοι εἶναι ἀμετάπειστοι. Θέλουν ὅπωςδήποτε νὰ δολοφονήσουν τὸν Ἰησοῦ. Ὁ Πιλᾶτος ὅμως δέν ὑποχωρεῖ. Διὰ κανένα λόγον δέν συγκατανεύει στὴν δολοφονία ἐνὸς ἀθώου. Τὴν ἀπόφασίν του ἐνισχύει καὶ ἡ σύζυγός του Πρόκλη, ἡ ὁποία τοῦ ἔστειλε μήνυμα ὅτι εἶδε «τὴν νύκτα φοβεροὺς ὀνείρους» καὶ τοῦ ζητεῖ νὰ μὴν ἐγκρίνῃ νὰ γίνῃ **«κακὸν εἰς τὸν Ἰησοῦ τὸν καλὸν ἄνθρωπον»**.

Τό γεγονός ὅτι ἡ Πρόκλη προέτρεψε τὸν Πιλᾶτον νὰ μὴ θανατώσῃ τὸν Ἰησοῦν, περιγράφει καὶ ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος (ΚΖ, 19) : «Καθημένου δέ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν». Δηλαδή ἐνῶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ δικαστικοῦ βήματος ἔστειλε πρὸς

αὐτόν ἢ σύζυγός του καί τοῦ εἶπε νά μὴν κάνη κάτι ἐναντίον τοῦ δικαίου ἐκείνου, διότι πολλά ἔπαθε σήμερον στό ὄνειρό της δι' ἐκεῖνον.

Τὴν παρέμβασιν τῆς Πρόκλης ὑπὲρ τοῦ Ἰησοῦ δέν ἀναφέρουν ἄλλοι Εὐαγγελισταί.

Ἐντῷ μεταξύ ὁ Πιλάτος διατάζει νά ἐξέλθουν ὅλοι. Μένει μόνος μέ τόν Ἰησοῦν. Ποῖος ξέρει τί συναισθήματα συγκλονίζουν τὴν εὐγενῆ ψυχὴν του. Κυττάζει τόν Χριστό. Τί θέλεις νά σοῦ κάνω; «*Τί θέλεις ποιήσω σοί;*» Νά μου κάνης ὅτι εἶναι ὠρισμένο! ἀπαντᾷ ὁ Χριστός. (ὅπως ἔστιν ὠρισμένον). Τί εἶναι ὠρισμένο; ἀπορεῖ ὁ Πιλάτος. Νά σταυρωθῶ καί νά ἀναστῇ (σταυρωθῆναι με καί ἀναστῆναι) λέγει ὁ Ἰησοῦς. Πραγματικῶς ἡ στιχομυθία εἶναι συναρπαστική.

Ὁ Πιλάτος καλεῖ τοὺς ἀρχιερεῖς. Ἐάν ὁ Ἰησοῦς προσέβαλε τόν Θεόν σας κρίνατε τόν ἐσεῖς σύμφωνα μέ τόν νόμον σας. Ἐμεῖς θέλομεν νά τόν σταυρώσῃς! «*Οὐχ, ἔστιν τοῦτο καλόν*», λέγει ὁ Πιλάτος. Ὁ **Νικόδημος** καί μία γυναῖκα ὀνόματι **Βερενίκη** ἠθέλησαν νά ὑπερασπισθοῦν τόν Χριστό. Οἱ Ἑβραῖοι τοὺς ἀπειλοῦν, τοὺς ὑβρίζουν. Διὰ τὴν Βερενίκη μάλιστα εἶπαν στόν Πιλάτον νά μὴν τὴν ἀκούσῃ, διότι «*μαρτυρίαν γυναικός ὁ νόμος οὐ παραδέχεται*». Ἐν τούτοις ὁ Πιλάτος στρέφεται πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καί τοὺς ρωτᾷ: «*Διὰ τί θέλετε νά χύσετε αἷμα ἀνθρώπου δικαίου;*» ἀντὶ ἀπαντήσεως ὁ ὄχλος ἐπαναλαμβάνει «*Σταύρωσον, Σταύρωσον*».

Στό σημεῖο αὐτό ὁ Πιλάτος ἐπιχειρεῖ νά ἐκμεταλλευθῇ τό ἔθιμο, κατὰ τό ὁποῖον συνηθίζετο στὴν Ἑβραϊκὴ ἐορτὴ τῶν ἀζύμων νά ἀπελευθερώνεται ἓνας κατάδικος. Ἐξέρχεται γιὰ μία ἀκόμη φορά καί ἀπο-

τείνεται στους συγκεντρωμένους Έβραίους. "Όπως γνωρίζετε είναι σύννηθες στην έορτή των άζύμων νά έλευθερώνω, πρόσ χάριν σας, έναν κρατούμενο." Έχω λοιπόν στην φυλακήν *«κακοῦργον ληστήν λεγόμενον Βαραβάν»* έχω καί τόν Ίησοῦν, ὁ ὁποῖος *«ποτέ κακόν οὐκ ἐποίησεν»*. Ποιόν ἀπό τούς δυό θέλετε νά ἀφήσω; Οἱ Έβραῖοι ὅλοι μαζί ἐβόησαν *«Ἀπόλυσον Βαραβάν»*. Καί τόν Ίησοῦν τί νά τόν κάνω; Νά τόν σταυρώσης! (σταυρωθήτω) ἐβόησεν τό Έβραϊκό πλῆθος, ἐνῶ ταῦτοχρόνως μερικοί ἐφώναζαν τήν ὑπουλον φράσιν, ὅτι ἂν ἀπολύσῃ τόν Ίησοῦν δέν εἶναι φίλος τοῦ Καίσαρος καί *«ἐάν ἐλευθερώσης αὐτόν, γίνεται βασιλεύς καί μέλλει λαβεῖν τήν βασιλείαν τοῦ Καίσαρος»*.

Ὁ Πιλᾶτος πού φυσικά καταλαβαίνει τόν ἐκβιασμόν τῶν Έβραίων, οἱ ὁποῖοι τόν ἀπειλοῦν, ὅτι θά τόν συκοφαντήσουν στόν Καίσαρα, ὅτι τάχα δέν τοῦ εἶναι πιστός θυμῶνει (ἐθυμώθη οὖν ὁ Πιλᾶτος) καί τούς μαστιγώνει μέ τά ἐξῆς λόγια : *«πάντοτε ἡ γενεά ὑμῶν ἦν διαβολική καί ἄπιστος καί αεί πρόσ τούς εὐεργέτας ὑμῶν ἦτε ἀντίδικοι»*. Ποῖοι ἦσαν οἱ εὐεργέται μας; τόν ἐρωτοῦν οἱ ἀρχιερεῖς. Πρῶτον ὁ Θεός σας πού, ὅπως λέγετε, σᾶς ἐλευθέρωσε *«ἐκ τῶν χειρῶν Φαραά»* καί σᾶς διεπέρασε ἀπό τήν ἐρυθρᾶν θάλασσαν καί σᾶς ἔδωσε τροφήν, νόμους κ.τλ. καί σεῖς τόν ἀπηρνήθητε καί τόν κατελύσατε ἀντί νά τοῦ εἰσθε εὐγνώμονες... Κατόπιν τούς κατηγόρησε διότι διαδίδουν, ὅτι δέν ἀγαπᾷ τόν Καίσαρα, ἀλλά τόν μισεῖ καί ὅτι δῆθεν ἐπιβουλεύεται τήν βασιλείαν του. "Όταν ἐτελείωσε ἐσηκώθη ἀπό τόν θρόνον του *«μετά θυμοῦ θέλων φύγειν ἐξ αὐτῶν»*. Έξαγριωμένοι οἱ Έ-

βραῖοι τοῦ φωνάζουν (ἐκραζαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι) «*Ἡμεῖς τὸν Καίσαρα θέλομεν βασιλεύειν ἡμῶν, οὐ τὸν Ἰησοῦν*». Εἶναι προφανὲς ἡ στρεψοδικία τῶν Ἑβραίων, πού προβάλλουν ἀνύπαρκτον ἀντίθεσι μεταξύ Καίσαρος καὶ Πιλάτου. Ἄλλως τε λέγουν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ αἰτίας τοῦ Ἰησοῦ ὁ Ἡρώδης ἐφόνευσε τὰ βρέφη στὴν Βηθλεέμ.

Μόλις ἤκουσε αὐτό ὁ Πιλάτος ἀμέσως ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας. Ὑψωσε τὴν χεῖρα διὰ νὰ σιωπήσουν ὅλοι. Λοιπὸν αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον ἤθελε νὰ φονεύσῃ ὁ Ἡρώδης; Ναί, ναί αὐτὸς κραυγάζουν οἱ Ἰουδαῖοι νομίζοντες, ὅτι θὰ τὸν καταδικάσῃ ὁ Πιλάτος. Ἔ, τότε λέγει ὁ Πιλάτος τὸν στέλλω στὸν Ἡρώδη (ὁ ὁποῖος ἐκείνας τὰς ἡμέρας εὕρισκετο στὰ Ἱεροσόλυμα) διὰ νὰ τὸν κρίνῃ. Ἡ ἐξέλιξι τῆς ὑποθέσεως βεβαίως δέν ικανοποίησε τοὺς Ἑβραίους. Ὁ Πιλάτος ἀποστέλλει τὸν Ἰησοῦν στὸν Ἡρώδη καὶ γιὰ ἕναν ἀκόμη λόγον. Ὁ Ἰησοῦς ὡς Γαλιλαῖος ἀνήκει στὴ δικαιοδοσία τοῦ Ἡρώδου πού ἡγεμονεῦει τῆς Γαλιλαίας.

Ἔτσι ὁ Χριστὸς ὁδηγεῖται στὸν Ἡρώδη, ὁ ὁποῖος ὅταν τὸν εἶδε «*ἐχάρη μεγάλως*» πρὸς ἀπογοήτευσιν τῶν Ἑβραίων. Ἡ φήμη τοῦ Ἰησοῦ ἦτο γνωστή στὸν Ἡρώδη, πού τὸν παρακαλεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα θαῦμα. Ὁ Χριστὸς δέν ἀνταποκρίνεται στὴν ἐπιθυμία του, οὔτε καὶ ἀπαντᾷ στὰς ἐρωτήσεις πού ὁ ἡγεμὼν τοῦ κάνει, ὁπότε ὁ Ἡρώδης ἀφοῦ τοῦ προσφέρει πολυτελέστατον ἱμάτιον λευκόν, τὸν στέλλει πίσω στὸν Πιλάτο, μέ τὴν παραγγελίαν ὅτι δέν εὔρε αἰτίαν καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ. Λόγῳ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Χριστοῦ, συνεφιλιώθησαν ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡ-

ρώδης, οί όποιοι προηγουμένως δέν είχαν καλές σχέσεις. Θά πρέπει νά σημειώσωμεν ότι ή «λαμπρά έσθῆτα» πού έχάρισε ό 'Ηρώδης στόν Χριστόν, ἦτο ή TOGA CANDIDA, πού εφόρουν οί ύποψήφιοι συγκλητικοί τῆς Ρώμης.

Ό Εὐαγγελιστής Λουκάς (ΚΓ, 7-15) γράφει ἐπίσης, ότι ό Πιλάτος απέστειλε τόν 'Ιησοῦ στόν 'Ηρώδη, ό όποίος όταν τόν εἶδε έχάρη πολύ (έχαρη λίαν). Τοῦ υπέβαλε καί αὐτός διαφόρους έρωτήσεις, ἀλλά ό 'Ιησοῦς «οὐδέν ἀπεκρίνατο αὐτῷ». Παρόντες ἦσαν οί 'Εβραῖοι γραμματεῖς καί ἀρχιερεῖς, οί όποιοι κατηγοροῦν τόν 'Ιησοῦν. Ό 'Ηρώδης ό όποίος κυριολεκτικῶς έμίσει τούς 'Εβραίους τούς εἰδήλωσε ότι «οὐδέν ένοχοποιητικόν εὔρον» καί ἐπί πλέον ἀφοῦ προσέφερε στόν 'Ιησοῦ «έσθῆτα λαμπράν» δηλαδή πολυτελή χιτῶνα, τόν έστειλε όπίσω στόν Πιλάτον.

Τήν συνάντησιν 'Ιησοῦ-'Ηρώδου παραλείπουν νά ἀναφέρουν ἄλλοι Εὐαγγελισταί.

Μοιραίως φθάνομεν στήν τελευταίαν φάσιν τῆς τραγωδίαστοῦ Πιλάτου, πού εἶναι καί ή πλέον φημισμένη. Διατάσσει νά τοῦ φέρουν ὕδωρ καί πλένων μέ αὐτό τās χεῖρας του λέγει στούς 'Εβραίους: «**Ἀθῶος εἰμί ἀπό τοῦ αἵματος τοῦ καλοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὑμεῖς ὤψεσθε ότι ἀδίκως φονεύεται, ἐπί οὔτε ἐγώ εὔρον ἐν αὐτῷ αἰτίαν, ἀλλ οὔτε 'Ηρώδης, διά τοῦτο επέμψεν αὐθις τούτον πρός ἐμέ ὀπισθεν...**». Τότε ὅλοι οί 'Εβραῖοι μέ φωνάς μεγάλας ἐκραύγαζαν «τό αἷμα αὐτοῦ ἐφ ἡμῶν καί ἐπί τῶν τέκνων ἡμῶν»!

Ἦδη καί ἄλλη ἀπόπειρα τοῦ Πιλάτου νά σώσῃ τόν 'Ιησοῦ ἀπέτυχε. Εἶχε έρωτήσει πάλιν τόν Χριστό,

ἂν εἶναι Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Ἦλπιζε νὰ ἀπαντήσῃ ὁ Ἰησοῦς καὶ νὰ εἶπῃ ὅχι, ὅποτε δὲν θὰ τὸν καταδικάξῃ. Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς «ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ» ὥσάν νὰ ἐπεθύμει νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ τέλος. Ὁ Πιλάτος ὁμως ἐπιμένει. Δέν μοῦ ὁμιλεῖς; (Ἐμοί οὐκ λαλεῖς;) δέν γνωρίζεις ὅτι ἔχω ἐξουσίαν νὰ σέ σταυρώσω ἢ νὰ σέ ἀφήσω; Τότε ὁ Κύριος τοῦ εἶπε : «οὐκ ἔχεις ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν, εἰ μὴ ἦν σοί δεδομένου ἄνωθεν διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοί μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει».

Ὁ Πιλάτος ψυχικῶς ἐξουθενωμένος κάθεται στὸν θρόνο του. Πρὶν ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασιν του διαστάζει. Οἱ Ἑβραῖοι δέν ἐσταμάτησαν νὰ φωνάζουν «Σταυρωθήτω, σταυρωθήτω». Σέ μία στιγμὴ ὁ Πιλάτος ἐρωτᾷ «τόν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; οἱ δὲ μεγάλως ἔκραζον. Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα». Διὰ τελευταίαν φορὰν ὁ Ἰησοῦς «ἦλθεν ἔμπροσθεν» τοῦ Πιλάτου. Τὸ ἀδίκημα διὰ τὸ ὅποῖον θὰ τὸν καταδικάσῃ, διὰ τὴν ἀκρίβειαν τὸ ἀδίκημα, διὰ τὸ ὅποῖον θὰ ἐπικυρώσῃ τὴν καταδίκν εἶναι **μόνο πολιτικόν**.

Δέν παραδέχεται ὁμως ὅτι ὁ Χριστὸς διέπραξε ὁποιοδήποτε ἀδίκημα πολιτικό, εἴτε θρησκευτικό, ἀλλὰ ἐφ' ὅσον βεβαιώνουν οἱ Ἑβραῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς θέλει νὰ γίνῃ βασιλεὺς καὶ ὅτι τάχα κηρύσσει ἀνυπακοή στὸν Καίσαρα δέν μπορεῖ, οὔτε δικαιοῦται νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ αὐτὰς τὰς κατηγορίας. Τὴν εὐθύνην ἐξ ὁλοκλήρου τὴν φέρουν οἱ Ἑβραῖοι. Ὁ Πιλάτος τὸ διευκρινίζει εὐθέως : «Ἡ γενεὰ σου λέγει καὶ μαρτυρεῖ ὅτι θέλεις ἵνα βασιλεύῃς». Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἐπικυρώνει τὴν καταδίκν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀποχωρεῖ

ἀπὸ τὴν αἰθουσα τοῦ θρόνου. Ὃταν ἔφυγε οἱ Ἑβραῖοι ἤρχισαν νά κτυποῦν τὸν Χριστό «οἱ μὲν ράβδοις, οἱ δὲ χερσίν, οἱ δὲ ποσίν». Τὸν ἔφτυναν στό πρόσωπο (τό πρόσωπον αὐτοῦ ἔπτυνον). Ἄλλοι τὸν ἐρράπιζαν καὶ τὸν ἠρώτουν «προφήτευσον τίς ἔστιν ὁ παῖσας σέ», ἄλλοι πάλιν ἐγονυπέτουν καὶ τὸν ἐχλεύαζον λέγοντες «Χαῖρε ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων».

Ἐν τῷ μεταξύ κατεσκεύασαν τὸν Σταυρόν, τὸν ὁποῖον ἐφόρτωσαν στὸν ὦμο τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος δέν ἠδύνατο νά βαδίξῃ ἐξ αἰτίας «τῶν πολλῶν πληγῶν καὶ τοῦ βάρους». Οἱ Ἑβραῖοι τότε, ὅχι διότι τὸν ἐλυπήθησαν (οὐχ ἐλεοῦντες) ἀλλὰ διὰ νά τὸν σταυρώσουν τό γρηγορώτερο (φονεύσαι αὐτὸν συντομώτερον) ἔδωσαν τὸν Σταυρόν στὸν Σίμωνα ἀπὸ τὴν Κυρήνην διὰ νά τὸν μεταφέρῃ. Στὸν Σταυρό ὁ Πιλάτος ὥρισε νά τοποθετήσουν πινακίδα μετ' Ἑλληνικά, Ρωμαϊκά καὶ Ἑβραϊκά γράμματα «οὗτος ἔστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων». Οἱ ἀρχιερεῖς διεμαρτυρήθησαν καὶ ἐζήτησαν νά μὴν ἀναγραφῇ ἔτσι, ἀλλὰ ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτό. Ὁ Πιλάτος τοὺς ἐξεδίωξε λέγων τό περίφημον: «ὁ γέγραφα, γέγραφα».

Ὅλοι οἱ Εὐαγγελισταὶ παραθέτουν τὴν κατηγορηματικὴν ἄρνησιν τοῦ Πιλάτου νά ὑποκύψῃ στὴν σφοδρὰν ἐπιθυμίαν τῶν Ἑβραίων καὶ νά θανατώσῃ τὸν Χριστόν.

Τὰς ὑστερικές κραυγὰς τῶν Ἰουδαίων πού ἐφώναζαν «σταύρωσον αὐτόν» ὁ Πιλάτος τὰς ἀντέκρουσε λέγων : διατί; τί κακὸν ἔκανε; «τί γὰρ ἐποίησε κακόν;» (Ματθαῖος ΙΕ, 14). Ἐν τούτοις οἱ Ἑβραῖοι ἐντονώτερον ἐπέμεναν «σταύρωσον αὐτόν». Ὁ Πιλάτος ὅμως δέν ὑπεχώρει. Μοῦ ἐφέρατε, τοὺς

εἶπε, αὐτόν τόν ἄνθρωπον, καί μοῦ τόν κατηγορήσα-
τε ὅτι ἐξεγείρει τόν λαόν. Ἐγώ λοιπόν ἀφοῦ τόν ἀνέ-
κρινα ἐνώπιόν σας, διεπίστωσα, ὅτι δέν εὐθύνεται
δι' ὅσα τόν κατηγορεῖτε. Ὅμοίως καί ὁ Ἡρώδης στόν
ὁποῖον τόν ἔστειλα καί αὐτός οὐδέν εὔρε εἰς βάρος
τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ : *«εἶπε πρὸς αὐτούς προσπνέ-
γκατε μοί τόν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα
τόν λαόν καί ἰδοῦ ἐγώ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας
οὐδέν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατη-
γορεῖτε κατ' αὐτοῦ. Ἀλλά οὐδέ Ἡρώδης...»* (Λουκᾶς
ΚΓ, 14-15). Τρεῖς φορές ὁ Πιλᾶτος ἀπέρριψε τό
αἴτημά των Ἑβραίων. Τούς ἐπληροφόρησε μάλιστα
εὐθέως, ὅτι δέν εὐρίσκω κάποια πρᾶξι του, πού νά
τοῦ ἀξίζη ἡ ποινή τοῦ θανάτου : *«ὁ δέ τρίτον εἶπε
αὐτούς, τί γάρ κακόν ἐποίησεν οὗτος; οὐδέν ἄξιον
θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ»* (Λουκᾶς ΚΓ, 22). Τότε οἱ Ἑ-
βραῖοι μέ ἐπικεφαλῆς τούς ἀρχιερεῖς των ἐξέβαλον
μεγάλας φωνάς ζητοῦντες νά τόν σταυρώσῃ : *«οἱ δέ
ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτόν σταυ-
ρωθῆναι»* (ἐνθ ἁνωτ. 23).

Ὁ Πιλᾶτος μεταξύ τῶν ἄλλων προσπαθειῶν πού
ἐπεχείρησε, διά νά σώσῃ τόν Ἰησοῦν, ἐσκέφθη νά τόν
ταλαιπωρήσῃ διά σωματικῶν βασάνων καί μετά νά
τόν ἐλευθερώσῃ. Ὑπέθετε μήπως οἱ Ἑβραῖοι ἐκτονω-
θοῦν βλέποντες μαστιγούμενον τόν Ἰησοῦν. Ἐπανει-
λημμένως (Λουκᾶς ΚΓ, 16, 22) ὁ Πιλᾶτος ἐδήλωσε
ὅτι *«παιδεύσας οὖν αὐτόν ἀπολύσω»* ἀλλά οἱ Ἑ-
βραῖοι ἦσαν ἀμετάπειστοι. Ἦθελον τήν σταύρωσιν
τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλᾶτος διατάσσει καί μαστιγώνουν
τόν Χριστόν. *«Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τόν Ἰησοῦν
καί ἐμαστίγωσε»* (Ἰωάννης ΙΘ, Ι). Ὅταν ἐτελείωσε ἡ

μαστίγωσις εξέρχεται ὁ Πιλᾶτος ἀπὸ τό πραιτώριον καὶ ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς Ἑβραίους. Τοὺς δεικνύει τὸν Ἰησοῦν αἰμόφυρτον καὶ μέ τὸν στέφανον ἐξ ἀκάνθων στό πληγωμένο μέτωπόν του. Τό θέαμα ἦτο ἐξόχως συγκλονιστικόν. «*Ἴδε ὁ ἄνθρωπος*» (Ἰωάννης ΙΘ, 6), τοὺς λέγει, ἀρκετά ἔπαθε. Τώρα θά τόν ἀφήσω ἐλεύθερον, διότι «*ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω*» (ἐνθ. ἀνωτ. 4). Ὅχι, ὅχι νά τόν σταυρώσῃς τοῦ ἀπαντοῦν οἱ Ἑβραῖοι. Ἀνδιασμένος πλέον μαζί τους ὁ Πιλᾶτος ἐξακολουθεῖ νά ἐλίσσεται, διὰ τήν σωτηρίαν τοῦ Ἰησοῦ. Λάβετε τὸν λοιπὸν καὶ σταυρώσατε τὸν ἐσεῖς, διότι ἐγὼ οὐδεμίαν ἐνοχὴν τοῦ εὐρίσκω : «*λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν*» (ἐνθ. ἀνωτ. 6).

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐπεσήμαναν στὸν Πιλᾶτο, ὅτι εἶναι αὐτός ὑποχρεωμένος νά ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον, διότι τό ρωμαϊκὸν κράτος ἐσέβετο τοὺς θρησκευτικούς νόμους τῶν διαφόρων λαῶν πού ὑπεδούλωνε. Συμφώνως πρὸς τήν θρησκευτικὴν ἐβραϊκὴν νομοθεσίαν ὁ Ἰησοῦς ἔπρεπε νά ἀποθάνῃ, διότι ἐπαρουσίασε τὸν ἑαυτὸν του ὡς υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ συνεπῶς ἐβλασφήμησε κατὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἐλέχθησαν καὶ ἄλλα πολλὰ πού φαίνεται, ὅτι ἔβαλαν τὸν Πιλᾶτο εἰς σκέψεις. Βεβαίως δὲν ἐδέχετο νά θανατώσῃ κάποιον ἀθῶον. Τώρα, πάντως, μετὰ ὅσα περὶ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἶπαν οἱ Ἑβραῖοι, ὁ Πιλᾶτος βλέπει στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, κάτι πέραν τῆς νομικῆς ποινικῆς ὑποθέσεως. Ἀσφαλῶς ἡ προσωπικότης τοῦ Ἰησοῦ τὸν ἐντυπωσιάζει. Εἰσέρχεται στό πραιτώριον. Κάθεται στὸν θρόνον του. Ἀπέναντί του ὁ Χριστός. Θά τοῦ θέσῃ ἓνα ἐρώτημα πλῆρες πε-

ριεχομένου καί παραστατικόν τῆς ψυχικῆς ἀγωνίας του. Ἀπό ποῦ εἶσαι σύ; τόν ἐρωτᾷ : «**πόθεν εἰ σύ;**» (Ἰωάννης ΙΘ, 9). «**Ὁ δέ Ἰησοῦς ἀποκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ.**» Ὁ Πιλάτος διαμαρτύρεται. Εἰς ἐμέ δέν ὁμιλεῖς; «**ἐμοί οὐκ λαλεῖς;**». Ἀπό τήν πλευράν του ἔχει δίκαιον. Συνεχῶς συμπαρίσταται στόν Ἰησοῦν καί αὐτός δέν τοῦ ἀπαντᾷ. Ἐξ ἄλλου ἔχει τήν ἐξουσίαν νά τόν ἐλευθερώσῃ ἢ νά τόν σταυρώσῃ. Ἀπορεῖ λοιπόν πού ὁ Ἰησοῦς δέν ἀποκρίνεται. Τελικῶς ὁ Ἰησοῦς τοῦ ὁμιλεῖ, διά τήν ἄνωθεν ἐξουσίαν χάριν στήν ὁποίαν ὁ Πιλάτος ἄρχει καί δικάζει. Εἰπώθησαν καί ἄλλα πού πείθουν τόν Πιλάτον νά ἐπαναλάβῃ τήν ἀπόφασίν του νά ἀφήσῃ ἐλεύθερον τόν Ἰησοῦν.

Ὅταν τό ἀνακοινώνει στούς Ἑβραίους, αὐτοί τότε καταφεύγουν στήν ἀπειλή συκοφαντήσεως τοῦ Πιλάτου πρός τόν Καίσαρα. «**Οὐκ φίλος τοῦ Καίσαρος.**» Δέν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος ἂν ἀφήσῃς ἐλεύθερον τόν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἀνακηρύσσει τόν ἑαυτόν τοῦ βασιλέα καί ἐπαναστατεῖ ἐναντίον τοῦ Καίσαρος. Ἡ ἀπειλή αὐτῆς τῆς συκοφαντίας ἀποδίδει. Ὁ Πιλάτος δέν θά διακινδυνεύσῃ σύγκρουσιν μέ τόν Καίσαρα, μέ τόν ὁποῖον ἄλλως τε δέν εἶχε καλᾶς σχέσεις.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν περιστατικῶν ἀκολουθεῖ πλέον τήν πεπρωμένην τροχίαν της.

Ὁ Πιλάτος ἐγνώριζε καλῶς ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέν κακόν διέπραξε καί ὅτι οἱ Ἑβραῖοι τόν καταδιώκουν ἀπό φθόνον : «**ἤδει γάρ ὅτι διά φθόνον παρέδωκαν αὐτόν**» (Ματθαῖος ΚΖ, 18). Ὅπως εἶναι φυσικόν ἠρώτησε «**τί γάρ κακόν ἐποίησεν;**» (ἐνθ. ἄνωτ. 23) καί ἐκεῖνοι ἀντί νά εἶπουν τί κακόν ὁ Ἰησοῦς

ἔπραξε ἐκραύγαζον περισσότερον λέγοντες νά σταυρωθῇ : «οἱ δέ περισσῶ ἔκραζον λέγοντες σταυρωθήτω» (ἐνθ. ἄνωτ.).

Ὁ Πιλᾶτος βεβαιώνεται ὅτι οἱ Ἑβραῖοι δέν πρόκειται νά ἀλλάξουν γνώμην. Ἄς φέρουν λοιπόν αὐτοὶ ἀποκλειστικῶς τὰς συνεπείας τῆς καταδίκης ἑνός ἀθώου. Διατάσσει νά τοῦ φέρουν δοχεῖον ὕδατος καί ἐπιδεικτικῶς νίπτει τὰς χεῖρας του. *«λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων ἀθώοσεμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου ὑμεῖς ὀψεσθε»*. Προσέξατε ἰδιαιτέρως τοῦτο. Ὁ Πιλᾶτος διὰ τῆς συμβολικῆς πράξεως τοῦ νιψίματος τῶν χειρῶν του ἀπετάθη πρὸς τὴν θείαν δικαιοσύνην, ἀνεγνώρισε τὴν ἀθωότητα τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον ἐχαρακτήρισε «*δίκαιον*» καί μετέθεσε τὰς ἠθικὰς εὐθύνas τῆς καταδίκης (ὑμεῖς ὀψεσθε) στοὺς Ἑβραίους, οἱ ὁποῖοι ὁμοφώνως ὅλοι των ἐδέχθησαν διὰ τό χύσιμον τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ νά εὐθύνωνται αὐτοὶ καί οἱ ἀπόγονοὶ των : *«καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε : τό αἷμα αὐτοῦ ἐφ ἡμῶν καί ἐπὶ τῶν τέκνων ἡμῶν»* (ἐνθ. ἄνωτ. 25).

Ὁ Ἰησοῦς τελικῶς ἀνεβαίνει τὸν λιθόστρωτον δρομίσκο πρὸς τὸν Γολγοθᾶν περιτριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους καί τοὺς ἱερεῖς τους, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι καί χειρότεροι τὸν ὑβρίζουν. Πρὶν ὀρθώσουν τὸν Σταυρόν οἱ στρατιῶται ἐγδυσαν τὸν Ἰησοῦν καί ἐμοίρασαν τὰ ἐνδύματά του. Τὸν ἄρραφο χιτῶνα, πού τοῦ ἐχάρισε ὁ Ἡρώδης τὸν ἐθαύμασαν καί εἶπαν νά μὴ τὸν σχίσωμεν, ἀλλὰ νά τὸν βάλωμεν στὸν κλῆρο (λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται). Μετὰ ἐτάνυσαν τὰς χεῖρας τοῦ Κυρίου ἄνωθεν καί τοὺς πό-

δας κάτωθεν καί τόν ἐκάρφωσαν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἐνῶ οἱ μισόχριστοι ἱερεῖς τόν ἐκάλουν νά καταβῇ ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ, γιά νά ἴδουν καί νά πιστεύσουν εἰς Αὐτόν.

Ἀπό τήν σύντομον παρουσίασιν τῆς συνομιλίας Ἰησοῦ - Πιλάτου, ἐξάγονται τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα:

- 1) Ὁ Πιλάτος ἐπίστευε στήν ἀθωότητα τοῦ Ἰησοῦ, τόν ὅποιον προσεπάθησε ἐπανειλημμένως νά διασώσῃ, ἀλλά δέν τό κατώρθωσε καί οὔτε θά ἔμπορῳσε.
- 2) Ὁ Πιλάτος δέν εὐθύνεται διὰ τήν θανάτωσιν τοῦ Ἰησοῦ. Κατά τήν θρησκεία μας ἡ Σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ἀποφασισμένη ἀπό τόν Θεό. Ἐάν ὁ Πιλάτος τελικῶς ἀπέτρεπε τήν Σταύρωσιν δέν θά εἶχαμε τήν Ἀνάστασιν κ.τ.λ. οὔτε τήν περαιτέρω ἐξέλιξιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ ὁποῖος βασιζέται στήν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ.
- 3) Ὁ Πιλάτος δέν ἐταλαιπώρησε τόν Ἰησοῦν, ὥστε δέν δικαιολογεῖται ἡ δημιουργία τοῦ ρήματος «πιλατεύω» (ταλαιπωρῶ) ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Πιλάτου. Ἀπεναντίας πολλάκις ὁ Πιλάτος διπύθηνε τήν συνομιλίαν μέ τόν Ἰησοῦ πρὸς τήν κατεύθυνσιν τοῦ «βοήθησε μέ νά σέ ἀπαλλάξω».
- 4) Ἐκ τῆς ὅλης συμπεριφορᾶς τοῦ Πιλάτου συνάγεται, ὅτι αὐτός ὑπῆρξε δίκαιος, ἀκέραιος χαρακτήρ καί φυσικά γενναῖος ἀφοῦ οὐδόλως ἐφοβήθη τοὺς Ἑβραίους.
- 5) Ὁ Πιλάτος δέν ἐπεκύρωσε τήν θανατική καταδίκη τοῦ Ἰησοῦ, διὰ λόγους θρησκευτικούς, ὅπως ἤθελαν καί ἐπεδίωκαν οἱ Ἑβραῖοι, ἀλλά διὰ

λόγους πολιτικούς, διότι ὁ Ἰησοῦς ἐπανεστάτει κατὰ τοῦ Καίσαρος, ὅπως συκοφαντικῶς τόν κατηγοροῦν οἱ Ἑβραῖοι.

- 6) Πρέπει κάποτε νά ἴδωμεν μέ συμπάθειαν τόν **ἄνθρωπον Πιλάτον**, ὁ ὁποῖος συνωμίλει μέ τόν Θεόν Ἰησοῦ, πρὸς τόν ὁποῖον οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχε, οὔτε πίστιν. Ἀλλά χάριν τῆς δικαιοσύνης τόν ὑπεστήριξεν, ὅσον ἀνθρωπίνως τοῦ ἦτο δυνατόν.

Πρέπει ἀκόμη νά ὑπογραμμίσωμεν τήν σύγκρουσιν τῆς προσωπικότητος, τοῦ ἐνός, τοῦ Πιλάτου, μέ τοὺς πολλούς, τοὺς Ἑβραίους.

8. Η ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Ἐὰς εἰπωμεν κάτι διὰ τὴν μορφήν τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς θρησκευτικῆς παιδείας καὶ ἐρευνήτης Holgen Kersten στό βιβλίον του «Jesus lived in India» (ed. «element book» England, 1986) ἠσχολήθη μέ τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἐχρησιμοποιοῦν τὴν παράστασιν τοῦ «καλοῦ ποιμένος» τοῦ νέου δηλαδή πού ἔφερε στοὺς ὤμους τοῦ ἑνα πρόβατον καὶ παραλλήλως τὴν μορφήν τοῦ Ὁρφέως. Ὑπῆρξαν καὶ παραστάσεις τοῦ Χριστοῦ μέ μικρόν γένειον ἢ καὶ ἐνός Ἰησοῦ ἀγενείου, «beardless and Apollonian youth» ὅπως σημειώνει ὁ H. Kersten (ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 137). Τελικῶς ἐπεκράτησε ἡ Ἑλληνικὴ ἐμφάνις τοῦ φιλοσόφου-ρῆτορος μέ ποδιῆρες ἱμάτιον καὶ Ἑλληνικὴ γενειάδα.

Ὁ H. Kersten (ἐνθ. ἄνωτ.) μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐπροσωπογραφεῖτο ὡς φιλόσοφος (διδάσκαλος τῆς ἀληθείας) : «Jesus was portayed on a teacher of the truth like ancient philosophers».

Κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν καὶ μετὰ διατηρεῖται ἡ βυζαντινὴ παράδοσις τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἰησοῦ, τὴν ὁποίαν ἀριστουργηματικῶς ἀπέδωσαν οἱ ζωγράφοι Τζιόττο, Ἀντζέλικο, Ντά Βίντσι, Ραφαήλ κ.ἄ. οἱ ὁποῖοι ἐκαλλιτέχνησαν τὴν μορφήν τοῦ Ἰησοῦ μέ πρότυπον τόν Ἀπόλλωνα, τόν Ἡρακλέα καὶ τόν Δία, ὅπως εἶναι ὁ Χριστὸς τῆς «ἐσχάτης κρίσεως»

τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου στό Σίξτειον παρεκκλήσιον. Ὁ Θεοτοκόπουλος (Ἑλ Γκρέκο) ὁ Βελάσκουεθ, ὁ Τισσιανός κ.ἄ. ἀκολουθοῦν ὁμοίως τήν Βυζαντινὴν παράδοσιν μέ δραματικά στοιχεῖα ἐμπνευσμένα, ἀπὸ τὴν Ἀρχαιοελληνικὴν τέχνην, πού πάντα εἰς ὅλους ἀπετέλεσε τό ὑπόδειγμα.

Ἐν τέλει ἡ πραγματικὴ μορφή τοῦ Χριστοῦ **μᾶς εἶναι ἄγνωστος**; Δέν θά τό ἐλέγαμε, διότι ὑπάρχουν κάποια στοιχεῖα ἱστορικῆς ἀξιοπιστίας, πού δέν πρέπει νά τά ἀφήσωμεν ἀσχολίαστα. Τά ἀναφέρει κι' ὁ Kersten (ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 134 κ.ἑ.) ὁ ὁποῖος παραθέτει φωτογραφίας πού ἐλήφθησαν τό 1931.

Συγκεκριμένως πέραν τῶν παραδόσεων (τάς ὁποίας ἡ ἱστορία διακριβώνει) ἔχομεν τὰς ἐξῆς ἀναμφισβητήτους ἀληθείας.

Ἡ Ἑλληνικὴ πόλις τῆς Μεσοποταμίας, μέ τό ὄνομα Ὑδεσσα διετέλεσε τὴν ἐποχὴν τῶν Σελευκιδῶν λαμπρόν κέντρον Ἑλληνισμοῦ, ἀντάξιον τῆς Ἀντιοχείας. Στὴν Ὑδεσσα ἤκμασαν Σχολαὶ φιλολογίας, φιλοσοφίας καὶ ἐπιστημῶν, αἱ ὁποῖαι κατέστησαν περίφημοι, διὰ τὰς ἐκδόσεις καὶ μεταφράσεις στὴν Ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν τῶν ἔργων τοῦ Πλάτωνος, Ἱπποκράτους, Ἀριστοτέλους κ.τ.λ. Τόν 2ον μ.Χ. αἰῶνα ἰδρύθη Θεολογικὴ Σχολή, ὅπου ἐδίδαξαν διαπρεπεῖς ιερωμένοι-θεολόγοι, ὅπως ὁ Ἐφραίμ, ὁ Ἰβας κ.ἄ. Ἐκεῖ μετεφράσθη ἡ Παλαιὰ Διαθήκη (Συριακὴ μετάφρασις) μέ τὴν ἀξιοσημεῖωτον παρατήρησιν, ὅτι οἱ διδάσκαλοι τῆς Σχολῆς τῆς Ὑδέσσης δέν ἐδέχοντο **ἀλληγορικὰς ἐρμηνείας**, ὅπως ἡ Σχολή τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀλλὰ ἠκολούθουν τὴν **γραμματικὴν καὶ ἱστορικὴν ἐρμηνείαν**, πού εἶναι τό ἐπιστημονικῶς ὀρθόν.

Οἱ Σελευκίδαι διώριζαν κυβερνήτας τῆς Ἑδέσσης, τοπάρχας δηλαδή, οἱ ὅποιοι προσεφωνοῦντο κατὰ τό ἔθος τῆς ἐποχῆς Βασιλεῖς καί τό βασιλείον των διετηρήθη ἀπό τό 132 π.Χ. ἕως τό 216 μ.Χ. Τήν ἐποχὴν τοῦ Ἰησοῦ Βασιλεὺς τῆς Ἑδέσσης ἦτο ὁ Ἀβγάρος ὁ Ε΄ (9-46) ὁ ὁποῖος συνδέεται μέ χριστιανικὴν παράδοσιν, πού περιέχει στοιχεῖα ἱστορικῆς ἀληθείας καί δι’ αὐτό τὴν ἀναφέρομεν.

Εἰδικώτερον περὶ τό 325 ὁ Ἐπίσκοπος Καισαρείας Εὐσέβιος (+370) ἔγραψε στήν «Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν» του (I, 13, εἰς Migne «Patrologia Graeca», τόμος 20 στήλη 120 κ.ἔ.) ὅτι ἀνεῦρε στά ἐπίσημα ἔγγραφα (δημόσιοι χάρται) πού ἐφυλάσσοντο στό «γραμματοφυλάκειον» (ἀρχεῖον) τῆς πόλεως καί διέσωζαν παλαιὰ γεγονότα, τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Ἀβγάρου μέ τόν Χριστόν! Αἱ δυό ἐπιστολαὶ ἐγράφησαν στήν Συριακὴν γλῶσσαν καί ὁ Ἐπίσκοπος τὰς μετέφρεσε ἐπακριβῶς. Τὰ κείμενά των ἐκυκλοφόρησαν εἰς χειρόγραφα Ἑλληνικά τόν 5ον καί 6ον αἰῶνα καί προεκάλεσαν βαθυτάτην συγκίνησιν εἰς ὁλόκληρον τόν Χριστιανικόν κόσμον.

Κατὰ τὰ γραφέντα (πού ἐφ’ ὅσον ἀποδειχθοῦν γνήσια ἀποτελοῦν ἱστορίαν) ὁ Βασιλεὺς Ἀβγάρος, πού ἐβασανίζετο ὑπὸ ἀσθενείας ἀπέστειλε στόν Ἰησοῦ ἕναν ἀξιωματοῦχον του, ὁ ὁποῖος τόν συνήντησε καί τοῦ παρέδωσε ἐπιστολὴν τοῦ Βασιλέως, ἡ ὁποία ἔγραφε :

«Ἦκουσα νά γίνεται λόγος διὰ σέ καί διὰ τὰ ἰάματά σου, τὰ ὅποια κάμνεις χωρίς φάρμακα καί χωρίς βοτάνας. Διότι, ὡς λέγουν, κάμνεις νά ἀναβλέπουν οἱ

τυφλοί, νά βαδίζουν οἱ χωλοί, νά καθαρίζονται οἱ λεπροί, διώκεις τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα καί ἐκδιώκεις τοὺς δαίμονας, ἱατρεύεις ἀνιάτους ἀσθενείας καί ἀνεγείρεις ἐκ τοῦ τάφου νεκρούς. Διὰ τοῦτο λοιπόν σοῦ γράφω διὰ νά σέ παρακαλέσω νά ἔλθῃς πρὸς ἐμέ καί νά μέ ἱατρεύῃς ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, ἡ ὁποία μέ βασανίζει. Διότι ἀκούω, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ὁμιλοῦν ἐναντίον σου καί θέλουν νά σοῦ κάμουν κακόν. Ἐχω πολὺ μικράν πόλιν, ἀλλ' ὥραϊαν, ἡ ὁποία ἀρκεῖ καί διὰ τοὺς δύο ἡμᾶς».

Κατάτὸν Εὐσέβιον ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε :

« Ἀβγαρε, εἶσαι μακάριος, διότι ἐπίστευσας εἰς ἐμέ χωρὶς νά μέ ἴδῃς. Διότι ἔχει γραφῇ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὅσοι μέ ἴδουν δέν θά πιστεύσουν εἰς ἐμέ, διὰ νά πιστεύσουν εἰς ἐμέ ὅσοι δέν θά μέ ἴδουν καί αὐτοὶ θά ζήσουν. Ὅσον δι' ὅσα μοῦ γράφεις νά ἔλθω πρὸς σέ, ὀφείλω πρῶτον νά ἐκπληρώσω ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐστάλην ἄνωθεν, καί ἀφοῦ τὰ ἐκπληρώσω, τότε ν' ἀναληφθῶ εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος μέ ἔστειλεν. Καί ὅταν ἀναληφθῶ, τότε θά σοῦ στείλω ἓνα ἀπὸ τοὺς μαθητάς μου, διὰ νά ἱατρεύῃ τό πάθος σου καί νά σοῦ δώσῃ ζωὴν καί εἰς σέ καί εἰς τοὺς ἰδικοὺς σου».

Ὁ αὐλικὸς τοῦ Ἀβγάρου ἦτο ζωγράφος καί ἐν τάχει ἐξωγράφησε τό πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νά τό δείξῃ στὸν βασιλέα του (ἱστορικὴ θέσις) ἢ κατὰ τὴν παράδοσιν ἐπειδὴ ὁ ζωγράφος δέν ἀπέδιδε πιστῶς τό πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ αὐτὸς ἐνίφθη καί ἐν συνεχείᾳ ἐστέγνωσε τό πρόσωπόν του μέ ἓνα μανδήλιον,

ὅπου ὡς ἐκ θαύματος ἀπετυπώθη ἡ μορφή Του (θρησκευτική θέσις). Ἡ «ἀχειροποίητος» αὐτὴ εἰκὼν ἢ ἡ «μανδήλα» μετεφέρθη στὸν Ἰβγαρον ὁ ὁποῖος τὴν προσεκύνησε καὶ ἐθεραπεύθη. Ἐθεωρήθη δὲ θαυματουργός, διότι εἰς αὐτὴν ἀπεδόθη πολλάκις ἡ σωτηρία τῆς πόλεως, ἀπὸ ἐχθρῶν ἐπιθέσεις.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Εὐσέβιον ἀνευρέθη τὸ παλαιὸν Συριακὸν κείμενον Ἀδδαΐ (Θαδδαῖος) ποὺ ἐξεδόθη τὸ 1876 στὸ Λονδίνον («The doctrine of Addai the apostle») καὶ πλῆθος ἄλλων χειρογράφων ἐπὶ τοῦ θέματος στὰ Περσικά, Λατινικά, Ἀραβικά, Ἀρμενικά κ.τλ. Πλὴν τῶν θεολογούντων ἀνεφέρθησαν στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἱστορικοὶ ὅπως ὁ Βυζαντινὸς **Κεδρηνός**, ὁ **Προκόπιος**, ὁ λόγιος Αὐτοκράτωρ **Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος** (905-959) ποὺ συνέγραψε βιβλίον μέ τίτλον : «Διήγησις περὶ τῆς πρὸς Ἰβγαρον ἀποσταλείσης ἀχειροποιήτου θείας εἰκόνης Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν». Τελικῶς ἐπὶ **Ρωμανοῦ τοῦ Λεκαπνοῦ** (920-944) ἀφοῦ, ὁ Στρατηγὸς τοῦ Ἰωάννης Κουρκώνας ἐνίκησε τοὺς Ἀραβας τῆς περιοχῆς ἡ εἰκὼν μετεφέρθη στὴν Κωνσταντινούπολιν (944). Ὅσον ἀφορᾷ στὴν θρησκευτικὴν πίστιν ἐπὶ τῆς εἰκόνης ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀνεφέρθη στὰ θαύματα τῆς εἰκόνης τῆς Ἐδέσσης πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα **Θεόφιλον** (829-842) διὰ νὰ τὸν πείσῃ περὶ τῆς προσκυνήσεως τῶν εἰκόνων ποὺ εἶναι θαυματουργαὶ καὶ νὰ σταματήσουν οἱ διωγμοὶ τῶν εἰκονολατρῶν.

Ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέραν ἡ ἱστορία τοῦ Ἀγίου Μανδηλίου, μέχρι σήμερον εἶναι θρυλική. Ἔτσι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μνημονεύσωμεν τὰς ἀναποδείκτους ἀπόψεις. Ὅμως ἐφ' ὅσον ἀποδειχθοῦν ὡς γνήσια τὰ

δημόσια ἀρχεῖα τῆς Ἑδέσσης, τότε ἀναμφιβόλως ἔχομεν τὴν μορφήν τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Εὐσέβιος τῆς Καισαρείας πού ἦτο σύγχρονος τοῦ Μ. Κωνσταντίνου συνέγραψε πλῆθος βιβλίων θεολογικοῦ περιεχομένου, ἀλλὰ καί ἱστορικοῦ, ὥστε ὀρθῶς χαρακτηρίζεται ὅτι «ὡς ἱστορικός ὑπῆρξεν ἄφθαστος» (Π. Χρήστου : «Ἑλληνικὴ Πατρολογία» ἔκδ. «Βυζάντιον» Θεσσαλονίκη 1987, τόμος Γ, σελ. 322).

Διαφωτιστικόν ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι τό βιβλίον του R. Lacqueur : «Eusebius als Historiker seiner Zeit» (Berlin 1929) δηλαδή «ὁ Εὐσέβιος ὡς ἱστορικός τῆς ἐποχῆς του».

Ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ὁ Εὐσέβιος, ὡς ἱστορικὴ πηγὴ δὲν μπορεῖ νὰ ὑποτιμηθῇ. Κατὰ τὴν γνώμην μου, μετὰ τὰ ὅσα σχετικὰ ἐδιάβασα, πιστεύω ὅτι ἡ μορφή τοῦ Ἰησοῦ εἶναι αὐτὴ πού περιγράφει ὁ Εὐσέβιος. Τώρα νὰ Τόν ἐξωγράψω ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Ἀβγάρου ἢ ἐάν ὁ Χριστὸς ἐκάλυψε τό πρόσωπόν του μέ ὕφασμα καί ἐκεῖ ἐτυπώθη ἡ μορφή Του εἶναι συζητήσιμα, δίχως νὰ ἀπαιτῆται θαῦμα, διότι πιθανῶς ἐτέθη κάποια οὐσία ἐπὶ τοῦ ὕφασματος, ἡ ὁποία ἀπετύπωσε τὴν μορφήν εἰς αὐτό.

Ἄς ὁλοκληρώσωμεν μέ τὴν ἀξιοσημείωτην ἀναφορὰν στὸν Ρωμαῖον ὕπατον (26) καί ἱστορικὸν συγγραφέα **Γναῖον Λέντουλον**, ὁ ὁποῖος δίδει περιγραφὴν τῆς μορφῆς τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ὁμοία μέ τὴν «ἀχειροποίητον» εἰκόνα. Ἡ περιγραφή τοῦ Λεντούλου (ἀπεκαλύφθη τὸν 11ον αἰῶνα) συμφωνεῖ μέ τὴν περιγραφὴν πού κάνει ὁ **Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός** τὸν 8ον αἰῶνα, γεγονότα πού ἐνισχύουν τὴν ἄποψιν,

ὅτι τουλάχιστον ὑπάρχουν στοιχεῖα διὰ τὴν μορφήν τοῦ Ἰησοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν βυζαντινὴν παράδοσιν.

Ἀπὸ ὅσα μέχρι τώρα ἐξετέθησαν συνάγονται λογικῶς τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὁποῖα ἐπιβεβαιώνουν τὴν Ἑλληνικότητα τοῦ Ἰησοῦ :

- 1) Ἡ γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ἡ Ἑλληνικὴ (γλωσσικόν στοιχεῖον).
- 2) Ἡ μορφή τοῦ Ἰησοῦ ἦτο Ἑλληνικὴ (ἀνθρωπολογικόν στοιχεῖον).
- 3) Ὁ τόπος καταγωγῆς τοῦ ἦτο Ἑλληνικὸς (γεωγραφικόν στοιχεῖον).
- 4) Ὁ Ἰησοῦς διεχωρίζετο ὁ ἴδιος ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους (συνειδητόν στοιχεῖον).
- 5) Οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἐθεώρουν τὸν Ἰησοῦν ὁμόφυλόν των (φυλετικόν στοιχεῖον).
- 6) Ὁ πατὴρ τοῦ Χριστοῦ, Ἰωσήφ, δὲν γνωρίζομεν ἂν ἦτο Ἑβραῖος. Διὰ νὰ ἔχη ὁμοῦς μνηστήν του τὴν Γαλιλαίαν Μαρίαν ἐκ Ναζαρέτ θὰ πρέπει νὰ ἦτο Γαλιλαῖος. Οὕτως ἢ ἄλλως ὁ Ἰωσήφ ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴν τοῦ Ἰησοῦ δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρξε φυσικὸς πατὴρ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ θετός. Ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν ἱστορικὴ πληροφόρησις δὲν ὑπάρχει, ὡς προερχόμενη ὁμοῦς ἐκ Γαλιλαίας δὲν ἦτο Ἑβραία (γενικόν στοιχεῖον).
- 7) Ὁ Ἰησοῦς ἦτο Ρωμαῖος Πολίτης, πού μόνον Ρωμαῖοι καὶ Ἕλληνες εἶχαν αὐτό τό δικαίωμα (νομικόν στοιχεῖον).

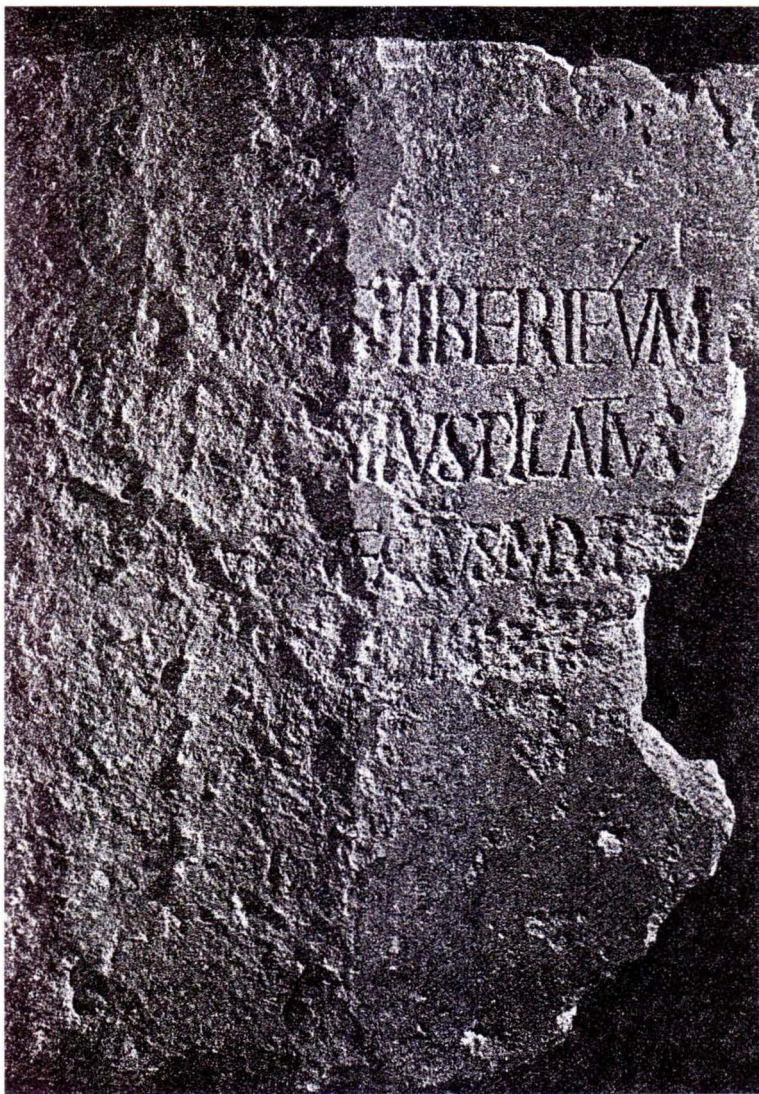
Περὶ ὧν τούτων θὰ ἡδύνατο κάποιος νὰ συγγράψῃ μονογραφίαν.

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

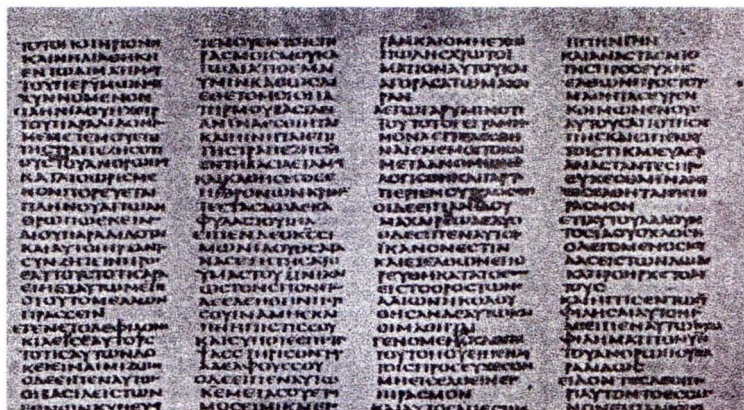
Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Παπύρου Rylands (πρὶν ἀπὸ
τό 125) μέ κείμενον ἀπὸ τό κατά Ἰωάννην Εὐαγγέ-
λιον, στά Ἑλληνικά.

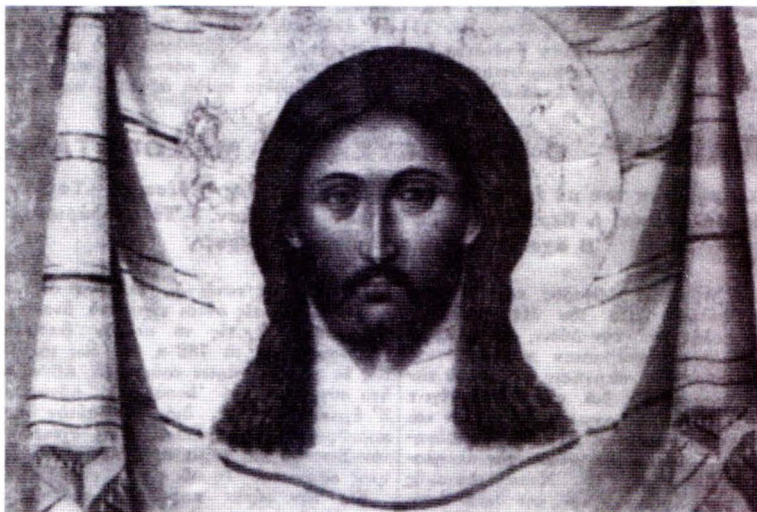
Λατινική ἐπιγραφή εἰς ἀσβεστόλιθον πού ἀναφέρει
τό ὄνομα τοῦ Πιλάτου.

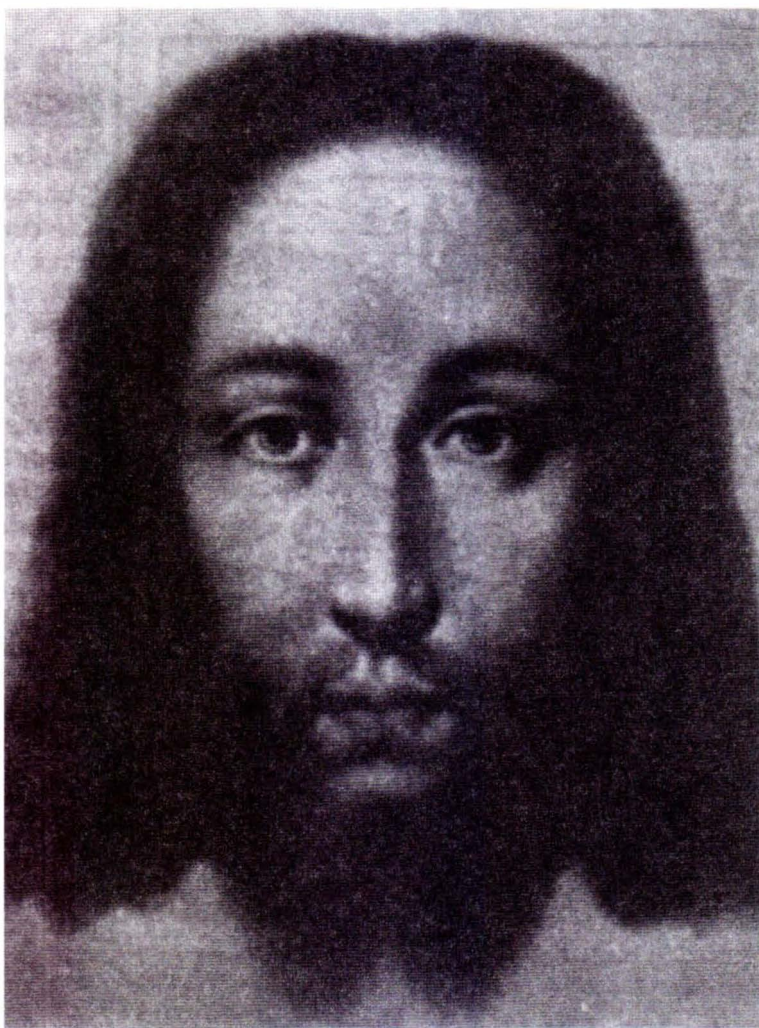
Απόσπασμα ἐκ τοῦ Σιναΐτικου Κώδικος, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει περίπου ὅλην τὴν Παλαιάν καὶ τὴν Καινὴν Διαθήκην, στὰ Ἑλληνικά.

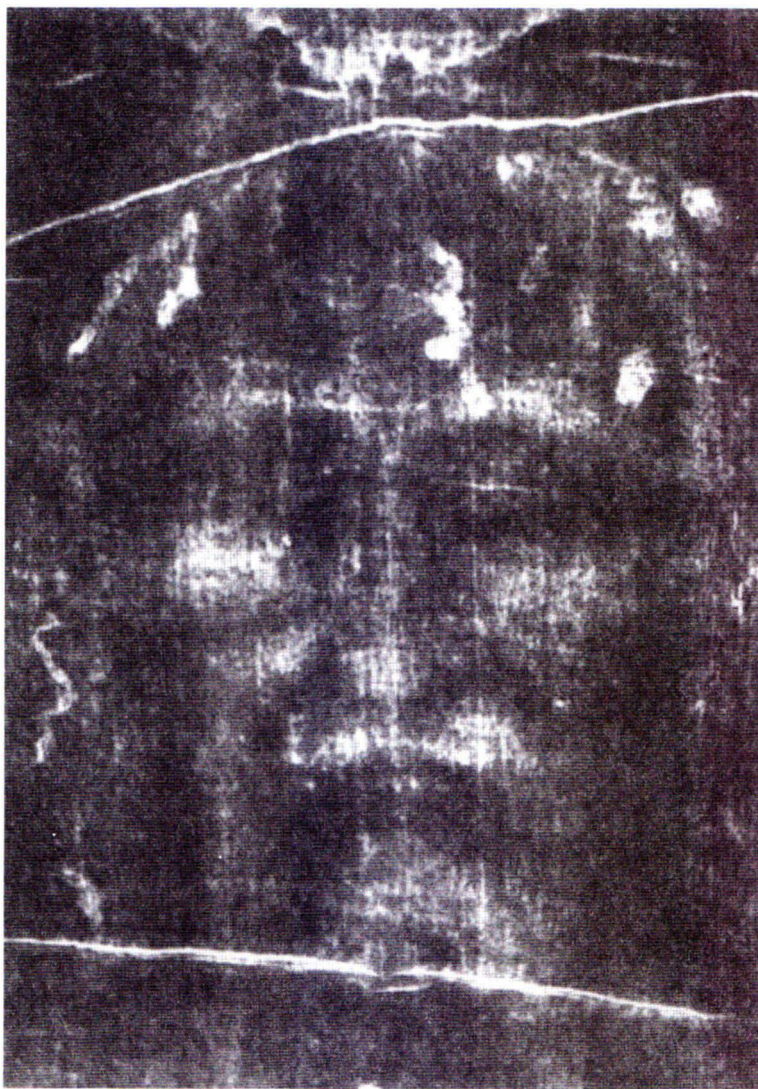
Ἀγιογραφικὴ εἰκὼν τοῦ Ἀγίου Μανδηλίου ἔργον τοῦ Τζανέ Μουνιαλῆ (1659).

Μέ βάσιν τό Ἅγιον Μανδήλιον ὁ ὀνομαστός ζωγράφος
Λεονάρντο Ντά Βίντσι ἐφιλοτέχνησε περί τό 1500 τό
πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ μορφή τοῦ Χριστοῦ (φωτ. Enrie 1931) τὴν ὁποίαν παραθέτει ὁ H. Kresten (ἐνθ. ἄνωτ.).

Τό φίλημα τοῦ Ἰούδα. Ἀπόσπασμα τοιχογραφίας τοῦ Τζιόττο εἰς παρεκκλήσιον Σκροβέγκνι τῆς Παδούης ἐν ἔτει 1305. Στήν ἀγιογραφίαν ἄνευ ἐξαιρέσεως ὁ Ἰησοῦς ἔχει Ἀρίαν κατατομήν, μέ Ἑλληνική ρῖνα καί λεπτορρινίαν, πού χαρακτηρίζει τήν Λευκήν Φυλήν καί ὄχι τοὺς Σημίτας (Ι. Κούμαρης).

Χριστός καί Πιλᾶτος. Πίναξ τοῦ διασήμου ζωγράφου
Ἀγγέλου Καραβάτζιο (συλ. Ἰω. Δ. Πασσᾶ).

10. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- Π. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: «Ἡ μητρική γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ»
- Μ. ΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: «Τό μεγάλο ψέμα»
- Γ. ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ: «Πηγές ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας»
- Ν. ΠΑΡΚΑΣ: «Περί τῆς Ἑλληνικῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐκπαιδεύσεως»
- Λ. ΦΙΛΗ: «Ἡ «κοινή» ὡς γλῶσσα τοῦ Ἰησοῦ καί τῶν 27 βιβλίων τῆς ΚΔ.»
- Λ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ: «Ἡ πρώτη πρὸς Τιμόθεον ποιμαντικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου»
«Ἱστορία τῆς ἐποχῆς τῆς ΚΔ.»
- Δ. ΧΙΩΝΗΣ: «Μιλοῦσε ὁ Χριστὸς Ἑλληνικά;»
«Ἡ ἀποκάθαρση τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τὰ ἐβραϊκά στοιχεῖα»
- ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ: «ἩΛΙΟΣ»
«ΜΕΓΑΛΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ»

Β. ΞΕΝΗ ΕΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙ

- P. ΓΚΡΑΙΗΒΣ: «Ἑβραϊκοὶ μύθοι»
 B. ΜΕΣΟΡΙ: «Ὑπόθεσις Ἰησοῦ»
 Δ. ΡΟΠΣ: «Ἡ καθημερινή ζωὴ στήν
 Παλαιστίνη τοὺς χρόνους τοῦ
 Ἰησοῦ»

Γ. ΞΕΝΗ

- F. ΑΔΡΑΔΟΣ: «Historia de la Lengua Griega»
 A. ΒΟΥΚΕΤ: «Every day life in New Testament»
 Η. ΚΑΝΔΒΟΥΡΙ: «The New Testament and early
 Christian literature»
 Γ. ΔΑΛΜΑΝ: «Jesus - Jeschua»
 Δ. ΔΙΟΔΑΤΙ: «De Christo Graece loquente»
 Ε. ΦΥΧΣ: «Die Sprache im neuen Testament»
 Κ. ΓΡΕΔΝΕΡ: «Einleitung in das Neue
 Testament»
 Β. ΜΕΤΖΓΕΡ: «The language to the New
 Testament»
 Α. ΣΧΒΕΙΤΖΕΡ: «Geschichte der Leben Jesu-
 Forschung»
 Θ. ΖΑΗΝ: «Einleitung in das N.T.»

**ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΛΕΥΡΗ**

A. ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

- 1.ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ
- 2.ΟΙ ΒΑΡΒΑΡΟΙ
- 3.ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ
- 4.Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ
- 5.ΑΣ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΕΒΡΑΙΟΥΣ
- 6.Ο ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ
- 7.ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ
- 8.Ο ΓΕΛΩΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
- 9.ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ
- 10.Ο ΔΙΩΓΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΩΝ
- 11.ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ
- 12.ΜΕΤΑΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ
- 13.ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ
- 14.ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΡΑΓΙΑΔΕΣ
- 15.ΚΟΣΜΟΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ
- 16.Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΗΣ
- 17.ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
- 18.ΤΑ ΕΙΚΟΣΙ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΗΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ
- 19.ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ
- 20.ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ - ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
- 21.ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ
- 22.ΣΚΟΠΙΜΑ ΛΑΘΗ

- 23.ΦΥΣΙΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΚΑΚΙΟΥ**
- 24.ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ**
- 25.ΠΟΙΑ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ;**
- 26.ΚΡΙΤΙΚΗ ΙΔΕΩΝ**
- 27.ΠΑΣ ΜΗ ΕΛΛΗΝ ΒΑΡΒΑΡΟΣ**
- 28.21η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967**
- 29.Ο ΛΑΟΣ ΞΕΧΝΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ**

Β. ΕΚΔΟΘΕΙΣΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ - ΜΕΛΕΤΑΙ

- 1.ΡΩΣΣΙΑ 1917**
- 2.Ο ΜΥΘΟΣ**
- 3.Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ**
- 4.ΤΡΑΠΕΖΑΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ**
- 5.ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ**
- 6.ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ 1915 - 1935**
- 7.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ**
- 8.ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ**
- 9.ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ**
- 10.Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ**
- 11.ΣΟΥΡΗΣ**

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν ἄφησε γραπτὰ κείμενα. Πάντοτε ὠμίλει καί ἐδίδασκε προφορικῶς.

Εἰς ποίαν γλῶσσαν ὅμως ὠμίλει; Διερμηνεῖς οὐδαμοῦ ἀναφέρεται ὅτι ἐχρησιμοποιοῦντο. Συνεπῶς τήν γλῶσσαν, τήν ὁποίαν ἐχρησιμοποίει, ἔπρεπε νά τήν γνωρίζουν οἱ ἀκροαταί του. Ποία ἦτο ἡ κυρίαρχη αὐτή γλῶσσα; Ἦτο ἡ μπητρική γλῶσσα τοῦ Χριστοῦ;

Τό ἐπιστημονικόν κῦρος τοῦ συγγραφέως ἐγγυᾶται ὀρθάς ἀπαντήσεις εἰς τά ὑφιστάμενα ἐρωτήματα.

Τό παρόν βιβλίον δέν εἶναι θρησκευτικόν, ἀλλά
ἱστορικόν. Αὐτό σημαίνει, ὅτι ὅσα γράφονται στηρί-
ζονται εἰς στοιχεῖα πραγματικά καί ὄχι, δογματικά.
Σκοπός του εἶναι νά πληροφορήσῃ ἀντικειμενικῶς,
περί τῆς γλώσσης καί τῆς μορφῆς τοῦ Χριστοῦ.

Ἔτσι ἔχομεν τήν ἀνθρωπίνην ταυτότητα τῆς
προσωπικότητος τοῦ Ἰησοῦ.